"PE FRONTUL C.N.R., NU E NIMIC POZITIV"

Eugen POPESCU

In ziua de 24 Septembrie 1976 a avut loc la Paris o consfătuire politică în care s'a hotărît crearea unui For reprezentativ românesc liber în Exil, având la bază legitimitatea adusă de partidele Național Țărănesc, Național Liberal, Social Democratic și Totul pentru Tară, care au exprimat voința națională în România liberă si în Exil. Acest For a fost denumit Consiliul Național Român (CNR). Consiliul urma a primi o organizare definitivă, care să funcționeze pe baza unui Statut, iar în baza unui scrutin democratic, urma să fie aleasă conducerea definitivă a CNR-ului. Aceste idei rezultă din Comunicatul publicat la timpul respectiv de către exponenții celor 4 partide politice românesti.

Fondatorii Consiliului au lăsat porțile deschise pentru a intra și activa în cadrul CNR toți românii cu dragoste de țară, în scopul de a lupta în comun la împlinirea aspirațiilor și idealurilor naționale românești.

Exponenții celor 4 partide au convenit ca activitatea CNR să aibă la bază principiile democratice fundamentale exprimate în Charta Națiunilor Unite și în Charta Drepturilor omului și să accepte pluralismul democratic, ca formă de colaborare și organizare a Serviciilor Consiliului. Nu sunt semne până azi că nu au fost respectate aceste principii de către unii din parteneri.

Ideea a fost bună și este singura care se poate recomanda în vremurile tulburi și de incertitudine în care trăim. Ce poate fi mai frumos decât ca românii din Exil să fie la un loc și în mod solidar să acționeze în sesnsul împlinirii vrerilor naționale românești.

A existat și o viziune a organizării CNR-ului, acceptată inițial de către fondatori și s'a proectat și cadrul unui model statutar de organizare al Consiliului.

Observăm cu amărăciune că nu s'a depășit încă perioada încercărilor de sudură. Este adevărat că între unii dintre parteneri s'au creat relații principiale corecte de colaborare, dar nu este suficient pentru un organism ca CNR. Sunt indicii că au loc discuțiuni pe teme minore, se difuzează acuzații pe chestiuni vechi, se fac reproșuri pentru lipsă de loialitate și sinceritate, au loc mașinațiuni de culise, etc. etc.

Deși au trecut peste trei ani și jumătate dela constituirea CNR-ului, nu s'a definitivat și votat un Statut de organizare, nu s'a stabilit conducerea definitivă a Consiliului, nu a apărut un Buletin oficial al CNR-ului, modest la început, n'a avut loc o primă Adunare generală a CNR-ului. N'au fost contactate Cancelariile importante ale lumii unde să se arate situația actuală și aspirațiile viitoare ale poporului român. Dar ceeace este mai important, nu s'a reușit a se fi creat o solidaritate între toți membrii Consiliului, chiar cei fondatori, pe țări sau pe total CNR.

Fără o bună organizare, nu te ia nimeni în serios.

Dece s'a întârziat atâta, peste trei ani și jumătate, și nu s'a definitivat organizarea CNR? Mai sunt și alte interese la mijloc decât cele ale poporului, de s'a tergiversat atâta? Oamenii se întreabă și pe bună dreptate.

Este păcat că o primă și sumară analiză a activității CNR-ului, dela înființarea lui și până azi, nu este satisfăcătoare și nici încurajatoare ca perspectivă.

Sunt semne evidente că practicile politicianismului românesc de tristă amintire din timpul lui Carol al II-lea își fac loc printre cei ce și-au luat sarcina nobilă a reprezentării poporului român în Exil. Oare, practici lipsite de loialitate și sinceritate, purtate în culise, pot duce la o politică reprezentativă românească în Exil de cel mai înalt nivel?

Continuare in pag. 5

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 5 Nr. 50 - IUNIE - 1980 PUBLICAȚIE - LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

O "CASA ALBĂ" PE DEALUL SPIREI

Eugen BÂRSAN

E vorba de o noutate care fără îndoială sună fantastic. Si cu toate acestea când vorbim de un asemenea lucru ca de o noutate a zilei, suntem plasați integral în real. Nu e deloc de mirare dacă mulți se uită la ea ca la ceva fantasmagoric. Oricum ar părea el, un lucru în plănuire este și rămâne în domeniul realității. Intocmai așa cum tot de acest domeniu ține incredibila carieră a "neisprăvitului" de la Scornicești.

Ce fel de realitate?! Aceasta este altă poveste! O poveste care în asamblul ei constituie unul dintre cele mai cumplite și negre capitole din istoria Țării Românești. Căci a pune fantasmagoria și realul împreună înseamnă a se ajunge la prețuri care echivalează cu suptul până la măduvă și cu mâncatul sufletului poporului. Dar ce-i pasă capului comunist al țării de un atare lucru. El nu știe decât una și bună: ceea ce îi trăznește și vrea, trebue să se realizeze cu orice preț. O gaură în plus la strângerea curelii, un lucru care așa și așa a ajuns la un record național de când cu regimul comunist, n'are nicio importanță.

Dar să vă spunem ce este cu povestea pusă în titlul de la capătul acestor rânduri și în sumarul de până aici. Ne-a venit știrea că Ceaușescu vrea ca țara să-i construiască o nouă reședință prezidențială pe Dealul Spirei din București, similară "Casei Albe" din Washington. Iar pentrucă de fapt atunci când este vorba de ceva țara e redusă la voia și hotărârea lui, nu există nimeni și nimic care să-i poată sta în cale.

După cum se știe Casa Albă din Washington este ilustrarea celei mai grandioase reședințe prezidențiale și totodată un simbol de supraputere politică. De ce să se lase Ceaușescu mai prejos?! Doar învățătura marxistă vorbește de fericirea omenească pământeană; de întrecerea cu lumea capitalistă și de depășirea ei. Așa stând lucrurile nu e cazul să fim surprinși de proiectul "Casei Albe" de pe Dealul Spirei din București, care ieșind din întrecerea cu capitalismul american va trebui să fie mai abitir ca cea de la Washington.

Continuare in pag. 3

MINCIUNA EGALITĂȚII

Aurel POP

Dintre cele trei postulate laice ale Revoluției Franceze, pe care niște fanatici le-au scrijelit atunci și în fața catedralei Notre Dame din Paris, deci "libertate, egalitate, fraternitate", cea mai bătătorită azi este "egalitatea". Cu "libertatea" e drept progresiștii au pus-o de mămăligă cu tovarășii comuniști, a căror "fraternitate" și ea s'a făcut vizibilă în holocausturi de zeci de milioane de oameni, și este mereu tot mai vie cum constată azi populația Afganistanului, ale cărei sate sunt pârjolite cu foc sovietic "din cer", și este vânată om cu om, de cei care îi ochesc din helicoptere și tancuri. Dar toate aceste binefaceri se răspândesc în numele "egalității", care nu este altceva decât alt cuvânt pentru "comunism".

La noi "egalitatea" ca deziderat primitiv a fost dată de Ion Budai Deleanu pe seama eroilor epopeii "Tiganiada", unde scrie cum un bulibașe filosofează că la urma urmelor nu e nicio deosebire între ei și Vodă, om și el ca și ei, și care tot pe spate sau pe burtă doarme, și la drept vorbind huzurește nefăcând nimic. Mai târziu, spre mijlocul secolului trecut, un alt mare satiric, Grigore Alexandrescu, punea în gura unui dulău gândurile demagogilor vremii: "Noi vrem egalitate, dar nu pentru cățel". Fabulistul nostru a fost profet, pentrucă azi s'a ajuns la cea mai exclusivă egalitate din istoria Românilor: egalitatea pentru o mână de vătafi.

Defectele mari ale României înainte de a intra în imperiul colonial sovietic acum 36 de ani, au fost altele decât lipsa de "egalitate". In primul rând pentrucă egalitatea în sensul elementar pretins de vechii demagogi și de comuniștii de azi, este irealizabilă. Dar o egalitate în fața legii, sub dublul ei aspect, temporar și divin, a existat, așa cum nu mai există azi, pentrucă în România dintre 1859 și 1944, orice persoană vinovată de crimă după lege, era urmărită de justiție, iar persoană privilegiată față de Dumnezeu nu a existat în România. Mai multă "egalitate" nu se va putea realiza niciodată pe pământ. Egalitatea elementară, a distribuției bunurilor materiale pe baza unei egalități din naștere, este ceva irealizabil. Dar această egalitate elementară rămâne "bolovanul din capul comuniștilor", deci corespondentul elemental (adică primordial) al "pietrii din capul unghiului" de care se vorbește în Evanghelii. Si tocmai pentrucă această egalitate este irealizabilă, e steaua fixă a comunismului care nu poate trăi decât chinuind lumea în vederea unor țeluri irealizabile.

Adevărul este că în toată istoria Europei dela Revoluția Franceză încoace, adică dela invenția sloganului "egalitate", nu au mai existat prăpastiile de inegalitate ale Imperiului Sovietic, decât în Imperiul țarist care l-a precedat, cu deosebirea că în ciuda cruzimilor lui, acela era totuși ceva mai puțin crud decât Imperiul comunist. "Egalitarismul" este azi o ipocrizie a minorităților care tiranizează atâtea popoare din părțile comunizate ale lumii. Dedesupturile acestui egalitarism mincinos sunt mizerabile, pentrucă în primul rând scopul lui este de a face din oameni cele mai mizerabile ființe imaginabile, prin cultivarea unor impulsii infraumane.

Oamenii nu pot fi niciodată egali din naștere, și nici nu se pot crea circumstanțe ale unei egalități reale, pentrucă societatea este un organism a cărui vitalitate stă tocmai în erarhie și selecție, iar problema este cum se poate ajunge la o selecție cât mai justă, lucru care tocmai de comuniști este sabotat la maximum.

Din naștere oamenii sunt diferiți prin calități și defecte. Așa se face că unii oameni sunt, de pildă, inteligenți și alții proști, și niciun socialism din lume nu va remedia aceste deosebiri.

Perversitatea demagogiei egalitariste este camuflată prin "umanitarism", ceea ce la fundamentalii inculți ai propagandei comuniste s'a numit "umanism", ceea ce înseamnă cu totul altceva. Si pe această cale argumentarea pretinșilor "umaniști" este simplă: cine nu crede în egalitatea oamenilor este un criminal "fascist". Si gata, nu mai rămâne decât să se asmută câinii pe el. Nu numai simplu, dar violent de simplist, primitiv, numai că așa este toată demagogia comuniștilor.

Perversitatea care se ascunde sub această provocare permanentă a comuniștilor se vede foarte clar în România, unde există abuzuri care poate că nu au alt egal decât în orientalismul la fel de unsuros din

Continuare in pag. 3

editorial

STAREA ACTUALĂ A LUMII

Este greu să definim și să desprindem liniile roșii ale situației politice internaționale, pentrucă există mai mulți factori, care intră în jocul probabilităților și al posibilităților. Dar, mai bine decât altădată, vedem cu claritate cele două poziții care se confruntă.

Politica de detente, promovată de Statele Unite și, sprijinită în interesele lor, de către țările occidentale, a creat o confuzie, care a dus la o neliniște și chiar disperare, în loc să formeze un climat de pace și coexistență. Căci, Rusia Sovietică a beneficiat de această politică de detente, pregătindu-se intens și masiv pentru obiectivele ei permanente: Cucerirea lumii și dominarea marxistă a întregului glob pământesc.

Politica externă a Statelor Unite s'a dovedit a fi irealistă, căci n'a creat condițiile favorabile, pentru a întâmpina surprizele unui final, care ar putea fi fatal întregii omeniri.

Conducerea politică americană a mizat doar pe șansele și rezultatele pozitive ale politicii de coexistență cu Moscova.

In fața slăbiciunilor politice americane, Rusia Sovietică a făcut toate speculațiile posibile și a mizat pe toate alternativele care i se ofereau. Toate acțiunile lor au fost calculate cu migală și le-au întreprins atunci când aveau garanția unei victorii incontestabile. Așa a fost în Vietnam și Cambodia, în Cuba și Etiopia, în Angola și Yemenul de Sud. Așa a fost și în Afganistan. Numai că "socoteala de acasă, nu se potrivește cu cea din târg".

Lumea liberă a fost trezită la realitate în frunte cu președintele american, și a înțeles că toate eforturile de "detente" sunt inutile și periculoase.

Invazia Afganistanului a determinat ca cele două poziții să-și lămurească mai bine structurile, obiectivele și mijloacele necesare de acțiune. Vorbim de lumea liberă și lumea comunistă, care astăzi stau față în față, fără rezerve mintale și ideologice.

Este imposibil să știm, dacă Rusia Sovietică, este pregătită de o confruntare militară.

Ea s'a situat pe o poziție forte și agresivă, cu o diplomație dinamică și activă, pentru a reține toate beneficiile din acțiunile sale. Si, pentru a lăsa să se înțeleagă că este puternică, în așa măsură, că își poate permite o desfășurare de forțe militare, împotriva celui mai mic gest american, care ar deranja interesele imperialiste sovietice.

Dar, o observare mai atentă a realităților, ne duce la o altă concluzie. Teza Moscovei, după care capitalismul occidental, (inclusiv America) este sortit destrămării și pierii sale, din cauza contradicțiilor sale interne și structurale, nu apare ca valabilă. Dimpotrivă, societățile occidentale sunt în progres, pe toate planurile (și cel militar), cu toate formele de criză pe care le încearcă. In același timp, absolut toate țările socialiste, de tip sovietic, deci și Rusia Sovietică, se găsesc într'o permanentă stare de haos, din care nu s'au putut salva, decât temporar, cu ajutorul, de toate felurile, al occidentalilor.

De ce pozează, atunci Rusia Sovietică în putere uriașă care se poate confrunta cu America ? Este ea gata să joace ultima carte, a războiului?

Nouă, ne pare neverosimil, acest lucru. Rusia Sovietică încearcă să tragă ultimele beneficii și avantaje din invazia Afganistanului, într'o manieră de mare forță militară, crezând că va intimida întreaga lume liberă. Aici, a fost, calculul ei greșit. Lumea liberă a reușit, acum, să se elibereze de "idolii politicii de detente", și a înțeles că supraviețuirea ei vine, nu dela concesii și compromisuri, ci, dela fermitate și forță militară.

George BĂLAȘU

...ISMELE PRIMARE SAU OPȚIUNEA CALITĂȚII

Costin MIRON

Noțiunea de anticomunism, apoi de antisovietism, nu strigăt de atac, ci lozincă de pseudo-martirizată apărare, a izvorât de mult. Atunci, în perioada în care occidentul european, neînțelegând absolut nimic din ce se petrecea în fosta Rusie în care o slabă minoritate prea activă, punea mâini de fer, de acel fer din care sunt făurite lanțurile, slabe trupe de intervenții au fost înlocuite cu masive livrări de grâne, apoi cu tehnologie, desigur pe credit, și cu tot ce se putea oferi, de către occident, bineînțeles nu fără plată, ci dimpotrivă pentru, sau mai precis, contra, unei singure plăți: Iți împrumut, îți vând și îți donez, cu o singură condiție, să nu plătești niciodată, dar să mă distrugi mereu! Poate, cândva, biologii, dacă vor supraviețui, vor explica sinucigașul fenomen, alături de gestul balenelor care se aruncă pe coastă, nu spre a distruge individul, ci prin massă, specia.

Au trecut anii. Având complicitatea lui Roosevelt și acceptarea lui Churchill, Stalin nu a putut face tot ce a vrut. A făcut mult mai mult. Se spune despre Truman că a fost un mare președinte. Sunt convins că de aceeași părere a fost și Iosif Visarionovici Stalin când i s'a cântat la pianul destinderii, și Mac Arthur, când a fost impiedicat să rezolve o problemă. A istoriei. S'au născut antiamericanismul, anti-intervenționismul, iar în 1948, când se protesta împotriva obrăznciei și fără bază militară (ce altă ocazie pierdută!) blocadă a Berlinului, s'a născut noțiunea de anticomunism primar, la modul epocei noastre: și anticomunism și primar. Oricine protestează împotriva sălbaticei înăbușiri în sânge a revoluției naționale maghiare din 1956, a mărșăluirii țaristo-cazace împotriva Cehoslovaciei în 1968, a înăbușirii suferințelor din atâtea și atâtea țări din Europa, Africa și Asia, iar prin rezolvarea la modul Gulag-Jilava a cazurilor sau mai bine zis cazului Calciu-Sacharov, se face vinovat de anti-comunism primar. Așa zbiară fostul voluntar în Reich-ul hitlerist, Georges Marchais, azi coleg de rang și breaslă cu Brejnev, deocamdată (vorba lui) în opoziție, încă.

Constatăm deci faptul că ni s'a aruncat în față mănușa unor isme-primare. Există oare ele? Cu riscul de a enerva pe unii, voi răspunde: Da!

Există, desigur, un anticomunism primar. Este anticomunismul ce se rezumă la stereotipe îngâimări ale unor ratați sau diletanți politici, care ori de bună credință sunt convinși că este suficient să înjure pentru a schimba lumea; ori din insuficientă dârzenie în pătrunderea fenomenelor se lasă mai de grabă pradă refluxului comod, decât fluxului angajant. Un exemplu clasic de anticomunism primar, l-a dat Adolf Hitler: In loc să pătrundă esența fenomenului, să apeleze la o mișcare de libertate ce putea să zdruncine întregul sistem sovietic; în loc să treacă, doar avea putere absolută ca și colaboratorul său Stalin, la refacerea națiunilor demne: lituaniană, letoniană, estoniană, ucraineană, și câte altele, să le favorizeze închegarea statală, să treacă la o largă împroprietărire a țăranilor, la alcătuirea unei armate autohtone, și la alte sute și mii de acțiuni ce ar fi schimbat soarta lumii, înainte de a fi pierdut totuși partida, în fața colosului (pe atunci) american, a preferat să creadă că decibelii țin loc de putere și puterea de adevăr.

Hitler s'a dus, Yalta a rămas, Republica Democratică a Germaniei nu are nici măcar haina tragică a rusificării Basarabiei. Sau dimpotrivă.

Dar anticomunismul primar (cu sau fără liniuță), din păcate, rămâne. Există și astăzi oameni care cred că este suficient a striga biete lozinci, pentru a fi anticomuniști, și nu trebue pătrunsă esența fenomenelor.

Există și astăzi români în exil, care cred în egalitatea folclor-politică. Sunt încă unii care se mărginesc la diferite expresii, crezându-le pline de eficiență.

Cred că exilul românesc trebue să depășească această fază critică. A înjura, mai cu haz, mai mult fără, nu dovedește decât lipsa de structurare ideologică și programatică. Din anticomunism primar, unii au degenerat, spre bucuria se știe cui, în antidemocratism primar, în antiliberalism primar, în republicanism primar, și tot atâtea ISME primare, pentru care în RSR s'ar da premii, mari premii.

Poate exilul nu este în ceasul al 25-lea.

Poate exilul românesc mai are de creat, nu numai de combătut.

Poate o spun dur, dar sincer și cu mai multă speranță decât durere!

Poate unora nu le vor place rândurile mele!

Si pentru că le-am scris de bună credință, am să mărturisesc:

Aș fi vrut să nu le scriu!

Dar n'am putut face altfel!

CĂTRE REDACȚIE

* ROMANIA - Despre Părintele Calciu pot să vă spun că se găsea în Martie la Aiud. A petrecut toată iarna într'o celulă de exterminare, singur, probabil la Zarcă. Moralul îl avea bun, deși slăbit. In Februarie a primit vorbitor cu soția care a fost la el și i-a dat și pachet. Am aflat că s'a făcut intervenție și la Papă în favoarea lui. - Mai avem și alt caz cu puțin necaz: Este vorba de Ovidiu Borcea cel care a semnat alături de Radina și Ionițoiu, proiectul pentru drepturile deținuților și care are viza de intrare în America încă din Iulie 1979. Acest om a fost condamnat în 1951, cum a terminat liceul, la 15 ani și a executat zi cu zi 13 ani la Aiud, minele de plumb și Râmnicul Sărat de unde din circa 120 au reușit să supraviețuiască doar 19.

A.B.

* MILAN, ITALIA- Vă mulțumesc cu recunoștință pentru atenția de a-mi fi trimis minunata invitație a serbării zilei de ZECE MAI și sfințirea monumentului bravului General Platon Chirnoagă... Departe de Tara de origine, Dv, o reprezentați mereu cu demnitate și onoare. Solidar cu acțiunea patriotică, rămân cu sentimente admirative și alese gânduri.

J.N.MANZATTI

* PORTLAND, STATELE UNITE- Vă rog foarte mult, să publicați un apel către medicii specialiști români, care trăiesc în străinătate, să publice un articol în ziarul Dvs. în legătură cu "Pahimeningita cervicală, pe fosa posterioară stângă, operată.

Niște prieteni nefericiți și disperați mă roagă să le trimit ceva informații deoarece în țară, după cum știm cu toții nu-și bat capul cu cei loviți de soartă.

Eu aș dori să le pot trimite ceva medicamente dacă există în străinătate. Cel puțin să le ajute cu ceva la bola pe care o are.

Lucia HERMAN

* NEW YORK, STATELE UNITE...Incontestabil, postul de radio american Europa Liberă a adus multe servicii cauzei românești. Europa Liberă a fost și este și acum pentru marea majoritate a Românilor singura sursă de informare asupra evenimentelor internaționale sau interne, nemăsluite de cenzura comunistă. Este de înțeles deci marea importanță pe care a căpătat-o acest post de radio în viața cotidiană a fiecărui Român care deabia așteaptă să se culce copiii ca să întoarca butonul aparatului de radio la lungimea de undă binecunoscută. Din păcate, în ultima vreme au început să apară în emisiunile acestui post câteva note false. Tot mai multe critici pe teme minore, lipsă de combativitate și comentarii nesemnificative în timp ce problemele majore se diluează și eșuează în confuzii regretabile. Situația economică disperată a României este fără îndoială o realitate. Dar nu mărirea cotei alocate bunurilor de consum, așa cum preconizează E.L., este de natură să o remedieze. Pauperizarea nu este datorită lipsei de mărfuri ci puterii de cumpărare extrem de reduse a populației. Mărfuri de calitate destul de bună există în România dar ele nu sunt accesibile decât unei categorii infime de cumpărători, compusă din "ștabi", "bijnițari" și câțiva turiști străini. Cetățeanul obișnuit trebue să se mulțumească cu un venit care reprezintă 1/10 - 1/8 din venitul mediu al unui cetățean din țările cu economie liberă, dacă ne referim la raportul dintre salariu și puterea de cumpărare. Racila reală este deci sistemul economic marxist care s'a dovedit dezastruos ori unde a fost aplicat. A face o astfel de "critică" situației economice din România înseamnă a acredita apriori scuza falsă a lui Ceaușescu, care lasă să se înțeleagă că mizeria generalizată din R.S.R. s'ar datora ritmului rapid de industrializare, dar care în schimb asigură un viitor luminos, etc., etc...." (vom reveni).

Vlad ANGELESCU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Insemnări pe margine de drum:

RECIFE

Nicolae PETRA

23 Martie 1980

Călătorii. . .fără prea multă căutare după astfel de exerciţii, poate fiind mulţumit cu mine însumi în orice loc, mă găsesc acum cu un început de interes pentru a vedea Recife. . . ori e în fond sentimentul acesta de "scăpare", de a mă îndepărta pentru a mă apăra, care funcţionează acum.

E un motiv greşit a merge dela un loc la altul numai pentru a scăpa de ceva aici, mai ales când te întorci la acelaşi loc, şi mai grav, când motivul de scăpare merge cu tine.

Totuşi încerc să mă entuziasmez pentru Recife, să văd de aici un oraş, aşa cum apare pe hartă, crescut pe trei peninsule ce pătrund apele calde ale Atlanticului. Poate cu dealuri în spatele lor, pe care urcă case şi de unde înfăţişarea coastei şi apelor fără de capăt, farmecă ochii portughezilor veniţi aici în căutarea unei lumi noi.

Cu străzi înguste ce coboară spre plăji, plaje care s'au adăugat la port, ca să facă loc de petrecere şi uitare, celor ce-au făcut bani mulţi din exploatarea negrilor aduşi din Africa.

24 Martie 1980

Am ajuns totuşi la Recife şi am găsit, ca totdeauna, altceva. Un oraş de "wild west" puternic, în plină dezvoltare, ca toate oraşele noi, dezorganizat şi plin de forţă ce vine din bogăţia lui, din câmpurile şi dealurile ce stau la spate ca o apărare, ca zidurile unei cetăţi.

Aşa că oraşul nou a dărâmat casele ce aminteau de aventurieri spanioli, portughezi şi olandezi, de visurile unui "Eldorado" şi a clădit alături de căsuţele de scânduri ale negrilor şi micilor imigranţi, ziduri de sticlă şi ciment, pentru noua generaţie de bogătaşi, de oameni de afaceri, principi ai unei lumi noi.

Se simte mult sânge în vinele acestei ţări, aici şi pretutindeni, mai multă libertate, nu numai pentru faptele de fiecare zi ale oamenilor, dar mai ales mai multă libertate pentru a gândi la ziua de mâine.

De ce emigraţia românească n'a ştiut găsi această libertate acum aproape 40 de ani şi s'a încuiat în frica de trecut şi în cea de mâine.

Exilul românesc n'a voit să uite certurile şi mizeria trecutului şi să meargă cu fruntea ridicată spre un viitor mai frumos, mai mare. Din contră, a uitat din trecut tot ce a fost şi este frumos şi a continuat să fie mărunt şi fără de nici o viziune. Să fi încercat să fi construit aici, acum ceva, nu să ne plângem de ieri şi să visăm ca nişte fumători de opium, ceva acolo, cândva, glorii nemeritate şi împliniri imposibile.

Am fi putut. . . dar vorbeam de Recife, de o lume nouă, care chiar dacă e încă sălbatecă, e plină de viitor şi nimeni nu o poate opri.

Si mai are ceva, mai mult decât Mexico bunăoară; sunt mai sensibili, mai toleranţi, simt mai uşor orice mişcare în aer.

N'au acceptat un regim dictatorial de tipul PRI-ului mexican, care demonstrează indiferenţa şi indolenţa, ci au încercat, au experimentat totul: democraţie, dictatură, regim de stânga şi control militar. Au găsit interes în problemele sociale şi religioase şi au înţeles ce înseamnă economia modernă.

25 Martie 1980

De ieri şi până azi, oraşul a crescut, în întindere, în soare şi în clădiri. E un oraş abia început, cu potenţial enorm, ca toată ţara asta, cu apă, cu soare, cu verdele câmpurilor. Tara asta, oraşul, nu pot decât să crească. Dacă am privi locul acesta fără viitorul prezent, totul ar părea fals, ceva pierdut, absurd.

Dar ca în orice ins, loc, sunt importante rădăcinile, dar nu numai cele din trecut, ci mai ales cele din viitor, capul celălalt al podului, ceeace putem arunca în viitor, funia cu ancora de care să ne acăţăm, să mergem înainte, să trecem prăpăstii. E mult mai uşor a merge aşa, decât să ne împingem singuri, înainte.

Bisericile din Recife sunt ultimele, singurile relicve ce au rămas, poate câteva străzi cu case murdare în jurul aceloraşi biserici s'ar mai putea vedea.

Bisericile coloniale au un caracter clar portughez, adică diferite în stil şi aspect decât cele mexicane. Mai ales atmosfera : pe când cele mexicane sunt în general mai elegante, mai aproape de cer, cele de aici pare că le e frică de ceva şi se apleacă, se lipesc de pământ, mai întinse în lături, cu turnurile mai scurte, mai greoaie, poate un complex de inferioritate din partea oamenilor ce le-au construit, care cu o mână ţineau biciul cu care mânau sclavii la lucru ca să le facă banii şi cu ceialaltă îşi făceau semnul crucii.

Mai târziu, aceiaşi, au lăsat liberi sclavii, s'au amestecat cu ei şi au făcut o ţară nouă, diferită, interesantă, cu posibilităţi în toate direcţiile, ce încep să se vadă tot mai mult.

Aceste biserici, celpuţin 3 diferite stiluri basice: dela cel clasic, cu turnuri triunghiulare, simple, fără decoraţii, la biserici cu faţada cu câteva linii şi turnurile mai înalte, la cele care se apropie de baroc. Intre acestea, adevărate capodopere, sunt bisericuţele făcute, pentrucă sunt făcute, par tăiate în ceva nu adunate din pietre, sunt cele ale lui Aleijadinko, un artist, sculptor, arhitect, extraordinar, o apariţie unică şi înacelaşi timp aproape de necrezut într'o ţară în care marii artişti au fost şi sunt încă puţini.

O caracteristică curioasă, sunt ferestrele acestor biserici, asemănătoare cu cele ale caselor, fără eleganţă, fără a încerca să le facă parte din linia generală a construcţiei. Nu ajută la frumuseţea clădirii şi nu ştiu de ce le-au făcut aşa; poate pentrucă biserică e şi ea o casă, Casa lui Dumnezeu.

27 Martie 1980

Umblând după biserici, am descoperit câteva case vechi, aproape toate în jurul bisericilor, adunate acolo la un loc de ultimă apărare împotriva invaziei edificiilor moderne, deşi aceste rămăşiţe nu arată că odată când erau noi, ar fi fost frumoase.

Populaţia săracă pare a trăi în condiţii destul de bune, desigur în case micuţe, dar curate şi îngrijite. Nu sunt învelite în carton şi tinichea ruginită, cum apar în atâtea capitale din America Latină. Pentrucă ţară e exagerat de frumoasă şi bogată şi locuitorii, chiar lucrând foarte puţin, ajung departe.

Oamenii veniţi dintr'o ţară săracă, cum e Portugalia, obligaţi la ei acasă la un lucru greu, aici au continuat efortul şi au ajuns uşor la bune rezultate. Iar negrii, sclavii, au ajuns şi ei să înveţe ceva dela oamenii cu care lucrau alături, atât de diferit decât în Statele Unite unde pe marile latifundii singura educaţie era biciul căpătazului.

Amestecul de aici, a două culturi şi rase, e foarte interesant ca rezultat, poate fiind ambele de importaţie şi nu locale. Indigenii nu au avut, nu au, nici o influenţă asupra culturii sau rasei noi brasiliene.

Nu pot vedea clar viitorul, dar rezultatul visibil e o rasă frumoasă, în general brazilianul e înalt, subţire, bronzat nu negru, elegant şi sigur de el, nu mândru, ci sigur ,ca un animal sălbatec, care aleargă pe câmpuri fără de nici o frică de nimeni şi nimic.

Adânc în ei, poate e o problemă mai complexă, ce vine din superstiţiile aduse din Africa, o magie neagră, care s'a întâlnit cu creştinismul şi a încercat să-l înghită şi uneori a reuşit, mai ales în clasele sărace, dar cumva, şi cei mai înstăriţi, duc cu ei, teama şi turburarea ce aduce macumba.

Clasele mai înstărite, continuă cu catolicismul, deşi cu mult absenteism dela biserici în parte şi din cauza unei preocupări cu caracter social, un interes pentru un socialism şi comunism teoric. E caracteristică aici în Brazilia prezenţa preoţilor în aceste mişcări sociale cu tendinţă puternică de stânga care au produs tocmai această depărtare de biserică, adusă astfel, indirect, tocmai de preoţi.

Nicolae PETRA

O "CASA ALBĂ" PE DEALUL SPIREI

Urmare din pag. 1

Cât priveşte fericirea omenească preconizată de comunism, se pare că după o lungă şi ratată experienţă ea a ajuns să fie redusă şi concentrată la fericirea exclusivă şi fără limite a şefilor comunişti, un fel de fericire prin delegaţie. Iată un argument în plus pentru ce Ceauşescu trebue să aibă o "Casă Albă".

Când vorbim de un asemenea capitol gândurile ni se mai opresc şi la altceva: fericirea cu o "Casă Albă" pe Dealul Spirei a celui proclamat de căţei ca "cel mai iubit fiu al poporului" nu e plătită numai cu sudoarea întregului popor de la nivelul de sclavie. Căci sunt unii care trebue să plătească un preţ de suferinţă extra. După informaţiile ajunse la noi, s'ar fi dispus deja măsuri de evacuare şi dărâmare a unui considerabil număr de case din zonă, care în efect constrâng dislocarea a circa 18.000 de persoane. In chip sigur multe dintre ele, legate indescriptibil de casele lor şi sufleteşte ca de un scump patrimoniu de familie. Unde şi cum vor fi reaşezaţi cei dislocaţi, nu se ştie.

Noutatea expusă ne face să ne dăm seama că "neisprăvitul" de la Scorniceşti, care după toate câte le are mai vrea şi o "Casă Albă", nu-i chiar aşa de prost precum ne-am obişnuit să-l vedem, căci altcumva n'ar fi fost în stare să-şi creeze o viaţă personală de basm. Si să sfideze cu ea ţara şi chiar străinătatea. O fi auzit el de niscai basme cu "Impăratul roşu" când a fost mic şi apoi a avut norocul să calce "în marxism". Singurul loc de realizare al "neisprăviţilor".

Dacă va ajunge s'o realizeze, "Casa Albă" de pe Dealul Spirei va fi punctul de apogeu al basmului ceauşist. Iar în umbra acestuia, în jurul Dealului Spirei şi în cuprinsul ţării se va putea vedea cruda realitate a unui alt apogeu: cel mai de jos punct la care a fost redusă demnitatea unui popor.

Vedem, ne mirăm de ce se poate întâmpla, clocotim şi multe ni se adună în gânduri.

Eugen BÂRSAN

LA CRUCEA LUI PLATON CHIRNOAGĂ

Ministru, general, autor, poet.

A dat România poeţi, autori, generali şi ministrii mult mai renumiţi, dar ce-l suie pe Platon Chirnoagă pe Ceahlăul virtuţilor este că el şi-a închinat toate aceste talente unui singur ideal:

Lupta, la umbra crucii, contra comunismului şi întregirea hotarelor ţării.

Planton Chirnoagă a pierdut lupta, dar a câştigat o biruinţă spirituală:

A dat busolă nouă refugiului!

El a văzut clar ceea ce alţii nu puteau, nu vroiau şi nu doreau să vadă:

Comunismul nu-l îmblânzeşti scărpinându-l pe spate şi oferindu-i prietenie, nu-i astâmperi setea vărsându-i pe gât poloboace cu vodcă şi nu-i potoleşti foamea oferindu-i popoare ce nu se pot apăra.

Comunismul vrea să cucerească lumea.

Ca o ironie a soartei, aceiaşi aliaţi care au oferit România comuniştilor, se văd ei înşişi ameninţaţi de acelaşi pericol.

Au trecut aproape patru decenii, s'au însclăvit ţări şi s'au omorît milioane de sclavi ca, deabia acum, o parte din lumea liberă să nu se mai lase adormită de cântecele de leagăn ale agenţilor moscoviţi - infiltraţi cu căciulă sau potcap - în rândul iubitorilor de pace şi al naivilor care cred că citind Biblia poţi îmblânzi urşii sălbateci.

Spre nenorocire, miopia politică a buzunarului, a dezbinat pe aliaţi şi ameninţă ultima redută a lumii libere: Statele Unite. Printre cei puţini care au rămas fideli Statelor Unite, sunt vecinii încă "neeliberaţi" ai Rusiei.

Eri au fost armatele de sub conducerea Generalului Chirnoagă care s'a opus invaziei comuniste, azi vedem Germania de Apus (cea liberă) care aplică sancţiuni Teheranului şi a oprit echipa olimpică de a merge la Moscova, ca un protest contra învaziei Afghanistanului.

Dacă vechii aliaţi ai României, Franţa şi Anglia, n'au înţeles lupta poporului român de eri, şi dacă din aceleaşi motive afaceriste nu vor face astăzi jertfe pentru a opri răspândirea comunismului, atunci mâine nu va exista Germania Liberă aşa cum astăzi nu mai există România Liberă de eri, şi despre care Poincaré spunea că Nistru este hotarul Franţei.

Hoardele asiatice, dacă nu-s oprite, îşi vor spăla seul în Sena şi Tamisa.

Dar agresiunea sovietică nu se va opri la malul Atlanticului. Ursul visează să-şi moaie blana în apele Potomacului.

El trebue oprit!

Iată testamentul politic lăsat la picioarele Crucii închinate lui Palton Chirnoagă, ministru, general, autor, poet.*

Stroe MOLDOVANU

* A publicat poezii sub pseudonimul Cosma Paloş.

MINCIUNA EGALITĂŢII

Urmare din pag. 1

Uniunea Sovietică. Astfel în România, o semi-analfabetă, pentru simplul motiv că este soţia conducătorului pus de soarta vitregă în capul Românilor, se declară "învăţată", fără să fi învăţat nimic dincolo de şcoala primară a unui sat de margine, este umplută de "diplome" date buluc pe gratis, i-se scriu lucrări ştiinţifice care se publică pe numele dânsei şi în alte ţări balcanice, e drept, şi astfel se creează un precedent unic al egalităţii: tovarăşa soţie a tovarăşului conducător, preşedinte şi mareşal de facto al Dacilor socializaţi, este egala voastră, în calitate de prima femee a poporului, şi care datorită poporului vă arată că este învăţată ca să vedeţi că aşa poate fi oricând oricare dintre voi dacă ajunge nevasta şefului pe ţară. Este? Esteee!

Nimic mai simplu decât această "egalitate": sute şi mii de "tovarăşe", inteligente, apte şi vrednice, studiază, promovează, ajung pline de ştiinţă şi pe urmă sunt trecute la "egalitate", într'o viaţă de mizerie, cu acelaşi salariu şi uneori mai mic, ca tovarăşii din câmpul muncii care nu au studiat nimic, în vreme ce tovarăşa de viaţă a tovarăşului suprem, se înţoleşte la Paris la Dior, îşi trimite odraslele la studii în Anglia, unde e drept nu studiază nimic dar se "dedau la izaj di mondă", (usage du monde, pronunţat tovărăşeşte) şi nu mai ştie în care din palate să se mai lăfăe, frecând ridichea slugilor şi a nenorociţilor dela diversele Institute ştiinţifice pe care le conduce în calitate de cea mai "prima" nevastă de ştiinţă din Dacia.

Dacă se trece peste realitatea valorii oamenilor din naştere, şi nu se ajunge la o selecţie pe baza calităţii oamenilor, nu a "partinităţii" lor, societatea se împotmoleşte, ca în România, unde oamenii nu sunt promovaţi decât numai prin calitatea partinică, calitate în care intră în primul rând practica minciunii, a ipocriziei a dispreţului de oameni şi a exploatării la sânge din partea unei minorităţi, care în numele egalităţii din cercul ei restrâns, ţine cu forţa armelor şi a poliţiilor pâinea şi cuţitul. Aceasta este "egalitatea" noii clase a tiraniei comuniste, care distruge toată nobleţea fiinţei umane.

Aurel POP

Anti-americanismul în Europa va fi sortit eșecului

Victor VALER

Rușii au desfășurat totdeauna o amplă propagandă anti-americană în întreaga lume, dar cu deosebire în Europa. Această propagandă nu și-a atins scopul. Eșecul, ca și dorința de a nu tulbura atmosfera prielnică destinderii unilatelare dinanii '70, a determinat Moscova să reducă din zgomotul anti-american. Era perioada cuceririlor rusești. Sfârșitul deceniului al 8-lea îi găsește pe Ruși în toate punctele strategice din lume, la care se adaugă invazia din Afganistan și crearea crizei Iran-USA, din care se profită din abundență. Omenirea se trezeste, USA ia atitudine fermă față de invazia sovietică în Afganistan, ca și față de orice altă invazie viitoare a URSS. Frumoasa epocă a cuceririlor "revoluționare" pare că s'a terminat. Anti-americanismul este readus pe primul plan de către Moscova. De data aceasta însă în alt mod decât în anii '50. Mult mai serios, mai profund, mai grav. Atunci era antrenată mulțimea de derbedei de pe stradă. Acum sunt antrenate partide și politicieni, nu numai de stânga, ci și de centru. Acum sunt antrenate guverne și se încearcă să se antreneze popoare

Orice acțiune internațională sovietică, indiferent de domeniu și de aspect este foarte bine, foarte serios pregătită. Inclusiv acțiunile murdare. Si s'a dovedit de nenumarate ori, că în domeniul propagandei și al muncii murdare Rușii sunt inegalabili. Cel puțin până acum. Acest lucru trebue înțeles just în toate capitalele țărilor NATO.

Actualul val (căci val este), anti - american în Europa are un singur izvor: Moscova. De acolo au pornit idei, slogane, planuri de acțiune, material propagandistic și bani pentru plata armatei de derbedei. După această pregătire a terenului Moscova a lansat acțiuni oficiale către guvernele țărilor NATO din Europa: ademeniri cu colaborarea economică, promisiuni de furnizare de petrol și gaz, promisiuni de vecinătate pașnică, propuneri de continuare a destinderii, invitații la Moscova ca tactică pentru ajutorarea electorală a partidelor socialiste și social-democrate, urmate de șantaj, de amenințări din cauza colaborării cu America, declarații războinice autorizate de Moscova, cum este cazul recent al declarației agenției sovietice "Novostni" contra R.F.G. etc.

Aceste acțiuni sunt reluate, amplificate și multiplicate de partidele comuniste, de bande teroriste, de ideologi și psihologi pro-sovietici, de o serie de ziariști și chiar de către politicieni cu poziții importante în stat. Presa nu contenește o singură zi să denigreze politica americană, se pune chiar chestiunea cine este "pro" și cine este "contra" colaborării cu America ceeace separă națiunea, șefi de guverne se angajează să respecte angajamentele față de NATO, dar nu fac nimic, sau împiedică să se realizeze ceva ca și cum interesele lor nu sunt lovite prin invazia sovietică și criza Iranului, șefi de guverne declară că fac politică de "echilibru", se mai vorbește de destindere, iar mișcarea zisă noua-stângă face un amalgam de idei social-filozofice ce nu spune nimic dar se declară mândru anti - americană. Normal că tineretul din Europa de West nu mai înțelege nimic (și de-ar fi doar tineretul), și că se formează o masă pasivă de milioane de oameni, de o nepăsare alarmantă. Este tocmai ce doresc Rușii. Nepăsarea. Reducerea la tăcere. Prin orice mijloc!

Ceea ce este foarte grav, este că nu s'a făcut nimic, sau eventual s'a făcut prea puțin pentru a se cunoaște mentalitatea poporului american. Aceasta explică mult din situația existentă. Acum se plătește lipsa de preocupare în această direcție.

Rușii vor separarea Europei de America, eventual o atitudine de neajutorare. In acest scop, esența propagandei sovietice este: America s'ar găsi într'o situație grea și ar dori ajutorul Europei mai ales contra URSS, dar că Europa trebue să stea liniștită, că de nu, va fi nimicită.

Cei care cunosc politica sovietică nu se tem de amenințările Moscovei. Rușii folosesc propaganda lor din două motive: ei vor menținerea posibilităților de a-și continua agresiunea, deci destinderea unilaterală, și, al doilea motiv, propria frică. Da, frica! Rușii au frică. Este frica celui care se așteaptă să fie biciut pentru fărădelegile sale, în care scop vrea să câștige timp și aliați, îndreptând ura spre alții, dacă se poate tocmai contra celui care îl poate biciui mai bine.

Sigur este că propaganda sovietică împotriva Americii, propagandă desfășurată pe teritoriul Europei Occidentale este sortită eșecului. USA este cea mai puternică țară din lume, nu numai economic, ci, global. Europenii cu bun simț știu că Europa are nevoie de ajutorul Americii și nu invers, și că fără America Europa ar fi demult sub tirania sovietică. Dar apărarea Europei n'o să se facă doar de către America !

●

MARE BRÂNZĂ

Nicolae STOIA

Am ales acest titlu nu în conotația sa de proverb: "Ce mare brânză făcuși"?, ci din respectul ce-l am pentru acest cuvânt străbun, zice-se, rămas dela Daci. La Roma cu patru ani în urmă, un conațional slujind ca profesor de liceu în Alger, îmi povestea că acolo a nimerit într'un cartier diferit de rest, cu căscioare cochete cu pridvor ce da în tindă - detalii arhitectonice numite aidoma de către locatari, mai mult, femeile purtau maramă neavând alt cuvânt pentru acest veșmânt al capului, ba chiar preparau un fel deosebit de precipitat lactat căruia, cu accent schimbat, arabizat, îi ziceau tot brânză. O mică cercetare documentară a dus la dezlegarea misterului: după ocuparea militară a Daciei, Romanii au strămutat populația rebelă (vreo 2,000) a unor sate dunărene din Oltenia de azi tocmai în Nordul Africei. Cum ar veni: strămoșii spirituali ai celor care trăim în exil.

N'am pus cândva vre-un preț pe dulcea legendă a formării poporului român "din coapsa Daciei și a Romei" și nici pe varianta cu. . . pușcăriașii imperiului roman. Romanii au fost: "Apa trece, (Dacii) pietrele rămân". (Zicală a Momârlanilor de pe Valea Jiului). Vărul nostru Grec, Herodot, a aruncat o scurtă privire în trecutul nostru dar trebue că am fost cândva și multă vreme, un mare popor preistoric devreme ce nume, denumiri și vorbire de a noastră au existat și încă mai pâlpâie în jos până în Munții Pindului, în sus până la râul Ceremușului, la Răsărit până la Bug și prin "drumul oierilor" și mai departe, iar la Apus dela Marea Adriatică la pusta ungară. Corolarul ar fi că istoria noastră înregistrează cu mici oscilații scurte, o continuă decădere și dezmembrare - trist dar asta este. Pe de altă parte, istoria e plină de surprize și renașterile au fost și vor mai fi posibile nefiind deloc exclus să mai strălucim cândva pe firmamentul politicii mondiale deoarece, har Domnului! nu avem nici o trăsătură de a popoarelor moarte. Doar că suntem degerați, amorțiți, fleșcăiți.

Modestele mele gânduri nu sunt și nici c'ar putea deveni o chemare la speranțe deșarte și pe această linie îmi reamintesc un ridicol de naiv cântec soldățesc: Reghimentu' doi fortificații (Oradea,1938)/Parcă iaște un buchet de flor, măi! etc.,...și'n final:

Iar atuncia Româniiia
Ea nu va mai fi Regat
Ci va fi Impărățiiie
Iar Carol Doi împărat.

Mare brânză, ca să nu spun altceva. Văzurăm ce fu.

In întărirea gândurilor mele de mărire străbună aș dori să remarc folclorul românesc. Studiile conjugate și toate congresele Istrio-Balcanice pe această temă pun mereu în evidență fenomenul românesc. Spre exemplu dacă popoarele din jur au un bagaj de câteva sute de melodii archetipice, apoi Românii au 7-8 mii. Acest raport de 1:10 sau 1:20 figurează deasemenea în celelalte ramuri ale folclorului. Natural că și noi am adoptat influențe din afară însă enorma strânsură din strămoși arată un imens tezaur de cultură spirituală și materială clădit în câteva milenii. Nu putem nesocoti nici recivilizarea noastră modernă (Incepând din Sec. XVII) printr'o împletire franco-germană. Nu văd a se lipi ceva de noi (poate invers) din forțatul contact de 35 de ani cu Rușii. Cert e că exponenți ca: Eliade, Cioran, Ionescu, Palade și-i citez la întâmplare și desigur incomplet, ne dau dreptul să pășim prin lume cu fruntea sus. Dar și mai mult putem să ne fălim cu averea dela străbuni, să luăm numai proverbele și zicalele noastre. Si Turcii au minunate proverbe, și alții, dar eu rămân la ale noastre. Fiecare dintre noi poate oferi evaluări și soluții pentru problemele actuale ale lumii sprijinindu-ne pe această înțelepciune condensată. La criza de energie și la sacrificiul cerut fiecăruia dacă vrem s'aducem lucrurile sub control: "La plăcinte înainte, la război înapoi". (Trist dar adevărat). Când Moțul din poveste și-a supraîncărcat carul cu donițe și ciubăre fără a-și verifica starea roților, a comentat dezastrul dărei pe râpă, și nouă ne-a rămas zicala: "Paguba fuse cum fuse, dami plăcu cum se duse"! N'aș vrea ca această trăire estetică să ne revină și nouă în aceste vremuri de restriște mondială, dar cum avem parte de păstori slabi și lupi haini, teamă-mi-e că s'ar putea.

Inchei cu una crudă și adevărată. Am întrebat pe unul din țară, oltean cu 40 de măsele, dece se ploconeste și se înrobește într'atâta la guvernanții comuniști. Răspunsul:-"Cine . . . . . pe mama - io îi zâc tată"! M'a dat gata. Gata.

" DIPLOMAȚII "

Adrian B. COSMA

Toți "destinderiștii" au plâns cu lacrimi cât pumnul demisia lui Vance, singurul "diplomat profesionist" din Guvernul lui Carter. Inainte de această demisie, Vance se opusese la încercarea de a libera ostatecii din Iran, pentrucă el este . . . contra violenței. Ca și cum de aceasta ar fi vorba. Lăutarii politicei internaționale din presă chiar au cântat cu foc: "un om zdrobit". Zdrobit de ce? Ar putea fi zdrobit de faptul că și-a dat seama cât era de alăturea cu drumul, dar de așa ceva nu poate fi cazul, ci probabil ar fi "zdrobit" că i s'a zdrobit cariera. După luni de "diplomație", patronată de el, o diplomație umilitoare și atâta de lașe încât amenință să descalifice total ideea americană de Stat, Vance nu a fost deloc "zdrobit" și până la urmă incapabil să priceapă că niciun om simțit dela conducerea unui stat nu putea face altceva decât să încerce imposibilul cu orice risc. Incercarea s'a soldat cu un eșec material, dar și pentru un diplomat chiar un eșec trebue să însemne ceva mai mult ca nimic, cum s'a dovedit a fi nimic toată diplomația cu niște eșiți din minți, ca turbații din Iran.

Ceea ce au scris deștepții dela "New York Times", că mai mult s'au speriat prietenii lui Carter decât inamicii, este ceva foarte urât, este un sofism murdar, specific acestui fel de presă, care de 40 de ani nu face nimic altceva decât cere să se cedeze neîncetat la toate dorințele Sovietelor, iar după război și la ale tuturor celor ce manifestă ură față de națiunea americană.

Vance, diplomatul, indiferent cât ar fi de bun sau rău ca om, era prizonierul acestui curent în care își făcuse cariera: fiți drăguți cu Sovietele și cu toți dușmanii Occidentului, pentrucă altfel renaște. . . "nazismul", termen prin care se înțelege orice opoziție serioasă la comunism, deși nu are nimic de-a face cu fascismul sau național-socialismul.

In treizeci și cinci de ani dela moartea și înmormântarea nazismului, nu îl dorește nimeni, nici în țara în care-a făcut prăpăd, nici în alte țări, iar o mână de Americani excentrici sau altă mână de Germani aiuriți, de care nici nu se știe ai cui agenți provocatori sunt, nu sunt luați de nimeni în serios, decât de cei care strigă cât îi ține gura: nazismul, săriți vine nazismul, care însă nu vine în niciun fel. In acest timp Sovietele se înarmează ca să ocupe întreaga lume. De ce nu trebuiau contrazise odată și Sovietele, de ce nu trebuie contrazis comunismul lor cu coloana a cincea de peste tot, inclusiv în Iran, cum vedem azi, de ce nu trebuesc contraziși cei care-i urăsc fără niciun motiv pe Americanii care nu sunt de vină de încapacitatea Americilor latine de a-și normaliza țările pline de resurse și cu populații proporțional reduse, după cum nici nu au ceva asemănător imperiului colonial sovietic, în care sunt asuprite, exploatate și umilite zeci de popoare?

Vance era unul dintre ultimii "specialiști" din vechea gardă al cărui motiv de existență era unul singur: protejarea expansionismului sovietic cu cele mai sfruntate minciuni, și apărarea lor și a dușmanilor cei mai feroci ai Statelor Unite de orice neplăcere din Partea Occidentului. De altfel primii care l-au plâns pe Vance au fost scribii sovietici. Presa "occidentală", cu numele dar în serviciul celeilalte părți, a trecut și ea la văicăreală, potrivit regulelor unei discipline ce funcționează de 40 de ani: "ascultă comanda la Soviete, dreeepți!".

Poate că mai intrând în pensie câte un Vance după altul, se mai clatină puțin această disciplină de oțel stabilită de dincolo de Cortina de Fier. Noi nu putem ignora că în acest timp n'a existat și nu există în Statele Unite lagăre cu deținuți politici, pe când Sovietele țin în lagăre mii și mii de oameni cu alte opinii, care degeră, mor de foame și boli, sau sunt desarticulați moral și fizic în spitale psichiatrice.

Toți "diplomații", crescuți în aura erei roosveltiene vor cu orice preț să apere "pacea" de tipul celei din Afganistan sau de pe toate scenele terorismului, din care Iranul chiar a făcut bază a doctrinei de stat, cu susținerea fățișe a Sovietelor. Față de toată conspirația și agresiunea sovietică mondială, eșecul material din Iran cu încercarea de liberare a ostatecilor este în același timp un succes moral, pentrucă a fost o manifestare de curaj. Foarte necesar, pentrucă în general comuniștii sunt mai puțin sensibili la diplomație decât gorilele la o cantată de Bach. Iar cine îi cunoaște cât de cât pe Americani, știe că la ei eșecul îi duce la încordarea voinței și la curaj mărit.

Scurte lecții de marxism pentru uzul naivilor

Turism politic, România-Rodesia via Afganistan

Romeo BRAN

In cadrul lecțiilor de marxism din învățământ cred că cea mai pritocită și pisată carte a lui Lenin este "Imperialismul - stadiul cel mai înalt al capitalismului". Intr'un fel este biblia de bază a exportului de revoluție, punând în circulație și cele mai răsuflate etichete politice.

Eclectic, confuz, greoi, ca întreaga lor "filozofie marxistă" volumul răstălmăcește complet teoria lor de bază sub masca îmbunătățirii creatoare. Iar tocmai această "îmbunătățire" va fi cheia expansionismului modern sovietic, justificarea teoretică a exportului de revoluție și a subversiunii agresive.

Paranoismul lui Marx friza maximul de grandoare: visa o revoluție mondială, o universală mare de flăcări care să distrugă totul și apoi noua clasă profitoare să-și facă viața după bunul ei plac. Marx obsedat de distrugere, caracteristică disoluantă a neamului său, nu a fost în stare să explice corect ce va fi și după. Lenin însă este mult mai prozaic. El nu visează la iluzorii revoluții mondiale. Apetitul său gargantuelic pentru putere trebuia satisfăcut urgent. Modificând teoria bibliei lor ideologice stipulează că în faza ultimă a capitalismului (imperialismului) clasa profitoare să înceapă subversiunea și distrugerea unde se poate, zice el, unde lanțul imperialismului e mai slab, unde condițiile sunt mai coapte. Cine va aprecia momentul oportun nu e stabilt, folosindu-se aceeași vagă noțiune de clasă muncitoare.

Prima dată a apreciat el însuși unde se poate începe comunismul, unde îi era lui mai comod. Rusia.

Ulterior, după mai bine de două decenii lanțul putrezeciunilor proliferează și fără nici un deghizament revoluționar, prin forță și cu concubinajul pervers al democrațiilor vestice Rusia își crează "cordonul sanitar" de la Marea Neagră până la Baltică.

A fost prima manifestare a slăbiciunii țărilor capitaliste. Dar nu ultima, din nefericire. Stalin a reașezat teoria imperialismului pe baze și mai practice. Si-a dezvoltat imperiul lăsat de Lenin fără nici un fel de machiaj revoluționar: a cerut teritorii și i s'au dat fără tocmeală de către inconstienta democrație vestică.

Așa a ajuns și România să figureze în cadrul zonei imperialiste putrede deși - conform marxismului- biata de ea nu era nici pe deplin capitalistă. Aceeași soartă au avut-o toate țările de sub suzeranitatea rusească. Un singur lucru a fost clar: că înainte de ocupația rusească -oferită pe tava- a existat o diversiune: un grup de spioni plătiți de Comintern, majoritatea cu nume germanice, care nu aveau nimic comun cu acel pământ, niște paria, aruncați la răsărit de Eden, în țara lui Cain, și apoi a Iscariotului.

Dar o ocupație nu se poate menține pe lungă durată numai cu trădătorii inițiali care au deschis porțile cetății, noaptea, în concubinaj cu tovarășii de drum.

Toți aceștia erau puțini. Un aparat statal administrativ bine direcționat pe linia terorii și a expolierii unei țări avea nevoie de colaboratori ai ocupantului, cozi de topor fără rezerve.

Din nefericire aceștia s'au găsit cu destul belșug atât în România, care ne interesează cel mai mult, dar și în toate țările vasale sovietelor.

Tovarășii de drum n'au fost, procentual vorbind, prea mulți. Care n'au scăpat cu fuga în vest (și cu ceva parale) au fost căsăpiți de justiția analfabetă. Dar cozile de topor au apărut, au proliferat și încă se întind ca pecinginea.

Tragedia ocupației străine e groaznică. Dar mai tragică este siluirea propriului tău neam în numele principiului blidului de linte.

Si au devenit slugile ocupantului fel de fel de categorii: minorități naționale cu nume gitane, germanice, ungro-finice dar și români de tot felul dela foștii desculți ai satelor, tândalii ogoarelor și până la desculții culturii și științei la toate nivelurile academice.

Mai mult chiar, azi când cizma ocupației e mai apăsătoare ca oricând, tocmai elitele intelectuale, care ar trebui să fie simbolul rezistenței naționale se prostituiază mai cu osârdie spre rușinea și decăderea neamului.

Vă puteți întreba ce legătură au cozile de topor cu titlul articolului? Recentele evenimente din Africa și Asia ilustrează încăodată (dar mai era nevoie?) totala incapabilitate a politicienilor vestici de a înțelege mecanismul istoriei pe care sovieticii îl mânuesc cu profit.

Ceea ce s'a întâmplat în România (și în țările comuniste de azi) se întâmplă din nou în Africa și Asia.

Si România a avut "alegeri libere" sub supravegherea impotentelor puteri unde și bunicul meu, răposat cu peste trei decenii înainte, a votat pentru logofeții puși de ruși. Ne putem felicita de apariția Rodesiei marxiste unde alegerile supraveghiate de urmașii unui trăbuc unsuros constată senini că asta a fost voința locuitorilor de culoare. Voința lor liberă, în spate având o minoritate înarmată cu arme rusești și antrenată în taberile țărilor comuniste (inclusiv idipidenta r.s.r.). Rămâne un mister cum o mână de adormiți politicieni, împopoțonați cu titluri desuete au putut urmări alegerile "libere" supravegheate de armele rusești ascunse în tufișurile junglei.

Așa au făcut și la București: comisarii marilor puteri vânzătoare dormeau în hotel de lux, iar în țară tancurile rusești înfăptuiau alegerile.

Când rușii au ocupat Basarabia a protestat cineva? Numai partidul comunist din . . . România a aprobat dreapta "eliberare a teritoriului rusesc dintre Prut și Nistru". Marile democrații își frecau mâinile ce se vor umple și mai mult de sânge, nu peste mult timp. Acum, da, s'a schimbat ceva. Rușii ocupă Afganistanul, comit crime în masă, iar noi, noi democrații vestici îi pedepsim cumplit: nu mai facem olimpiadă. Că de-aia nu mai pot rușii de jocuri sportive. Cozile de topor ale rușilor începând cu lordul (iar lorzii!) Killianin se opun boicotului deja născut mort.

Bineînțeles că Franța își va trimite sportivii. Cum să-și supere vechea aliată, Rusia și noua coadă de topor Marchais! Si în Rodesia, Afganistan, Etiopia etc. ca și în veteranele state vasale rușilor crâncena ocupație nu ar fi fost posibilă fără șarpele trădării strecurat cu grijă și plătit din belșug.

KAFKA

Nicolae UNGRA

Nu știu dacă Franz Kafka a cunoscut lucrările lui Marx și Lenin, dacă a avut contact cu comuniștii sau dacă a cunoscut Uniunea Sovietică.

Un lucru, însă, mi se pare sigur: imaginația sa fantastică l-a condus la o descriere parabolică a comunismului, cum nu a mai realizat-o nimeni altul, care redă mai ales punctul de vedere al celui care trăiește în comunism, atmosfera care-l înconjoară și relațiile lui cu "cei de sus".

Cei care consideră "Castelul" lui Kafka o sinteză a dictaturii ca fenomen în general, nu au dreptate decât parțial.

Fiindcă există dictaturi pe care le-aș numi "deschise", în sensul că se chiar recunosc ca atare (chiar dacă nu-și atribuie textual titulatura), fără să aibă pretenția de a fi altceva decât sunt. Cele mai bune exemple: dictaturile din America Latină. Multe dintre ele pot fi descrise și ca "liberale", în sensul că nu sunt niște enclave din care nu iese și în care nu intră nimeni, și, în cadrul lor, oamenii care nu activează ca adversari ai regimului pot beneficia de o serie de reale libertăți și pot duce o viață neamenințată de teroare.

Problema birocrației, care - inevitabil - însoțește dictaturile, este un aspect aparte, care, dacă pentru dictaturi este un instrument deosebit de important, "fericește" totuși chiar și pe cele mai tradiționale democrații, mai ales pe cele europene. Important este de unde începe birocrația să devină un instrument tipic pentru dictaturi.

Comunismul însă, este un tip special de dictatură, o "etapă superioară" a dezvoltării fenomenului dictatorial.

Spre deosebire de celelalte dictaturi, comunismul oprimă fără excepție întreaga masă a poporului. Pe de altă parte, pătura conducătoare cunoaște o continuă stare de conflicte între membrii ei, care se pot bucura de privilegii numai atâta timp cât se pot menține în cadrul acestei pături.

Comunismul este în teorie o utopie, clădită în practică pe un sistem de neadevăruri pe care oamenii le acceptă doar ca urmare a constrângerii; el folosește doar unui grup social deosebit de restrâns și poate supraviețui numai datorită extremei asprimi a constrângerii și a faptului că există o mare putere comunistă pe plan internațional.

Ipoteza care consideră comunismul ca viitor logic al evoluției umane, pentru care omenirea nu ar fi încă destul de "coaptă", dar care este inevitabil, este cât se poate de falsă, deoarece, dacă ar fi așa, ar însemna că societatea umană ar trebui să fie formată din niște "automate umane", care, tinzând unanim și din profundă convingere spre același țel, ar contraveni flagrant legilor naturii (de ex., infinita varietate a indivizilor, selecția naturală, instinctele etc.), cât și laturii subiective a ființei umane, deci ar nega diversitatea naturală.

Ca teorie comunismul este destul de greu de studiat, fiindcă s'ar putea spune pe drept cuvânt că nu există.

Pe de o parte fiindcă teoria marxist-leninistă își atribuie un caracter "creator", care îi permite să sufere un continuu proces de "adaptare", pe de altă parte pentru că, cel puțin în ultimii cincisprezece ani, din ce în ce mai multe partide comuniste, la putere sau nu, își permit să interpreteze marxism-leninismul prin propria prismă, ceea ce duce la contradicții de diferite intensități, până la cea chino-sovietică.

Rămân ca elemente de studiat cele câteva principii de bază relativ unanim acceptate și rezultatele obținute în țările în care teoria se practică.

Aici cred că este locul de a aminti un foarte important principiu al materialismului-dialectic marxist-leninist, anume că practica este criteriul de apreciere al unei teorii. Găsesc că este o excelentă bază pe care oricine o poate folosi cu succes atunci când dorește să analizeze și să evalueze comunismul, mai ales prin aceea că dă posibilitatea de a-l studia "dinăuntru", deci nu din punctul de vedere al unei ideologii adverse.

Deasemeni, cel care studiază trebue să pornească dela principii științifice (din științele naturii, tehnică, economie, etc.) nepolitizate, obiective, care în același timp sunt acceptate ca atare și de sistemul de idei comunist.

Fac aceste considerații, deoarece constat că Occidentul nu cunoaște comunismul, decât cel mult din activitatea afișată de partidele comuniste occidentale.

Pe de o parte pentru că nu l-a trăit.

Pentru Occident comunismul este o virtuală experiență, oamenii simpli pot gândi (la fel de simplu) că, dacă sistemul occidental actual, capitalist, nu a reușit să rezolve tot ceea ce omenirea ar fi dorit, poate că celălalt ar putea. Cine știe. . .

Mai ales ținând cont de ceea ce promite. . .

Pe de altă parte pentru că îi acordă încredere.

Pentru omul occidental mediu, partidul comunist este - de ce nu? - un partid ca oricare, care joacă după regulile parlamentarismului democratic.

Ceea ce ar însemna că, făcând experiența comunistă, care nu ar da rezultatul scontat, totul s'ar termina normal, așa cum orice partid pleacă dela putere odată ce a pierdut alegerile.

Tocmai într'un astfel de punct se pare că Occidentul a uitat complet realitatea răsăriteană.

Dar încă mai mult: chiar statele îi acordă încredere.

Ele consideră că, dacă o țară comunistă a semnat o convenție, un acord, un tratat, ea va recunoaște acestor acte valoarea juridică normală a lor, ceea ce ar implica respectarea lor.

In special în cursul acestor ani tulburi ai crizelor din Orientul Apropiat cu consecințele lor economice, politicienii ar trebui să nu se lase tentați de a rezolva problemele economice și politice în care se sbat de o manieră care, asigurând un succes de moment, să piardă din vedere mult mai importantele probleme de viitor ale supraviețuirii sistemului democratic. O concepție politică responsabilă nu poate să se mulțumească de a rezolva problemele pentru până "de seară", ci trebue să poată asigura ca "la trezire" în dimineața următoare să nu te afli în fața unei neașteptate surprize.

Prea grăbite gesturi de bunăvoință și concesiuni pe

CONTINUARE PAG.8

"PE FRONTUL C. N. R., NU E NIMIC POZITIV"

Urmare din pag 1

Cine ne dă dreptul să așezăm ambițiile personale înaintea obiectivelor principale ale românismului? Nimeni. De ce se mai vorbește prin corespondență personală, articole de gazete, ședințe și consfătuiri de orice fel despre vechile partide românești din care au făcut parte unii sau alții? Oare, nu s'a convenit inițial că nu se mai face caz de vechile partide? Că în CNR există numai un singur obiectiv: poporul român? Si atunci? Să lăsăm pe seama poporului român, după eliberare, dacă mai acceptă unele sau altele din vechile partide ca să-l conducă. Poate că poporul român se gândește la alte formule, iar pe cei vechi să-i așeze în arhivele istoriei.

Oare, nu s'a reușit a fi toți de acord cine să fie Președintele CNR-ului, fapt ce deslănțue patimi și ambiții personale? Eu cred că există o soluție de acord.

Președintele Consiliului Național Român este "Poporul Român", iar toți ceilalți membri ai lui sunt luptători dezinteresați pentru cauza Poporului Român. Lăsați locul liber de Președinte, simbolic este "Poporul Român" până la eliberarea lui, și alegeți un prim vicepreședinte sau un "primul dintre egali", care să poarte discuțiile cu lumea exterioară, iar voi toți ceilalți sunteți egalii acestuia, dar supușii Președintelui CNR-ului, care este "Poporul Român".

Veniți cu ceva nou. Publicați Statutul definitiv aprobat de Adunarea Generală pe care trebue s'o convocați și să desbateți marile probleme ale poporului român, scoateți o publicație a CNR-ului, oricât de modestă ar fi, sărăcia nu este o rușine, pentruca să știe lumea și Tara că există un CNR care luptă pentru idealul românesc, creați totdeodată un spirit de solidaritate și prietenie între membrii CNR-ului, încetați mașinațiunile mafiotice de culise acolo unde au loc, înlăturați tot ce poate despărți oamenii și în final puneți toate energiile voastre în slujba poporului român. Incetați polemicile, pe care le numiți practici democratice normale și acceptați soluții de colaborare. Dacă este greu așa ceva de realizat, spuneți-ne ca să știm și noi, iar poporul român va trage concluzii pentru ziua de mâine. El este marele nostru judecător.

Dar, până se va realiza ceeace am arătat mai sus, putem afirma, din păcate, că pe frontul CNR, nu e nimic nou.

Eugen POPESCU

O NOUĂ ALARMĂ

Horia STAMATU

Orice regim absolutist are oarecum, prin oamenii lui, "prezentul în mână". Acești oameni de mână forte controlează tot ce se face și se gândește azi înprovincia respectivă, dar la un moment dat cei obligați să facă și să gândească numai așa cum vrea stăpânirea, constată că prezentul lor este de fapt o "soluție de continuitate" față de trecutul apropiat sau îndepărtat, fie că este vorba de trecutul personal al celor mai în vârstă, fie că este vorba de trecutul global, al țării.

Este neîndoelnic că într'un fel oamenii de mână ai prezentului înhață pe cât este posibil și trecutul, în sensul că lasă să se vadă din trecut în prezent ce și cum cred ei că ar dovedi o continuitate istorică, spirituală și culturală, pentruca supușii să nu-și dea seama că se află într'o soluție de continuitate. Falsificarea prezentului nu se poata face fără falsifiearea trecutului, cel puțin prin ascunderea unor părți din el.

In România, ca în toate țările marxist-leninizate, nimic dinprezent nu seamănă cu ceva din trecutul respectiv, sau mai bine zis nimic pozitiv din trecutul istoric, cultural și spiritual nu se mai găsește în prezent. Nici după 35 de ani de istorie marxist-leninistă, nu apare în România o "Istorie a Românilor", comparabilă cu ce au fost cele două mari opere naționale, "Istoria Românilor", una de A.D.Xenopol, și alta de Niculae Iorga. Se scoate mereu câte o ciuntită "Istorie a României", pentrucă "Istoria Românilor" nu se poate spune în dialect marxist, cu toate că "România" nu există decât din 1862, când a fost unirea definitivă a Principatelor care devin la un loc "România". Se scoate, în rate, un fel de istorie colectivă a literaturii românești, operă orizontală, acefală, inutilizabilă, și care atinge culmea cu gugumăniile lui George Călinescu, prin care este batjocorit Iordache Golescu, o personalitate de importanță capitală în renașterea culturală românescă din secolul XVIII. Acesta e doar un exemplu, dar important pentrucă definește tendințele acestei false istorii. Mizeria lui Călinescu a fost scoasă dintr'o carte extrem de proastă a acestuia, proastă ca tot ce-a scris repectivul "optimist" după 1945, dar dacă nu exista o anume tendință s'ar fi folosit un studiu al lui Perpessicius, publicat într'o carte a lui, și ea apărută cu mult înaintea imposibilei istorii a literaturii române.

S'au distrus și s'au risipit documente din trecutul românesc cu voința criminală de a se păgubi poporul român. Ce să mai spunem de distrugerile masive de cărți din bibliotecile publice sau particulare! S'au dat cum se zicea "la topit" sute și sute de mii de cărți de mare preț, s'au distrus până și colecții întregi din "Analele Academiei", ce nu s'a făcut în țara în care capitelurile antice originale dela coloanele din fațada fostului muzeu Simu, dărâmat, au fost zdrobite în mașina de făcut pietriș? De ce a fost dărâmat Muzeul Simu, de ce a fost dărâmată casa lui Titu Maiorescu de peste drum? Toate distrugerile de monumente, cărți, documente, s'au făcut din spaima superstițioasă de trecut, spaima față de puterea tradiției și de forța reală a spiritului.

Dar în tot acest timp au fost o sumă de oameni care s'au refugiat în trecutul istoric-cultural și au mai salvat câte ceva. S'au consacrat restabilirii de texte și documente, pe cât posibil, în condiții de mare cârpănoșenie administrativă și presiuni polițenești. Acești oameni fără nevoe de publicitate, dar devotați culturii, au fost niște adevărate "cârtițe luminoase" și au izbutit, cu mari greutăți, să dea publicului cel puțin câteva ediții de autori români vechi, însă numai pe apucate și doar până la sfârșitul anilor '60, când a cam ințărcat "generozitatea" stăpânilor pe cultură, pentruca ulterior să nu mai apară nimic, mai ales "din lipsă de hârtie", care se găsește însă cu ghiotura pentru cărțile de propagandă. "Revoluțiile culturale" din anii '70 au avut drept scop principal ascunderea soluției de continuitate din prezentul istoric și spiritual care în ciuda distrugerilor din anii "instalării puterii populare" era amenințată mai ales din cauza activității devotate a celor pe care i-am numit mai sus "cârtițele luminoase".

Dar se pare că seria "revoluțiilor culturale" care-a urmat anilor de distrugeri din biblioteci și archive, va continua, prin noi măsuri menite să ascundă cât mai bine trecutul românesc, istoric, cultural și spiritual. Asupra acestui lucru ne atrage atenția revista "Luceafărul" din 12 Aprilie 1980, cu o pagină întitulată 'Fondul principal al culturii române", și în care se publică o anchetă la rândul ei întitulată: "Cum ne revendicăm clasicii?" La această anchetă răspund Liviu Călin, Nicolae Gheran și Nicolae Ciobanu. Ancheta este ca toate anchetele anchetatorilor publici ai stăpânirii culturale, convențională, și pentru toată siguranța întrebările sunt numerotate dela 1 la 12. Primului anchetat, Liviu Călin, i-se publică numai 10 răspunsuri, dela 1 la 10, așa că nu se știe în ce fel a răspuns, probabil nerespectuos și neconformist, la ultimele două întrebări, care de altfel ar preta la răspunsuri neplăcute: "11. Ce propuneri aveți pentru îmbunătățirea condițiilor muncii de editare?" și "12. Ce mai aveți de adăugat?". După cum vedem "profesia" de istoric literar și deci editor critic în acest caz nu mai există; nici în literatură nu există decât "munca". Cei anchetați nu sunt niște profesioniști, ci niște " muncitori". Acest limbaj dă pe față calitatea "anchetatorului", care dela prima întrebare arată cine e: "1. Care este situația edițiilor pe care le-ați inițiat, de care răspundeți, la care ați participat sau participați?" In mod normal autorul unei "ediții critice", răspunde de felul în care a făcut-o față de critica de specialitate, după ce ediția respectivă a apărut, pe când în timpul "muncii" nu "răspunde" în niciun fel față de nimeni. Dar în cazul de față nu se poate vorbi de condiții normale, ci "socialiste", și dela una la alta este o genună. In orice caz tăerea ultimelor două răspunsuri ale anchetatului Liviu Călin, ne amintește de o magnifică "utopie" din tinerețe a regretatului poet Virgil Gheorghiu, răpus de boala de inimă, la puțin timp după cutremurul din 1977. Această utopie de humor negru, se chema "Klossetstadt" și era un fel de cetate a viitorului, absurdă. In acest oraș ar fi existat un metropolitan, ca la Paris, dar cu anumite caracteristici proprii. Astfel ușile dela vagoane erau prevăzute cu niște tăișuri ca de ghilotină, și se închideau automat, așa că pasagerul care nu ar fi fost bine intrat risca să fie tăiat. Cu siguranță că răspunsurile lui Liviu Călin nu erau acceptabile, așa că au fost tăiate de ghilotina anchetatorului oficial. Dar a fost publicat un răspuns care provoacă presimțiri neplăcute, la întrebarea 2, care sună așa: "Care este cauza principală, după dvs., a stagnării ori întârzierii unor ediții importante din clasicii noștri?". Răspunsul este divizat în trei puncte, a, c, c, dintre care redăm punctul c) al răspunsului: "c) Microfilmele sunt cele mai multe de o calitate foarte slabă, aproape ilizibile. Aparatura veche, uzată transformă plăcerea lucrului în calvar. Nu poți depăși, cu efort, două-trei ore de lectură pe zi. Personal am beneficiat de aprobări speciale din partea direcției Bibliotecii Academiei pentru accesul direct la publicații (noi subliniem), altfel aș fi înaintat cu mult mai greu în strângerea materialului la ediția Camil Petrescu. In continuare n'aș vrea să rămână un secret faptul că se discută din ce în ce mai insistent despre schimbarea profilului Bibliotecii Academiei R.S.R., una din puținele noastre instituții de cultură centenare. Dispersarea actualului fond de manuscrise, de carte veche și mai ales a periodicelor va pricinui întreruperi și inevitabile întârzieri. Fondul de aur al Bibliotecii Academiei R.S.R., unde au lucrat mari cărturari decenii de-a rândul, are nevoe mai de grabă de condiții de valorificare și depozitare corespunzătoare prin extindere și nu de migrarea spre alte biblioteci".

Cum în regimurile culturale marxist-leniniste nu se face nimic întâmplător, nici dispersarea Bibliotecii Academiei nu este o chestiune străină de interesele regimului. Desigur că așa ceva este o monstruozitate, de pildă cine ar putea să-și închipue, risipirea fondurilor dela "Biblioteca Națională" din Paris? Dar Franța, Anglia, și toate țările libere din Occident nu vor să-și ascundă trecutul istoric, cultural și spiritual, ci tocmai dimpotrivă fac tot ce e necasar pentruca acesta să fie bine studiat. Dar în țările numite socialiste, trecutul trebue făcut cât mai inaccesibil, în orice caz în România, dintre toate țările zise socialiste cel mai puțin solidară cu propriul ei geniu, lucru care o pune sub o treaptă inferioară față de țări cu mari tradiții culturale scrise. Si astfel se împrăștie chiar și ceea ce avem în toate colțurile țării, în rafturi ascunse de biblioteci marginale, pentruca în viitor cercetările să fie făcute practic aproape imposibile. Liviu Călin este un om foarte conform cu societatea socialistă și de aceea probabil este direct dela sursă bine informat. Nu încape îndoială că aici este vorba de o alarmă, dar cât de eficientă poate fi această alarmă într'o țară în care se execută cele mai arbitrare ordine și cele mai contrare firii, fără nicio crâcnire? Odată ce s'a constatat că cercetarea obiectivă a trecutului istoric, cultural, spiritual nu este rentabilă pentru starea de lucruri creată în ultimii 30 de ani care-au trecut peste Daco-România, ba chiar dimpotrivă poate fi dăunătoare religiei marxiste de stat cu clerul ei respectiv, nicio măsură nu va părea interesaților suficient de drastică, indiferent cât de mult ar dăuna intereselor reale ale omului ca ființă spirituală. Măsura pe care o anunță Liviu Călin este cât se poate de consecventă cu planul general de aculturare prin marxism. Si nu trebue să-și facă nimeni iluzii, bigoții marxismului reprezintă azi puterea politică, economia, și anti-cultura din România. Indiferent cât "materialism dialectic" știu aceștia sau nu știu, ei cred în el, și pe bună dreptate pentrucă lui îi datorează privilegiile feudale de care dispun, dela "romancierii" zilei până la toate "vârfurile" piramidei.

Cât de plauzibil apare acest plan confirmă și nivelul material la care este ținută Biblioteca Academiei. Intrebarea numărul 6 pe care o pune anchetatorul public, este următoarea: " Ce probleme speciale de transcriere ridică textele până în secolul al XIX-lea, ce probleme ridică cele după 1900?"

Nicolae Gheran, specialist în publicarea de "opere complete", răspunde, între altele: "Citeam, deunăzi în România liberă, că pentru compararea edițiilor din romanul Ulysse al lui James Joyce, un institut științific a construit un computer, urmând ca rezultatul să fie apoi prelucrat de un colectiv de specialiști (în paranteză spunem: o remarcabilă detracarea limbajului, pentrucă acest "colectiv" ține locul termenului normal care ar fi "echipă", n.r.). Vestea în sine nu-i formidabilă, câtă vreme atare știri le aflăm și despre automatizarea diferitelor procese de muncă intelectuală din țara noastră. In ce ne privește insuficiențele sunt penibile. Până la computer ne lipsește un aparat de xerografie, iar până la xeros o mașină-două de scris, pentru a nu mai copia precum călugării din veacurile trecute, textele aflate în custodia marilor biblioteci. Cum este posibil ca toți scandalagii cu 'treburi' judiciare să găsească în incinta tribunalelor dactilografe de serviciu, iar autorii unor ediții de înalt interes să-și ascută, în continuare, creionul, copiind totul, absolut totul, cu propria mână ca la percepție? (Dacă și acolo o mai fi cum era!) Se poate vorbi în asemenea condiții de grăbirea ritmului de editare? E greu să călătorești pe asin, îndemnându-l să alerge, competitiv, cu un turboreactor".

"Ritmul" este un termen obsedant în presa din România, dela "ritmul" producțiilor de tot felul, până la "ritmul" însămânțărilor al reproducerii bovinelor sau al "vizitelor de stat" în toate colțurile lumii. Iar cât privesc xerosurile, mașinile de scris, aparatele de microfilmat, acestea au cântecul lor, pe care îl uită anchetatul, și anume aceste mașini care în lumea liberă se știe că sunt obiecte de consum curent, în lumea culturii socialiste sunt considerate instrumente de stat, care din momentul în care cad în mâinile unor civili, pot deveni instrumente de subversiune, prin copierea "secretelor de stat" din biblioteci publice sau reproducerea de texte interzise, cum fac Rușii din opoziție cu "samisdatul". Cât privește cultura în general, aceasta este scoasă din orice "ritm" specific ei, și i-se acordă uneori "ritm", numai în măsura în care servește altor producții, sau mai bine zis îndemnurilor la producția pe care "producătorii" o lasă pe tânjală.

La întrebarea 12, "Ce mai aveți de adăugat", anchetatul răspunde: "Ce-ar mai fi de adăugat? Răbdare și tutun, în așteptarea unei consfătuiri de lucru la Consiliul Culturii, cu cărțile pe masă". Dar: care sunt "cărțile" anchetatului? Cu "răbdare și tutun" s'au tot consolat Românii, de când fumează ei, dar după ce se va împrăștia Biblioteca Academiei, doritorii de ediții întregi, sau lipsă, nu vor mai avea decât "să-și pună pofta în cui", ca și tinerii care nu visează decât cum să-și organizeze niște "jeans". Deosebirea este că poporul român nu e frustat de "jeans", ci de cunoașterea adevărului. Primejdia este ca Românii să nu rămână până la urmă decât cu opera lui Lenin și a urmașilor săi Daci marxiști.

POESIS

TĂCERE

De ce mă întrebați - cine vă pune să întrebați?
dacă semnez cu stimă al dumneavoastră sau al dumitale?
poate n'am auzit bine, pardon!
poate ai vrut să întrebi dacă sunt al tău,
o posesie sigură, a ta, o abandonare
ca o floare ruptă, ca un cerb alungat din păduri?!

Nu, nu sunt al dumitale, nu sunt al dumneavoastră,
nu sunt al tău - (poate al nimănui);
mi-ai făcut semn, adu-ți aminte, să plec;
mi-am luat buruenile în brațe
și nu mai știu spre ce constelații m'am dus
cu buzele arse, am astupat gurile florilor
și cum n'aveam altceva le-am turnat
țărâna drumurilor interzise întoarcerii;
și ca totul în urma mea să dispară
au fost arși arborii pe când se dărmau turnurile...

In lipsă de arbori condamnatul n'a mai avut de ce să atârne
- poate că a scos limba la lună -
și mâinile acestea care nu s'au odihnit niciodată
s'au ridicat - și s'a făcut eclipsă;
tăcerea - imensă; cuvântul - nimănui adorare.

P.S.

Doar cârtițile înălțau mușuroaie
spre vulturii care oricât le e privirea lor de ascuțită
mușuroaiele li se păreau țâțele uscate ale epelor
legate de copacii căzuți, pe când femeile goale
dansau peste coșurile de mere golite
și înghițite mai dinainte de șerpi
- ca vulturii să zboare și cârtițile să sape'n adânc...

Ioan I. MIREA

MIŞCAREA IDEILOR

ISLAMISM ŞI MARXISM

Chronographus ANONIMUS

Teoretic apropierea dintre o religie radicală şi o anti-religie absolută, nu este posibilă, dar experienţa ne arată că atunci când e vorba de marxism, orice apropiere devine posibilă datorită echivocului fundamental care este marxismul, în sensul că ţelurile lui sunt altele decât cele afirmate.

In ziarul francez "Le Monde" din 9 Martie 1979, apărea un articol întitulat "Două vestiri ale Impărăţiei cerului", şi semnat Ernesto Cardenal, despre care aflăm din subsolul redacţional următoarele "Ernesto Cardenal, poet, autorul 'Psalmilor christo - politici" (carte apărută în editura catolică "Le Cerf"), membru al FRONTULUI SANDINIST DE LIBERARE NATIONALA DIN NICARAGUA". "Vestirile" ar fi "creştinismul" şi "marxismul". Articolul este un delir inimaginabil, sub care se ascunde însă o cinică abjurare, şi care tocmai bine arată că atunci când este vorba de marxism se poate aplica cel mai bine noţiunea de "opiu".

In ce hal poate nenoroci acest opiu pe un preot, ca în acest caz, mai ales că e un preot pe care nimeni nu-l obliga să laude marxismul, ca în ţările comunizate, se vede din asemenea bătăi de câmpi: "S'ar putea zice că noi, creştinii, credem în ceva în ce nu cred marxiştii atei: în invierea trupului. Dar acest lucru nu e adevărat, decât până la un anumit punct. Atâtea afişe, cântece, poeme, discursuri, afirmă că "Ce" (Guevarra, se scrie "Che" în spaniolă) nu este mort, că Allende nu e mort, că cei care sunt morţi pentru popor continuă vii în inima poporului". Acest preot a studiat bine înţeles teologia, şi deci ştie bine că "Invierea" este una şi "amintirea" despre unul sau altul este alta, şi ştie că "Invierea" nu a fost decât odată, şi nu va mai fi decât pentru toţi doar după sfârşitul acestei lumi, în cealaltă lume. Amintirea lui Che Guevarra, a lui Lumumba, a lui Gheorghiu-Dej şi-a atâtor sângeroşi "binefăcători", nu este nicio "înviere", ci simplă scriere a istoriei sau foc de pae al propagandei. De Che Guevarra spune autorul articolului că "a murit în Bolivia nu ca să libereze mormântul lui Christos, ci acest corp al lui Christos care sunt săracii". Noi ştiam că toată umanitatea este corpul lui Christos, nu numai unii oameni, de aceea nu vedem nicio deosebire între abuzul acestui preot demagog şi pretenţia lui Hitler că numai "arienii" ar fi oameni. Sofisticăria acestui mic popă de provincie, spirituală nu geografică, nu are limite când el îşi însuşeşte spusele unui aberat, Erich Framm, pe care îl citează: "Ateismul lui Marx este forma cea mai înaintată a misticismului raţional, mai aproape de Eckart sau de budismul Zen, decât majoritatea celor care spun că luptă pentru Dumnezeu şi religie, punând în cauză tocmai ateismul marxismului". Cât este de aproape de Eckart şi budism, Zen sau nu, marxismul, vedem în istoria lui contemporană, dela "Gulagul" permanent până la crima de genocid de azi din Afganistan.

"Misticismul raţional" reese a fi cam aşa: "In numele credinţei mele iraţionale, cum este ateismul, pot să fac orice împotriva celor ce cred în Dumnezeu, şi împotriva oricui vreau, pentrucă aşa cum nu există Dumnezeu nu există nici decalogul Lui".

Dacă în aşa hal ajunge un popă creştin, nu înseamnă că aceasta îi vine dela creştinism, ci dela vocaţia lui misterioasă. In acest hal poate ajunge oricine din orice religie. Dintre mozaicii care au aderat la marxism cei mai mulţi s'au declarat atei ca şi Marx, dar, indiferent de ateism declarat sau nu, au suferit îngrozitor pe urmele falsului mesianism în care foarte mulţi dintre ei au crezut, după revoluţia din Rusia. Creştinii care au aderat la marxism nu mai credeau în Mesia al lor, nu mai credeau în nimic şi au dat penibili eroi de tipul Passolini, înnecaţi în propriul lor noroi. Sau vor da victime cum va fi cu siguranţă şi confuzul poet-preot, citat mai sus, când va fi înghiţit de marxişti. Marxismul nu este exclusivitatea nici unei rase, grupe sau naţiune din lume, şi desvălue ceva nou în istoria umanităţii. Marxiştii asasinează din cauza exclusivismului lor ateist, şi acest ateism este esenţa marxismului. Credinţa în Dumnezeu nu aduce marxismului adversari ai teoriei lui economice, pentrucă nicio profundă credinţa religioasă nu are nimic de-a face cu vreo teorie economică. Aşa că din punct de vedere creştin, sau mozaic, sau islamic, teoria economică marxistă este indiferentă, pentrucă problema religiei nu este organizarea economică a lumii. De aceea în ultima instanţă este inevitabilă întrebarea: de ce a combătut aşa de radical Marx religia, şi de ce o persecută aşa de consecvent marxismul ulterior? Răspunsul este mai îngrozitor decât s'ar crede: marxismul este altceva decât pretinde a fi. Marxismul nu este o revoluţie provocată de problemele economice ale lumii, pe care de altfel în peste 60 de ani a dovedit că nu poate să le rezolve, însă persistă cu o fioroasă încăpăţânare în a chinui lumea, pentru simplul motiv că rostul marxismului nu este să aducă vreun bine oamenilor, ci cu totul altul, şi acest lucru se evită a se spune: rostul marxismului este să desrădăcineze spiritual omenirea, şi s'a născut dintr'o revoltă patologică împotriva lui Dumnezeu care l-a dat oamenilor pe Mântuitor. Marx a fost chinuit de gelozia patologică faţă de Mântuitor, cum a fost şi Nietzsche, şi aceasta a fost boala fundamentală a secolului XIX, secolul disperării. Marx a ştiut, ca şi Nietzsche sau Engels, şi alţii, că Mântuitorul a fost Fiul lui Dumnezeu, după cum ştia că în toate religiile este acelaşi Dumnezeu, aşa că a inventat teoria lui ca să steargă toate urmele Dumnezeirii din această lume, şi pe care le ţine vii credinţa oamenilor. Si până la urmă acelaşi lucru îl face şi un popă decrepit ca Ernesto Cardenal, care transpune Invierea lui Christos şi o face "învierea" unor marxişti, ca Che Guevarra, care a fost un nihilist criminal, sau ca Allende, un insuficient mental şi moral, un iresponsabil care şi-a nenorocit ţara pentru multă vreme. Apostazia acestui popă latino-american nu este caracteristică pentru creştini. Ea s'a petrecut şi la nenumăraţi monoteişti mozaici care au adoptat pe Marx ca pe un Mesia, şi se petrece azi la monoteişti islamici care văd în Marx un fel de nou iatagan al lui Allah.

Procesul spiritual care se petrece în aceşti oameni, creştini, mozaici, islamici, este grav pentrucă ei devin instrumente oarbe ale adevăratului scop al marxismului, care este ruperea fiinţei umane de originile ei, de Dumnezeire. Acest scop metafizic se ascunde sub teoria economic-istorică a lui Marx şi oricine se identifică cu teoria este convertit la o luptă neîndurată în slujba acestui scop metafizic.

Islamismul este în esenţa lui tot atâta de radical împotriva marxismului ateu, pe cât sunt şi mozaismul sau creştinismul. Iar islamicii, mozaicii sau creştinii care adoptă marxismul abjură dela religia respectivă pentru a trece la altceva, la cea mai radicală anti-religie din toată istoria lumii, şi se angajază orbeşte la lupta implacabilă împotriva Dumnezeirii, ceea ce este egal cu împotriva semnelor dumnezeeşti din om, şi, aşa cum se face întotdeauna, impostura diabolică se mai şi întitulează "umanism".

Dacă ţelul marxismului era cel declarat, adică de a face binele pentru oameni, acest bine s'ar fi văzut până azi, şi fiind vorba de bine nu ar fi existat imensele crime din aceşti 60 de ani, toate în numele marxismului. Oricâte acuzaţii se aduc împotriva creştinismului, în toată istoria creştină nu se pot aduna între 120 şi 140 de milioane de victime, cum se socotesc victimele marxismului, în abia ceva mai mult de 60 de ani, nu în aproape două mii de ani. Christos şi-a dat viaţa Lui, pe când Lenin a masacrat milioane de oameni, identificându-se cu ceea ce voia în adânc Marx. Problema comunismului nu este de a face binele, ci de a fabrica ceva ce este numit "omul nou", iar acesta este omul care nu va mai vedea în lume nicio urmă din ceva ce depăşeşte însăşi această lume. Este vorba de generalizarea celei mai josnice invidii, a cărei măsură o dau nişte oameni împietriţi interior, oameni părăsiţi de orice har, de orice dar, cum a fost Marx însuşi, oameni bolnavi îndreptaţi împotriva a tot ce poate să le fie superior. Pe baza acestei gelozii fără margini se adună "marxiştii" în toată lumea, la creştini, la mozaici, la islamici. Aşa cum creştinii s'au recunoscut prin "imitaţia lui Christos", marxiştii se recunoasc prin "imitaţia lui Marx", iar faptul că nu au acces la pedantele polilogii abstracte ale teoriei lui Marx şi Engels, diverşi şefi comunişti total inculţi din continentul republicilor de banane, până în Africa ecuatorială sau Balcani, nu înseamnă nimic, deoarece aceste abstracţii ale lui Marx nu sunt decât o mască, sub care se ascunde altceva de alt ordin decât cel intelectual, ceva de ordin magic, şi aceasta este energia negativă a anti-Dumnezeirii, care pe atât este mai mare pe cât un spirit este mai mărginit, mai amorf, dar care e predestinat să-şi desfăşoare această energie la anumite semnale, pe care marxismul, dincolo de frazeologia abstracţiilor, le dă pregnant, şi sunt uşor de propagat prin formulele simpliste ale aparatelor de agitaţie. Stim bine câţi sfinţi şi martiri a dat creştinismul, câţi martiri a dat mozaismul, câţi oameni curaţi, drepţi şi exemplari a dat islamismul, fără ca aceştia să fi studiat înainte subtilităţile teologiilor respective, dar ei aveau în ei acea energie contrarie energiei magice destructive, aveau energia spirituală care dă iubirea, capacitatea de jertfă, vocaţia de a face binele, doctrină la care se poate reduce o întreagă religie, cum este lamaismul distrus de marxismul lui Mao, adică tot ceea ce face să se menţină sfinţenia în lume, deci prezenţa Dumnezeirii, "principiul" care constitue fiinţa pozitivă a omului.

Nu încape nicio discuţie că lumea a avut cu Marx una din încarnările magice ale anti-Dumnezeirii, ca anti-Mântuitor la creştini, anti-profet la islamici, anti-profeţi la mozaici, şi care a găsit în lumile respective destui purtători ai energiei magice anti-Dumnezeire, dar aceasta nu înseamnă că între esenţa islamismului, a creştinismului sau a mozaismului şi marxism este ceva comun. Faptul că Marx la origine a fost mozaic nu înseamnă nimic, după cum dacă Nietzsche era la origine protestant iarăşi nu înseamnă ceva special, după cum nici faptul că Stalin era ortodox sau Castro catolic. Iar Engels, căruia "marxismul" îi datorează mai tot, era din origini un protestant. Ceea ce decide în această concentrare a energiei magice anti-Dumnezeire, care se găseşte la oamenii de o anumită specie, este ceva dincolo de orice rasă, confesiune sau naţionalitate, este o înăscută predispoziţie destructivă, diabolică, individuală, la fel de destructivă şi diabolică la un individ negru cât şi la altul alb sau galben, şi este în acelaşi grad dincolo de orice fel de raţiune, cu "misticismul raţional", cum defineşte anti-Dumnezeirea Erich Fromm, citat de preotul apostat.

In rezumat: marxismul nu este ceea ce spune că este, şi acest lucru se dovedeşte din practică, adică nu este o doctrină de îmbunătăţire a vieţii oamenilor, ci o conjuraţie în vederea distrugerii urmelor divinităţii în oameni, prin cointeresarea anumitor firi inferioare dotate cu cea mai vorace invidie faţă de tot ce le este superior, şi la alte persoane şi la alte grupe de oameni şi faţă de ceea ce este superior umanităţii însăşi. In acest fel, aşa cum marile religii adună la un loc, în limite geografice specifice fiecărei religii, oameni cu aceeaşi iubire şi devoţiune faţă de ce le este superior într'un sens înalt, marxismul adună la un loc pe un plan efectiv mondial, extra-local, oamenii cu aceeaşi ură faţă de tot ce le este superior cu adevărat, prin esenţă nu doar prin circumstanţe, indiferent din ce rasă ar fi ei, din ce clasă, confesiune, naţiune. Marx-Engels au fost o întrupare apocaliptică, deghizată academic într'un teoretician cu două capete. Iar cine suferă de aceeaşi boală profundă ca aceştia, adică în primul rând invidia faţă de tot ce este superior în sensul cel mai înalt, ajunge să se identifice cu acest monstru lucru pentru care nu este deloc nevoe să-şi însuşească pedanta deghizare "teoretică". Acesta este secretul mondialităţii comuniste, şi de aceea a spune "islamism" şi "marxism", sau "indiferent ce" şi "marxism", nu înseamnă în realitate nimic. De-o cam dată islamismul, în sensul de nişte "populaţii islamice", poate să aducă Sovietelor unele foloase tactice, aşa cum acum 50 de ani le-au adus alţii. Dar aceasta nu înseamnă că este ceva comun între esenţa vreunei religii şi marxism.

Cântec

Steauă ce-am fost
stea ce-o să fiu-
mă desprind
zenitului viu
zenitului fiu
mă dărui, întreagă. . .

Beteagă
'ntrebare
se'apleacă răspunsului frânt
(. . . înc'un cânt. . . înc'un cânt. . .)

Steauă ce-am fost
stea ce mă cheamă -
mă luminez
despletindu-mă'n mamă.
Steauă ce vine,
copila mea dragă, abia gângărind
e colind.

Să nu plângi, fiica mea:
clipi-voi, secundelor, stea.
Mama
când era copilă
ca tine
se jucase cu vântul,
cu mine.

Fiul meu, să nu plângi:
lumina din stele în gene s'o frângi!
Vei licări, în adâncuri, cu mine:
tăcerilor line. . .
depărtărilor line. . .

Florica BAŢU

NEAM ROMÂNESC "DESCOPERIT" (1979)

Ciudaţi mai sunt şi suedezii ăştia! Adesea iau lucrurile cam prea serios, le discută, le analizează, experimentează. Tot perpelindu-se să se descurce în mozaicul de limbi ale numeroşilor imigranţi iugoslavi, problemă cu care s'au trezit pe capul lor nitamnisam, descoperiră până la urmă existenţa în ţara lor şi odată cu aceasta existenţa şi în Serbia a minorităţii etnice româneşti sud-dunărene, ignorată, ca să nu spunem aci cu dinadins ascunsă în faţa lumii de către autorităţile în cauză până astăzi.

Cam guralivi, cam ca deobicei, nişte iugoslavi "băgători de seamă" de prin Suedia, ţipau că "se prăpădeşte" limba sârbo-croată a copiilor iugoslavi şi scriau în acest sens: "Revendicarea noastră de a se menţine limba copiilor iugoslavi în Suedia este conformă cu harta UNESCO, în care se spune că a ucide o limbă aceasta înseamnă a ucide o cultură întreagă, întrucât limba vehiculează cultura. . . A exclude din şcoală limba vorbită de copil în casă înseamnă a insufla acestuia ideia că părinţii lui ar fi înapoiaţi, înseamnă a-l invita să dispreţuiască moştenirea culturală a patriei lui de obârşie".

Perfect de bine zis! Numai că, iată, în practică teza nu este valabilă şi pentru copiii Românilor din Iugoslavia, nici dăunăzi în ţară şi nici actualmente în Suedia, deşi teoretic tocmai cazul lor se încadrează perfect în prevederile pasajului citat. Până pe meleaguri depărtate, în emigraţie economică, se târăşte după Românii sud-dunăreni năpasta cruntei colonizări culturale a lor prin impunerea în continuare a altei limbi. Aceasta, în ciuda frumoaselor principii elaborate de ideologul iugoslav în materie, decedatul Edvard Kardelj.

Nepricepuţi la menajarea sensibilităţilor şovine, nici la "lasă-mă să te las" şi îmbăcsiţi de ideea dezbaterii deschise, democratice, a problemelor ivite, suedezii publicară în ziarul Sydsvenska dagbladet (16.12.1979) articolul ce-l redăm mai jos, în traducere integrală. Forma "Vlah", "vlaşki" (pentru: Român, românesc) este utilizată aci după pronunţarea sârbo-croată în loc de cunoscuta formă generală: Aromân.

Sava GARLEANU

Greu cu exerciţiul de limbă pentru grupul minoritar al Vlahilor.

MULŢI SE RUŞINEAZĂ DE LIMBA LOR PROPRIE.

Sunt mai mulţi ani de când în Suedia s'a stabilit principiul conform căruia copiii imigranţilor trebue să capete la învăţământul preşcolar instrucţiune în limba ce o vorbesc în casă; deasemeni ca şi cei adulţi să aibă dreptul la interpret pentru limba lor proprie. Cu toate acestea, se întâmplă să apară dificultăţi neaşteptate. In aşezările industriale amplasate în nordvestul regiunii Skåne, anume la Helsinborg, Billesholm şi Bjuv, se găsesc, de exemplu, vreo două mii de Vlahi, cetăţeni iugoslavi, care vorbesc un dialect românesc.

Copiii, ca şi cei în etate, care niciodată n'au urmat vreun învăţământ în limba sârbo-croată acolo, în patria lor de obârşie, adesea nu pricep nimic atunci când trebue să se antreneze în limba lor (zisă) "de acasă" şi nici când se iscă problema de a fi ajutaţi prin tâlmaci. Faptul ridică probleme.

Wivi Johansson, funcţionară la biroul de imigraţie din Helsinborg, vine adesea în contact cu Vlahii, în cadrul slujbei ei. Dânsa spune: - La acest birou vin cam 200 de persoane pe lună şi cel puţin a treia parte dintre acestea sunt Vlahi. Astfel am observat noi că ei au nevoie de un ajutor mult mai mare decât mulţi alţi iugoslavi, datorită desigur proastei lor instrucţii şcolare. In cele mai multe cazuri ei provin dela ţară, din sate modeste.

Necesitate stringentă.

Slaviţa Vulevici, una dintre interpretele biroului de imigraţie pentru limba sârbocroată, are la rândul ei experienţa cu dificultăţile de limbă ale acestei minorităţi. Ea spune:

- A trimite (la Vlahi) un interpret de limbă română, cum am şi procedat odată, când o femeie bătrână avusese nevoie de ajutor, nu merge. Există o mare deosebire între limba română şi "vlaşki", cum se numeşte graiul lor. Era, mai înainte, o femeie pe nume Anghelina, care, înafară de limba sârbo-croată, cunoştea şi valaha. Era foarte solicitată. Atunci abia ne-am dat noi seama cât de stringentă era necesitatea.

Wivi Johansson (spune):

- Anghelina era un interpret aşa numit "de contactare", pe o vreme când pretenţiile formale pentru interpret comunal angajat nu erau încă atât de mari. Acum se cere însă pentru aceasta un curs special de 180 de ore. Iar posibilităţi pentru a aranja un astfel de curs pentru interpreţi autorizaţi în limba vlahă nu există. Ei chiar că nici nu au o limbă scrisă!

Nu vroiau să accepte.

A-l determina pe un imigrant care aparţine acestei minorităţi etnice să accepte a acorda un interviu, nu era deloc uşor. Unul singur care s'a arătat dispus la aceasta, nu vroia nici el ca SDS (ziarul: Sydsvenska dagbladet) să-i dea numele în vileag. El spune:

- Oficial, pe noi ne socotesc Sârbi, arată interlocutorul acesta ziarului SDS. Prinţul Milan Obrenovici (al Serbiei) ne-a obligat, prin anul 1880, să ne numim Sârbi, să luăm nume sârbeşti. In Iugoslavia există circa 300.000 de Vlahi şi ei îşi au aşezările în cea mai mare parte dealungul graniţei cu România. "Vlaşki" e un străvechi dialect al limbii române, cu destule împrumuturi din limba sârbă, îndeosebi în ceea ce priveşte cuvintele moderne. Acasă noi vorbim ambele limbi; însă mulţi dintre cei bătrâni care nici n'au mers vreodată la şcoală, nu înţeleg nici sârbocroata, nici româna (literară). La sate vorbim "vlaşki", însă decum ne găsim la oraş sau intrăm într'o cancelarie publică trecem la vorba sârbo-croată.

Pe cale de a dispare.

- Limba noastră (cea vlahă) e înaceeaşi situaţie cu religia noastră, care se păstrează încă bine la sate. Noi avem portul nostru propriu, muzică populară proprie, precum şi jocurile noastre proprii. Tineretul face însă trecerea tot mai mult la limba sârbo-croată şi în câteva sute de ani limba vlahă va trebui să dispară.

Le este ruşine.

Un fapt ce complică mult situaţia este acela că multora dintre Vlahi le este ruşine de limba lor proprie. Aceasta este considerată, cum s'ar putea spune, drept limbă a ţăranilor.

Carin Frenckner, inspector principal la secţia grădiniţelor de copii pe lângă direcţia socială din Helsinborg, s'a izbit şi dânsa adesea de (această) problemă.

- Până acum n'am constatat niciodată ca vreun imigrant iugoslav să indice vlaha drept limbă de acasă. Noi ne-am deprins însă a recunoaşte unele nume şi atunci a stăruit printre noi întrebarea care anume dintre limbile din Iugoslavia trebue, în cazul acestor imigranţi, socotită "limbă de acasă".

A trebuit ciocănit sus.

La Departamentul (de stat) pentru imigraţie această minoritate este prea puţin cunoscută. Locţiitorul şef la secţia limbilor, Zvonimir Popovic, originar din Belgrad, a trebuit să se informeze dintr'o enciclopedie iugoslavă, când SDS l'a întrebat despre istoria Vlahilor. De sute de ani ei au trăit prin munţii Serbiei şi ai Macedoniei, iar la şes pe lângă Dunăre.

- La ultimul recensământ al populaţiei (iugoslave), 14.000 de persoane dintre sălăşluitorii în estul Serbiei s'au declarat Vlahi şi atunci ca minoritate neînsemnată ei au fost ignoraţi, spune Popovic. Inainte de război mulţi (dintre ei) pătimeau de boli grave din cauza marii lor izolări; iar după război adesea au fost uitaţi, când a fost vorba să se întemeieze şcoli şi staţiuni sanitare în satele lor.

(isc.) Gunnel Arbin

Obs. Textul este însoţit de o fotografie a trei copii Vlahi cu învăţătoarea, având următoarea explicaţie: "Invăţătoarea iugoslavă pentru limba de acasă Iovanka Diordievici, împreună cu copiii: Silvana 5 ani, Diana 6 ani şi Darko 5 ani".

Ne limităm a face aci, pe marginea articolului redat, doar puţine remărci din multele câte s'ar cădea a dezvolta.

Cuvântul suedez "hemspraket" ("limba din casă") se dovedeşte mai ales înaceastă împrejurare cât se poate de adecvat, el nelăsând loc mistificării apartenenţei lingvistice, odată cu aceasta şi a celei etnice a individului.

Este fără doar şi poate semnificativ în cel mai înalt grad anonimatul ce se vede obligat să şi-l păstreze interlocutorul redacţiei, care ştie ce spune şi tot aşa de bine ştie ce poate să urmeze din acele spuse pentru el (la consulat sau în ţară), când afirmă că în cancelarie trebue s'o întoarcă pe limba sârbă, că dictatul unui prinţ sârb de odinioară îşi poartă efectele până în prezent şi că numărul Vlahilor este pe puţin de 300.000. Ce îndrăzneală din partea lui: să contrazică, el, cifra ultimului recensământ "oficial" (iugoslav, 1971), de numai 14000 Vlahi acesta însuşi venind în contradicţie cu recensământul (tot "oficial") din 1953, care dădea un număr aproape dublu (37.000) de "Vlahi"; şi mai mult cu cel din 1921 care indica 145.000 de "Vlahi".

Este cazul a reaminti cu acest prilej cifra adevărată de 400.000 de Români numai în Serbia, dată de călătorul suedez G. Bolinder. (Vezi Cuvântul Românesc, nr. 24 Aprilie 1978, pagina 6).

O situaţie nemaipomenit de tristă: o învăţătoare, însăşi de apartenenţă etnică "vlahă" (românească), trebue să impună prin sistemul de învăţământ "în vigoare" altă limbă decât cea maternă copiilor de aceeaşi naţionalitate cu ea!

De observat că din pesimismul Aromânului pentru soarta limbii sale străbate totuşi marea, i-aş spune magnifica, speranţă că, dacă limba lui va trebui să dispară, aceasta se va întâmpla abia "peste câteva sute de ani". Este vorba de o limbă care niciodată n'a fost susţinută prin şcoală şi de un om simplu care va fi văzut mai bine litera latina abia prin Europa Centrală şi în Scandinavia.

KAFKA

Urmare din pag. 6

mai multe ori se ascunde sub concesiunile politice din partea Occidentului - nu îşi găseşte cea mai fericită rezolvare în blocul răsăritean, întâi pentru că se pot găsi pieţe şi în alte părţi ale lumii, poate chiar mai avantajoase (dacă se găseşte modul adecvat de colaborare), în al doilea rând pentru că riscurile ce le sunt însoţite sunt deosebit de mari, deoarece, aşa cum statele comuniste şi-au permis să naţionalizeze fără să despăgubească, sau să încalce tratate fără să o recunoască, pot foarte bine să refuze pur şi simplu la un moment dat achitarea datoriilor faţă de firme şi state, care ar fi absolut neputincioase într'o astfel de situaţie, în afară de cazul când ar fi dispuse să rişte un război pentru a-şi recupera creditele acordate.

In problema încrederii se pare că Occidentul a uitat foarte repede istoria anilor imediat după cel de al doilea război mondial şi că nu a primit încă destule bobârnace, care să-l facă să vadă realitatea.

Mai mult, chiar prin intermediul mijloacelor de comunicare (ziare, TV, etc.)- şi aceasta este o cale foarte periculoasă prin numărul de consumatori - se manifestă un deosebit zel autocritic, un sentiment de vinovăţie şi mustrare de conştiinţă faţă de "victimele proletare", fără a se stabili mai întâi graniţa între activitatea politică şi delictele de drept comun. Pentru că, neţinând cont şi fiindu-i insuficiente mijloacele pe care democraţia i le pune la dispoziţie, activitatea "revoluţionară" devine de regulă o cât se poate de involuţionară activitate criminală.

Cunoscând evoluţia istorică a omenirii, se poate constata că toate momentele plan politic nu îşi găsesc justificarea din două motive: mai întâi se isbesc de durităţea dogmei luptei ideologice, la care comunismul - dacă a acceptat de nevoie colaborarea economică - nu va renunţa, colaborarea ideologică, culturală, nefiind vitală, iar concesii politice din partea comunismului stând în contradicţie cu instinctul de supravieţuire şi natura dovedit expansionistă a sistemului; apoi problema pieţelor de materii prime şi de desfacere - care de cele revoluţionare au însemnat cel puţin o stagnare. Pentru că procesul istoric al evoluţiei are o continuitate intrinsecă, în care aşa-numitul "salt calitativ" nu îşi găseşte locul. Marile năvăliri barbare ale primului mileniu după Christos nu au rezultat în mod necesar, ca urmare a "legii luptei contrariilor" sau a "legii acumulării cantitative şi a saltului calitativ (rezultant)" din dialectica marxist-leninistă, deşi au condus la dispariţia, respectiv apariţia unor sisteme sociale, ci au avut practic aceeaşi justificare logico-evolutivă pe care ar avea-o ciocnirea planetei noastre cu o cometă, adică a fost pur şi simplu un cataclism. Revoluţiile, răscoalele nu au făcut altceva decât să grăbească apariţia unor transformări, la care oricum se ajungea, cu toată opoziţia unor pături sociale, printr' un foarte natural proces evolutiv, continuu.

Până la Revoluţia franceză, burghezia poseda deja, de facto, puterea: economia. In momentul în care, rând pe rând, ocupa toate poziţiile cheie în administraţie, obţinerea puterii politice nu ar mai fi fost decât aproape un act formal al recunoaşterii de jure a unei stări de lucruri. Revoluţia nu a făcut decât să precipite acest fenomen, nu a adus cu sine ceva nou, revoluţionar. De aceea momentele revoluţionare premeditate sunt teoretic false şi practic condamnabile prin urmări.

Nu întâmplător de multe ori la aniversările unei lovituri de stat se etichetează aceasta ca revoluţie. . . .

După citirea tuturor însemnărilor se va spune că este vorba de concepţiile unui anticomunist.

După citirea tuturor însemnărilor se va spune că este vorba de concepţiile unui anticomunist.

Problema trebue însăpusă altfel: cum poate fi cineva comunist? Si cred a şti să spun că este vorba de idealişti - acei oameni care au ciudata calitate de a putea crede în utopii; de fanatici - idealişti agresivi;de interesaţi-primindu-şi solda, deseori apreciabilă, pentru serviciile lor de la forţele "de dincolo"; de unii nemulţumiţi - care, neavând simţul realităţii şi suficientă cunoaştere, pot fi uşor atraşi în speranţa îndeplinirii aspiraţiilor de mai bine.

Toţi acestia uită, intenţionat sau nu, că sistemul democratic capitalist, cu defectele şi calităţile sale, a găsit totdeauna posibilitatea de a rezolva probleme şi de a aplana conflicte şi că este ghidat de un sistem de legi, care, deşi uneori dure, corespund legilor naturii din care facem parte integrantă, indiferent dacă ne convine sau nu.

Aceasta trebue să fie cât mai clar şi la orice ocazie demonstrat, pentru a putea fi apreciat comunismul aşa cum este în realitate, fără aureola seducătoare pe care numai utopiile o pot avea.

Nicolae UNGRA

ANTOLOGIE

Paparugă...rugă

Mihail GASPAR

Aşa să trec anii.

Dai încoaci, dai încolo, te învârteşti în dreapta, în stânga şi te pomeneşti dintr'odată cu părul rărit, cu mânile tremurânde, adus de spate şi bătrân.

De sus de pe colnicul vieţii priveşti cu sufletul răzleţit la calea pe care ai făcut-o şi simţeşti în adâncul tău - golul uriaş al vieţii.

Intr'o clipă îţi trec pe dinainte frânturi de icoane, crâmpee mai vii ori mai spălăcite din epopeea care constitue viaţa trăită.

Prin corpul slăbit trece o uşoară înfiorare. Sus la dricul vieţii adie o boare recoroasă. Nu boarea aceea care alintă, ci aceea care - îngrozeşte.

Jos la poale e soare; căldura o simţeşti şi azi dar numai în reflexe de autosugestie. Da, odată te pripiai şi tu în aurul cald de acolo de jos. . . erai tiner atunci.

In jurul meu firea îşi desface splendoarea de podoabe. Belşug de binecuvântare tainică se revarsă pretutindeni.

Câmpiile învestmântate în haine de mare ţinută, prăznuesc marele praznic al învierii. Miile de fiinţe mişună ca o mare de credincioşi, sub bolţile azure ale templului naturii.

Un dom măreţ, splendid şi nemărginit. Zumzitul insectelor parc'ar fi murmurul rugăciunei masselor. Un murmur adânc, nuanţat şi plin de viaţă. Ca nişte dascăli sărbătoriţi, sburătoarele îşi revarsă cântările de strane, lăudând pe Acel din a cărui milă viază toate.

Iar câmpul înflorit, înalţă tămâia miresmelor spre bolţile albastre. . . O uriaşă cădelniţă încărcată cu smirnă.

Tolănit în marginea unei trifoişte închid ochii şi ascult tăcut, pândind zbuciumul şi frământarea vieţii din jur.

Soarele alintă cu privirea-i caldă pământul puţin cam umed.

Din sinii puternici zbucnesc în valuri aburii înferbântării.

Firea întreagă tremură în zbuciumul de înfiorare al clipelor de înfruptare.

Din dragostea aceasta va eşi - belşugul spicelor de aur.

Mă perd pe mine însumi în acest cuprins sfânt, iar sufletul îmi tremură în emoţiile gândurilor cari răsar pribege în creerul copleşit de văzul atâtei splendori.

Prin văzduhul siniliu, doi ciocârlani se gonesc agale. Să joacă scăldându-se în aurul de lumină; se ciocnesc porniţi spre dragoste. . . femeluşa se mai opune . . . şi deodată cad ca două săgeţi, perzându-se în săcăriştea învecinată.

Peste întinderea uriaşă văzduhul ferbe ca într'o căldare.

Un pitpălac pribeag îşi anunţă prezenţa prin vocea-i stridentă.

De pe holda de alături, doi copilaşi să îmbulzesc în fugă mare spre obraţ. Un cal făcea semne de dragoste unei trifoişte şi copiii se repeziră să-l abată. In fugă sperie un fluturaş albastru. In clipă o pălărie scâlciată la obezi se avântă după fugar. Fluturaşul însă să fereşte, îşi ia vânt şi dispare în înălţimi.

Copilul priveşte pe urma lui dornic, pe urmă izbucneşte într'un râs argintiu. Ecoul râsului se resfrânge ca sunetul de clopot peste valurile verzi.

Mă proptesc în coate şi-i privesc. Copiii îşi găsesc repede altă petrecere. Au prins o păpărugă "vacă alui Dumnezeu" şi aşezându-o pe palme, încep să-i descânte:

Păpărugă. . . rugă. . .
Păpărugă. . . rugă. . .
Incătro vei zbura
Intr'acolo m'oi însura. . .

Păpăruga aleargă neliniştită pe cele cinci degete ale mânuţei, căutând o eşire. Văzând că nu-i scăpare, îşi desface aripioarele punctate şi-şi ia zborul încătrova.

Copilaşii o urmăresc cu luare aminte, nizuindu-se a ghâci satul spre care a plecat păpăruga - unde se vor însura.

In vremea aceasta calul să înfruptă liniştit din trifoiul vecinului.

Priviam înduioşat la feţele celor doi copilaşi.

Vedeam pogorându-se peste dânsele umbra îngrijorării. . .

Poate întâia lor grijă în viaţă. . . "Intr'acolo m'oi însura".

Sărmani copilaşi. Cine ar şti spune câte suprise vă ascunde viaţa.

Si eu urmăriam cu gândul în atâtea rânduri zborul păpărugelor în zilele calde ale verilor fecunde, pe întinsele şi mănoasele lanuri ale iubitului meu Banat.

Ci azi, frânt de luptele date, numai amintirea bucuriilor de demult dacă o mai simţesc.

E grea viaţa şi e duşmană omului. Ce bine a fost când mai credeam în ursită, când vedeam rostul cuvântului - a fi.

Au zburat anii ca şi păpărugile. S'au dus iluziile - odată cu anii copilăriei.

E cald afară, acelaşi aur de lumină să toarnă peste mine. . . şi totuşi simţesc trecându-mi prin oase o uşoară înfiorare. . .

Păpărugă. . . rugă. . .

Dunărea la Portile de Fier

PE CÂMP

Sandu ALDEA

Am venit să trăesc la ţară, mai aproape de Dumnezeu, mai departe de oraşele în care s'a încuibat maimuţăreala unei vieţi străine de sufletul românesc.

Am venit iarăşi în mijlocul acestui popor " sărac în ţară săracă", între aceşti ţărani muncitori, răbdători, îngenunchiaţi de nevoi.

Dealuri pline de clăi de bucate strejuesc matca unui pârău întortochiat, băut uneori de seceta verii. Livezi de fân se întind pe vale, strălucitoare de romaniţă, presărate, cu flori de cicoare albastre, ca nişte pete de cer primăvăratec, limpezit în azurul mărilor fermecate.

In clipele înviorătoare ale dimineţii , "mătasea broastei" (semn de ploaie la ţăranii noştri) pare pe alocuri o urzeală de fire de argint negrăit de subţire, tors de mâna măiastră a unei zâne, iar pe firele de iarbă ici, colo apele diamantine a l e unui strop de rouă.

Mai peste zi, în cămăşile lor albe, clăditorii de pe şirele de grâu par, din depărtare, nişte b e r z e strânse la popas.

Un cârd de oi, risipit la păscut într'o coastă de deal, pare o adunătură de pietre răsărite în faţa pământului, iar ciobanul, sprijinit în bâtă, a încremenit mai la o parte ca un stâlp de marmoră albă în bătaia luminoasă a soarelui.

Ce frumos le stă ciobanilor noştri când măsoară din ochi adâncul zărilor, spre a ispiti misterele naturii veşnic frumoase, veşnic nedesluşită!

Iar când plugurile s'au înşirat pe ogoare, cormenele varsă valuri de pământ roditor, câte-un băietan pune trişcă la gură şi horile 'nfierbântate, sdupăite, se revarsă 'n lumina limpede a soarelui din răscruci, ca o ciripitură pătimaşă a sufletului românesc.

Dar clipele 'ntradevăr dumnezeieşti sânt clipele înserării. In clipele acestea mi se întâmplă uneori s'aud un chiot de voinic, ori vreun cântec de dor ce rătăceşte pe văi ca o rugă prelungă a unei inimi arse în para dragostei dintâi.

Si 'ncet, încet umbrele serii se'ntind, se'ntind, lumina ce mai întârziase pe mirişti se 'nneacă în nelămuritul amurgului, stelele s'aprind pe rând în liniştea tăriilor cereşti, greierii sgomotoşi întind zaiafet în luncă şi satele se 'nvălue 'n pace. . .

Târziu, pe drumul târgului, trec care cu poveri şi tulbură liniştea nopţii cu un scârţâit d e osii îngânat de ţârâitul greierilor.

ŢARA

CEAHLĂUL

Va fi'ntr'o zi de primăvară
Cu molcom zvon în zări albastre,
Când poate nimeni n'a mai plânge
Fărâmiţarea ţării noastre.

In negura de ani de zile
Se va fi cufundat Calvarul
Si doar bătrânii de-or mai spune
Pe unde-a fost de mult hotarul. . .

Atunci se va urni deodată
Intr'un cutremur toată firea
Si-un chiot surd din depărtare
Va despica nemărginirea. . .

De peste graniţa cea nouă,
Ca o sălbatică urgie,
Strigând spre ţarina Moldovei,
Un munte s'a porni să vie. . .

Si va să'nsemne cronicarul
Atunci o zi vijelioasă,
Ceahlăul n'a rămas la duşmani,
Ceahlăul s'a întors acasă.

Octavian GOGA

ÎNSTRĂINAREA NOASTRĂ

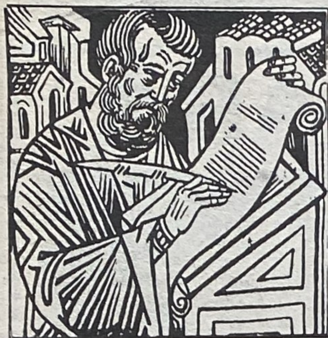
In ţara codrilor de fag
Din vremuri legendare,
Mă 'ntorc din drumul meu pribeag
Plângând ca la 'ngropare.
Cunosc un drum necunoscut.
Ce 'n sat la noi coboară,
Acolo unde cei rămaşi
Au dreptul doar să moară.

Stau stâlpi de piatră la hotar
Pe brazda cea străbună,
Din uşa sfântului altar
Un glas străin răsună.
Doar vr 'un moşneag la zile mari,
Proptit în vechea strană,
Se roagă 'n graiul strămoşesc
La sfântul din icoană.

Aceleaşi râuri plâng şi-acum
Instrăinarea noastră,
Si-aceiaşi munţi mai străjuesc
In zarea cea albastră.
Dar nori vrăjmaşi, aduşi de vânt,
Plutesc la noi în ţară. . .
Ochi plânşi aşteaptă, în zădar,
O rază să răsară . . .

In ţara codrilor de fag
Eu nu sunt doar decât un mag -
Spre culmea munţilor Carpaţi,
Veniţi voi fraţi înstrăinaţi:
Să tune 'n zări glas de norod
Spre Dunărea albastră,
Să ştie-un neam şi-un Voevod
De 'nstrăinarea noastră.

Vasile HUTAN

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

KAHLIL GIBRAN

*

MAXIME SI CUGETARI

VERSIUNE ROMANEASCA DE NICOLAE NOVAC

EDITURA CARPATII
TRAIAN POPESCU
MADRID
1980

"Nu regret absolut nimic din anii mei de Exil. Căci acela care caută Adevărul și-l propovăduieşte în fața oamenilor este destinat să sufere." spune Kahlil Gibran, în versiunea românească de "Maxime și Cugetări" aparținând poetului Nicolae Novac, Editura Carpații, editor Traian Popescu, Madrid, 1980.

Gibran, unul din cei mai mari poeți ai secolului nostru, însăilează în această carte cu fir și aur gânduri amintind de înțelepciunea biblicului Solomon, ori Sirah, de Kirkegaard, de Maxim Mărturisitorul, de Omar Khayyam și alți gânditori și sfinți care au meditat infinitul Mării privind la stropul de rouă.

Dece m'am oprit asupra acestei cugetări? Pentru că pare scrisă de Nicolae Novac, un exilat ca și "Doina" lui Eminescu, cu care scrierile și poeziile lui se înrudesc. Novac este destinat să sufere pentru că propoveduieşte Adevărul în fața oamenilor: Muscalul ne-a furat Tara! Transilvaia e românească, Basarabia și Bucovina sunt provincii românești, religia ortodoxă este structura ființială a neamului românesc. Fără această structură, cu îngăduința dialectică mai putem vorbi de neam, cum vorbim de neamul papuașilor și pigmeilor și alte neamuri proletare deprin Africa și Asia, dar în nici un caz, de o mie de ori NU despre neamul românesc. Sunt adevăruri pentru care Nicolae Novac a luptat cu arma în mână și la propriu și la figurat, împotriva bezbojnicilor. Și sufere cum a suferit și celălalt Nicolae, care a murit la Palermo - Nicolae Bălcescu! Cinstit cu sine însuși a renunțat la o catedră de istorie dela care să spună că Basarabia a fost eliberată de sub jugul românesc, a renunțat la o catedră de română dela care ar fi trebuit să condamne "Hora Unirii", cum adică "piară dușmanii din țară"?, să condamne "Deșteaptă-te Române", să condamne pe Goga, pe Eminescu că prea și-au iubit neamul și să se adapteze la polieleele lui A. Toma și alte Frunze stihuitoare de Fanar, ridicate călăului Stalin, sub mâna căruia "Măreața Rusie pe veci s'a-nchegat",închegându-se din chiagurile de sânge românesc.

Novac a preferat să sufere. Posteucă l-a imortalizat în piatra Columnei din Roma și dela Tg. Jiu, ca pe unul care, fiind din neamul lui Gruia lui Novac, luptă cu al doilea imperiu.

Pe lângă creația lui literară, aceste traduceri le consider lacrimile bradului, durerile lui tăcute în fața făcliei, împietrind miresme și lumini în graiul nostru românesc.

Novac niciodată nu a plâns. L-am auzit cântând: "Azi noapte la Prut. . ." mă uitam la el ca la un erou, mă uitam la ceilalți ca la niște sfinți care au stat în fața lui Diocleţian:

"Nolli tangere. . ." (Nu vă atingeți de cercurile Țării!)

E atât de bine să plângi, să te usurezi, apa ochilor să spele neputința! Dar depinde de ochi. Ochii de pe Columnă nu mi-i pot închipui în lacrimi. . . Sunt trăsăturile de piatră din semnătura neamului când lacrima nu mai poate curge. Se reîntoarce în inimă explodând furtunile.

Nu știu ce vârstă o fi având Novac. Nici pe'a muntelui nu o știu. Bradul ce a înfruntat furtunile ne oferă pământeasca scrijelare a liniștei lui - tălmăciri. Răpim smirna de pe trunchi și o ducem în templu. . . "unii aud cu urechile, alții cu stomacurile, iar alții nu aud deloc." zice Gibran.

Dumitru D.ICHIM

FOLKTALES FROM ROMANIA

Translated and adapted by Eugenia USERIU

Self-published, Washington, DC. 1980

Pe doamna Eugenia Useriu am avut prilejul să o cunosc în primele zile după venirea mea în America. Deabea sosit la New York am hotărît să mă duc la Washington pentru a participa la întrunirea Societății Academice Române și a mă întâlni cu Vasile Posteucă. Am ajuns la universitatea catolică din Washington la o oră matinală, când primii studenți, funcționari și profesori deabea începeau să sosească. In holul principal al clădirii unde se desfășurau lucrările întrunirii românești, în fața unei impresionante expoziții de artă românească, se aflau numai două persoane: părintele și preoteasa Useriu.

Am vizitat expoziția și mi-am făcut o impresie definitivă. Ceeace a caracterizat îndelungatul exil al familiei Useriu a fost dragostea pentru tot ce este Românesc și pasiunea cu care a popularizat valorile și drepturile românești pe meridianele a trei continente. Expozițiile doamnei Eugenia Useriu, pirogravura, pictura, ceramica, cusături românești și altele, au fost prezentate până acum la Salzburg, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Cleveland, Sharon și de nenumărate ori la Washington. Preocupările sale românești și ardoarea cu care lucrează sunt egalate de puțini Români care au luat calea pribegiei.

Doamna preoteasă Useriu este șefa Secției Românești a Bilbiotecii Congresului din Washington. Nu este de mirare ca domnia sa este atât de bine informată, fiind la curent cu tot ce este Românesc și trece prin renumita bibliotecă din capitala Statelor Unite. Insuficienta cunoaștere a valorilor cultural-spirituale Românești a determinat-o să depună o activitate prodigioasă și în domeniul scrisului. In acest sens, ea a publicat recent prin eforturi și sacrificii proprii, un volum de traduceri și adaptări ale basmelor lui Petre Ispirescu. Este prima oară când basmele celebrului povestitor Român apar în Statele Unite. Cele șase povești traduse sunt: "Omul de piatră," Porumbelul," "Prințesa și pescarul," "Insiră - te mărgărite," "Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte," și "Fata țăranului cea înțeleaptă." Volumul este frumos ilustrat cu 26 de desene și gravuri semnate de Elena Cornelli din Argentina. Traduse într'o limbă clară și cursivă, cele șase povești furnizează o lectură plăcută pentru toate vârstele. Ele ar trebui recomandate însă în primul rând copiilor Români Americani care pot veni astfel în legătura nemijlocită cu comorile noastre, spirituale chiar dacă nu mai stăpînesc limba părinților.

"Am pribegit prin multe țări, afirma atât părintele cât și preoteasa Useriu, dar nicăeri nu am mai găsit povești și basme frumoase și pline de spiritualitate ca basmele noastre românești." "Omul de piatră," de exemplu, face parte și din patrimoniul cultural al altor popoare, dar nici o versiune nu este pătrunsă de spiritualitate și credință în Dumnezeu ca cea românească. Caracteristica basmelor noastre și poate a naturii românești este că noi nu am făcut nimic fără Dumnezeu. Am vrut ca aceste perle ale folclorului nostru să fie cunoscute și în Occident." Intr'adevăr, după mulți ani de muncă și efort, Eugenia Useriu ne pune la dispoziție un mic volum de povești care nu ar trebui să lipsească din casa nici unui Român. Volumul se poate comanda prin poștă la adresa: Eugenia USERIU, 215 C. Str. SE, Ap. 107, Washington,DC, 20003.

Nicolae DIMA

LITERATURA ROMÂNEASCĂ DIN EXIL

REVISTA SCRIITORILOR ROMANI	Editată de către "Societatea Academică Română" cu distinse colaborări din partea scriitorilor români din exil. (Nr. 7-11, $ 10.00; Nr. 12-15, $ 15.00 de fiecare exemplar)
Horia ROMAN:	"CENUSA VISARILOR NOASTRE" (68 pagini, $ 8.00). Adresa pentru comenzile cărților de mai sus: Dr. Constantin Sporea, Fritz-Meyer Weg 47/I; D-8 München 81, Germania de Vest.
Mihail EMINESCU:	"SCRIERI POLITICE SI LITERARE" (Vol. I și II, ediția 1905, $ 14.50 volumul) Se pot comanda la adresa "STINDARDUL": Jagerstrasse 17, 8080 Furtenfeldbruck, Germania de Vest.
BISERICA ROMANA UNITA	Istoria Bisericii Române-Unite la 250 de ani, cu 40 ilustrații. Prețul $ 3.50
N.V.PANTEA:	LEGEA STRAMOSEASCA, prețul $ 1.00. Ambele cărți se pot comanda dela: UNIREA, 4309 Olcott Ave., East Chicago, Ind. 46312, USA. (A se adăuga $ 1.00 în plus la comenzile sub $ 10.00, pentru cheltuielile expediției)
Florica BATU:	POEZII PENTRU COPII (Editura "Vestitorul Român Canadian", 71 Vanier Dr., Apt 201, Kitchener, Ont. Canada).
Grigore DUMITRESCU:	DEMASCAREA. Un cutremurător document de istorie din închisorile comuniste din R.S.R. (200 pagini, $ 12.00. Cartea se poate comanda direct dela autor:Plettstrasse 48-D, 800, München 83, Germania de Vest.
Ioan I MIREA:	CALEA PIETRELOR, poezii ($ 5.00 plus posta. Se poate comanda dela "DRUM" 215 Valley Drive, Pittsburgh Pa. 15215, U.S.A.)
George BRATIANU:	SFATUL DOMNESC SI ADUNAREA STARILOR IN PRINCIPATELE ROMANE, lucrare care trebuia să apară sub auspiciile Academiei când Academia era încă Română. (Prețul 120 fr.)
Nae IONESCU:	METAFIZICA, vol I, reeditat după ediția din 1942 apărută atunci sub îngrijirea lui Băncilă, Vulcănescu, Floru, Noica...(Prețul 80 fr.)
REVISTA ETHOS	Nr. I si II, amândouă având peste 800 de pagini împreună. (Prețul 50 de fr. fiecare volum, cel de-al treilea număr fiind în pregătire. Cărțile și revista ETHOS se pot comanda dela: Ioan Cușa, 126 rue de la Tombe Issoire, 75014 Paris, Franța.

Vintilă Horia, Artă si Gândire

Ovidiu VUIA

Mi-a trebuit mult timp până să descopăr prin simțurile percepției mele un adevăr propovăduit de marii dăltuitori în cuvinte, dela Flaubert la Claudel și Arghezi, și anume că ele vorbele pe lângă transmiterea mesajului semantic cunoscut de toți, scot și altfel de sunete prin timbrul lor exprimând înțelesuri noi destinate doar receptacolului-potir din suflet, așa cum emană floarea aroma ei sau strugurele strâns în palme mustul lui. Si dacă ne reamintim că cei ce-au comentat cărțile sfinte au ajuns la concluzia că după forma scrisului și aranjarea paragrafelor se ascunde adevărata lor inimă, ruptă din trupul bunului Dumnezeu, vom intui de ce, nu tocmai rar, sfinții și poeții, acești savanți ai tainelor, se întâlnesc pe același drum, transfigurație a Veșniciei.

Arta referindu-se doar la calitatea strict comprehensibilă a verbului ar corespunde, tehnicii realiste a lui Balzac sau Rebreanu. Cealaltă, făcând uz mai mult de sclipirile sau umbrele din cuvinte duce la proza-poem practicată de cei cu dor de a pătrunde în adâncimea actului creator; și chiar dacă acest itinerar s'a arătat a fi cel al inovației artistice, nu trebue opus celui dintâi aici fiind vorba în ultimă analiză de modalități de exprimare și nu de tronuri de supremație.

Un exemplu în contextul acestor considerațiuni ni-l dau romanele lui Vintilă Horia. Căci în La Septième Lettre pe lângă acțiunea povestirii purtată de caravanele frazelor cele gramaticale, se răsfrânge din ea, ca siluetele de agave pe nisipurile de aur, Siracuza lui Platon cea de mult scufundată în pământul de cernoziom lunar al mitologiei eline. Ni se adevereste încăodată că artistul este ca sărmanul Dionis înzestrat cu putința de a readuce pe scena prezentului evuri apuse în talazurile mileniilor. Dumnezeu s'a născut în exil e și mai bogat în reverberații, așí spune că este produs numai de reverbere. Pe destinul exilatului Ovidiu se află însigilată tragedia de totdeauna a omului aruncat în curtea de jos a Singurătății, ros de amăgirea unei convertiri ratate, spirit prins în lațul trecutului ca o pasăre bolnavă. Si precum o muzică de fond de peste tot răsar cântecele cu murmur biblic, vestind nașterea lui Hristos, coruri din Schola Cantorum ale unor prime basilici, Santa Sabina sau Constanza de pildă, protocrestine.

Nu vreau să fac nicio teorie a romanului atunci când se știe că manevra este una inutilă și fără rod. Robbe-Grillet teoretizează romanul suprarealist al lui Breton sau Joyce pe când practic descărnându-și deci sărăcind cu bună știre- 'stilul de metafora lui, cu pretenții de a-l cinematografia, ajunge să adapte pe cea mai lucidă și amănunțită descriere zolist-naturalistă, cu deosebire că nu poartă pe portative exterioare ci pe unele interioare, scări ale psihicului uman.

Dar Vintilă Horia urmărește nu într'un sistem filozofic ci printr'o căutare făcută cu uneltele inimii, să stabilească ecuații perene, deci relații între Ovidiu, Platon și Giovanni Papini. Cel din urmă, apropiat de timpul nostru se prezintă ca unul din marii convertiți ai secolului ajungând din ateu, suprarealist și pragmatic, dintr'un om sfârșit, apologet al Bibliei, creștin catolic, bucurându-se de o Inviere slăvită întru Domnul.

Convertirea-fie cea neatinsă a lui Ovidiu, fie a elevilor lui Platon sau a lui G. Papini omul real cunoscut personal de autor- constituie tema cea majoră a gândirii lui Vintilă Horia. Si nu orice fel de conversiune ci aceea aparținând unui ortodox dela Dunăre repetând convertirea fariseului Pavel din Tars, pictată și de Michelangelo, ceeace va însemna o reîntoarcere la creștinismul primelor secole, al unei Biserici, încă nedespărțită de marea schismă. Ne vom explica așadar de ce stilul lui V. Horia aparține unui scriitor creștin, melopee liturgică și de rugă, chiar și atunci când povestește de Platon sau Ovidiu este mai creștin decât Ion Pillat descriind o scenă biblică pe drumul Miorcanilor, acesta rămânând în ce are mai caracteristic, un mare poet clasic, păgân și eleat. Gândirea și N. Crainic au fost criticați de cei nepricepuți că pe deoparte propagă ortodoxismul și bizantinismul iar pe de altă parte îi publică pe Gib Mihăescu și Matei I. Caragiale, neînțelegând că referința nu privea subiectul în sine ci un anumit stil, abisal după filozoful L. Blaga, cadențe ce ar putea fi comune scriitorului vechi de cazanie cu ale celui ce practică cea mai hermetică poezie de exemplu. Numai ținând seama de aceste percepte vom putea pătrunde cu adevărat în cosmosul operei lui Vintilă Horia, el purtând tot atât miresmele de busuioc și otavă ale fiului de preot ortodox Octavian Goga cât și pe cele mai de ogivă și vitraliu ale neotomistului Jacques Maritain sau ale romancierului Bernanos, în conjunctura respectivă cartea autorului nostru despre Giovanni Papini poate fi considerată ca un fel de întroducere în lumea de paradis a gândirii sale.

Impresionante sunt paginile în care V. Horia își descrie propria conversiune, vizita la Domenico Giullotti, prietenul lui Papini, la Greve in Chianti oferindu-i prilejul de a-și topi mărturisirile în forma unor confesiuni, împrăștiind mirodeniile celeste ale scrisului sfântului Augustin muiate în sinceritatea crudă a iluminatului Rousseau. Pământul toscan respiră în adâncul ființei sale, colinele îi amintesc de colinele țării natale, strugurii copți având mireazma copilăriei departate iar peisajul pierdut într'o pulbere alburie (asemenea tablourilor moldave sadoviene remarc eu) îi reînvie cu disperare nostalgiile lui de exilat dibuind ca orbul pe gură de flaut, rostul unei noi condiții umane. In Toscana iubită, patria lui a doua, a inimii, alături de cei doi scriitori, Papini și Giulloti și-a trăit el însusi aceea a doua naștere Seconda nascită, găsindu-și sub ochiul Domnului adevăratul sens al vieții.

Voi fi înțeles cât de aproape îmi vorbește experiența poetului dacă voi mărturisi că și eu l-am găsit, într'un sfârșit de primăvară, pe bunul Dumnezeu, tot pe drumul exilului și anume în strălucitul și cenușiul Assisi, mai precis în acel colț de rai, chiostro-cimitero, al bisericii de jos al lui San Francesco. Asi fi dorit tare mult să mă călugăresc să port rasa brună cu cordon alb al sfântului poet, deci să retrăesc marea convertire și dacă nu am săvârșit-o este fiindcă nu am găsit un Giovanni Papini în calea mea. Am rămas așa, numai în suflet convertit la franciscanism împărtășind ideia lui Nae Ionescu, că franciscanismul definește o religie aparte, necatolică și neortodoxă deci un fel de Regina Coeli a lor.

Convertirea lui Papini cât și a scriitorului nostru, se deosebește de cea a altor contemporani ai lor. Ch. Peguy , L. Bloy, Paul Claudel revin la catolicism preconizând la renouveau catholique, precum la noi Nae Ionescu, Blaga, N. Crainic, Pillat vizează o renastere a ortodoxismului, pe când Giovanni Papini și V. Horia se referă, cum am văzut, la creștinismul primar cel abia ieșit din catacombe, înflorind pe urmele antiraționalismului mistic, paulian.

Vom fi nevoiți să recunoaștem pentru a fi cu totul exacți, că actul de convertire în ortodoxism apare altfel, fiind mai mult o luptă între credință și puritate, ca a lui Iacob cu îngerii, mărturie stând scrierile lui Dostoievschi și atitudinea lui Tolstoi din Invierea, ea de-acuma lansând reformă și o religie nouă, fundamentată pe exegeza strictă a literei biblice. In literatura noastră o convertire papiniană ni-o destăinuie poetul Al. Vlahuță.

Dacă ar fi să caracterizăm cu orice preț credința lui Papini ea ar ține de un jansenism pascalian trecută chiar peste limitele lui, la protestantism sau mai bine zis la un neocreștinism artistic. Anumite note de protestantism am reținut la V. Horia în romanul Une femme pour l'Apocalypse și cu siguranță nu rămân unice.

Intregul comentar al Vieții lui Crist și apoi mai toate celelalte lucrări ale lui Papini, exemplifică în fond identificarea artei cu religia, prima fiind lumina eternă a lucrului revelat în paharul argintat al euharistiei. Considerându-se de drept, urmașul lui Dante și Michelangelo, sculptorul stăpânindu-i de-a dreptul viața încă din copilărie, G. Papini va încerca să realizeze și el în jurul vârstei de 60 de ani o Judecată din urmă lăsându-o neterminată la fel cu Divina Comedie a lui Dante și mormântul papei Iuliu al doilea al lui Michelangelo.

Găsindu-și ființa cea pură cu potențialități creatoare în creștinismul artistic cu rol primordial în determinarea istoriei, propagat de G. Papini, Vintilă Horia ne prezintă o adâncă afinitate sufletească, întâlnire ca și cea a lui Dante cu Vergil, pe platoul nobilei spiritualități. Si încă mai accentuăm că învățătura papiniană în viziunea lui Horia nu are contingențe confesionale, singura ei dependență fiind cea a planului pur ideativ și de credință, strecurare a cuvântului sfânt prin cuget de om. Adică V. Horia nu are nicidecum intenția de a întemeia o sectă de credincioși ci numai pe aceea de a ne ajuta să găsim un sens vieții mai bine spus a ne salva din criza contemporaneității. Revoluția creștină însoțită de reforma lăuntrului din muritor este opusă ca o barieră întinderii comunismului, îmbracă deci un caracter militant adânc ancorat în realitatea cea de toate zilele.

Interesant de evidențiat că nici eseul lui V. Horia nu se arată lipsit de acele irizații misterioase percepute numai de ochii netrupești ai cititorului, unele ce nu pot fi percepute ci doar simțite prin trăirea lor.

Cel ce ai trecut pe străzile Florenței umbrite de turnuri și cupole, înmiresmate de mirții și laurii presărați din părul Beatricelor ce-și privesc chipul de pe Ponte Vecchio în apele Arnoului mort, te vei fi oprit de nenumărate ori în fața minunilor lui Bruneleschi, Giberti, Donatello și al altor florentini. Undeva sus pe deal, lângă San Miniato strălucind în soare cu fațada ei bătută în aur și marmoră policromă, în cimitirul bisericii, căutând fortificațiile lui Michelangelo, vei trece pe lângă un mormânt uitat în piatră. Numai după ce ai reînvățat din eseul lui V. Horia, cioplind greu în inimă, că Florența lui Dante și Michelangelo este și a lui Giovanni Papini, te vei mai întoarce la acest mormânt, cucernic, plin de mistere, rob al credinței.

Vintilă Horia face parte din tânăra generație românească dintre cele două războaie mondiale, pornită în cercetare pe verticală spre epicentrul conștiinței umane. Si dacă M. Eliade ia drumul lung al Indiei, cel al mitului și al legendei, V. Horia sub ocrotirea personală și a dialogurilor purtate cu G. Papini, va trăi revelația noului creștinism papinian, cu forțele aruncate pe malurile Viitorului.

Prin lumina acestor date conversiunea lui V. Horia va primi semnificații nu numai în ce privește arta și gândirea sa, dar include și o unică experiență generatoare de energii spirituale, izvor și altar pentru noi și pentru toți cei ce vor veni după noi, nu în cele din urmă profilându-se ca un fenomen major al culturii române după cel de al doilea război mondial.

PAMÂNTUL DE ACASĂ

Pământul de acasă
își toarce ființa,
și-și leagănă pruncii
în palmele văii;
le cântă din frunza
pârlită de jar,
le alungă dogoarea
de asprii tirani
cu rouă de ape
din creștet de munte,
și boarea le suflă
să sgândere focul
de ură mocnită.
Ii creste'n credință
și iubire de semeni
cu cântec de doină
și slavă spre cer,
le picură'n sânge
al jocului ropot.
Iar hrana de suflet
e țâța de sevă
a Daciei Mari
cu sfânta lumină
de duh pogorîtă.
Iubire'n credință,
credință în faptă,
putere în forță
și demni în destin,
curaj în izbândă
că jertfa e leagăn
l-acei care vin.

*

Să-ți crească pruncii
flăcăi cărturari,
și dă-le putere
din sfânta credință
ca noi legiuni
de falnici romani
să sfărîme jugul
ce azi te apasă.
Unește-ți copiii
Pământ de acasă

Toma TASU

BISERICA CREȘTINĂ

SEMNIFICAȚIA ÎNVIERII DOMNULUI

Se obișnuiește să se considere Invierea Domnului nostru, Isus Christos, ca actul principal care încoronează activitatea și viața pământească a Mântuitorului. Desigur, că este așa. Dacă totuși mi se permite să mă folosesc de o comparație, aș fi ispitit ca să consider Invierea ca și punctul, ori polul de convergență a meridianelor biblice.

In adevăr, Biblia poate fi împărțită în două părți, clar și bine distincte una de cealaltă. Prima, și cea mai extinsă, partea istorică a poporului "ales" și care se ocupă de evenimetele petrecute și consumate de-a lungul veacurilor cu acest neam, și alta, mai redusă și fragmentată, partea mesianică, ce se ocupă cu evenimentele ce au să se producă în cursul veacurilor viitoare.

După cum se vede, partea mesianică ar fi și apare ca și o istorie scrisă pe dos, căci nu înregistrează ceeace s'a petrecut, ci ceeace are să se producă și, ca atare, nu i se pot agrega așa zișii parametri istorici, adică datele cronologice și nici coordonatele geografice, în interiorul cărora evenimentele au să se desfășoare. (Cel care vrea să se documenteze de adevărul celor scrise mai sus, n'are decât să citească Psalmul 22 al lui David, unde se dau amănunte din actul crucificării Mântuitorului, act ce se va realiza aproximativ zece secole mai târziu). Din această a doua parte, așa zisă mesianică, fac parte patriarhii, începând cu Avram și profeții ca: Moise, Isaia, Eremia, Osea, etc.

Dacă prima parte se ocupă de oameni și isprăvile lor, cea de-a doua tratează despre Dumnezeu și planurile Lui, în relație cu omenirea tuturor timpurilor și protagonistul esențial și unic al acestui capitol este Mesia și Fiul lui Dumnezeu.

Așa fiind, Mântuitorul apare ca și un actor, ce trebue să joace un "rol". Un actor care știe, atunci când urcă la tribună, ori scenă, tot ceeace are de făcut și de spus. Dar un actor ce nu se mărginește la o mimică, prin care mimează suferinți, pe cari nu le simte, ori bucurii inexistente, ci trăește și suportă biciuiri și palme, lovituri de baston și scuipatul disprețuitor al mulțimii... El nu caută să impresioneze lumea, când urcă Golgota și este bătut în cuie pe o cruce de lemn, ci moare în suferinți atroce.

Dar cum este posibil să se întâmple așa ceva? Este greu de înțeles, poate chiar imposibil, pentru acel ce nu citește Sf. Scriptură cu atenția cuvenită, căci numai ele ne lămuresc, perfect de bine, asupra acestor evenimente ce trebuiau să se producă în viitor, la "plinirea vremii". Mai mult, ele ne pun la dispoziție un criteriu, care ne permite să cunoaștem, dacă o profeție emană dela Dumnezeu și trebue crezută, ori ea ar fi fructul imaginației vreunui pretins profet. Acest criteriu îl găsim deja în Deuteronomiu, la cap. 18, versurile 18-22, unde Yave spune lui Moise: "Eu voiu scoate din mijlocul urmașilor voștri un profet ca și tine. In gura acestuia, Eu am să pun cuvintele Mele și El are să vă comunice tot ceeace Eu poruncesc. (19). Celui care nu va asculta spusele Mele, am să-i cer socoteală. Intrucât un profet, oarecare, va avea curajul să vorbească în numele Meu, fără să-L fi autorizat, ori vorbește în numele altor dumnezei, acela trebue să moară. (21) Si dacă ai îndoieli în inima ta și te întrebi: cum voi ști eu, că cele spuse de un profet emană dela Dumnezeu, ori nu? (22) Dacă un profet îți vorbește în numele lui Dumnezeu și ceeace spune nu se î m p l i n e ș t e și nu se realizează, cele anunțate nu sunt dela Dumnezeu. Profetul este fals. Nu-ți fie teamă de el."

Cu alte cuvinte, afirmațiile și profețiile cari nu se împlinesc, nu emană dela Dumnezeu și sunt pure născociri omenești. Implinirea este deci argumentul unic și determinant, când vrem să demonstrăm autenticitatea și veracitatea profețiilor dumnezeiești și aceste împliniri converg într'un singur punct, sunt încoronate de un singular și supranatural act: Invierea Domnului.

Spre a pune în evidență valoarea acestui act, ajunge să ne închipuim, pentru moment, că el nu s'ar fi produs. Ce consecințe ar fi avut? In primul rând, cele trei profeții făcute de Mântuitor ucenicilor Săi, cărora li s'a spus, și repetat, că El trebue să moară răstignit pe o cruce, dar că, a treia zi, V a învia, precum și cele două afirmațiuni, făcute fariseilor, cari îi cer să le dea o dovadă credibilă că El ar fi Mesia și El le răspunde că: proba ce au s'o aibă, o să fie aceea a profetului Iona, care a stat trei zile și trei nopți în pântecele unei balene, după care timp a fost aruncat teafăr pe malul mării. Dacă această probă nu se va împlini, El nu va mai putea fi Mesia, ori Fiul Tatălui Ceresc, ci un mincinos și fanfaron. Oricare din episoadele vestite de profeți în legătură cu viața Domnului, s'ar fi transformat în fantasmagorii. Impreună cu ele, sfintele Scripturi, în partea lor mesianică, n'ar fi putut să fie altceva decât o piesă de lectură abracadabrantă. O bună parte din Biblie și-ar fi pierdut scheletul unității și mesianismul. Sfintele Cărți, ca valoare, n'ar fi depășit, niciodată, pe aceea a unor publicații istorice anoste, lipsite de gust, de frumusețe, de interes și atracție. Peste toate s'ar fi depus, cu multe secole înainte, vălul uitării și omenirea ar fi fost lipsită de un dumnezeesc Indrumător al neamurilor și indivizilor. Omenirea n'ar fi putut să iasă din faza de barbarie, fapt dovedit, cu prisosință de regimurile atee și comuniste.

Iată, de ce, Invierea Domnului nostru este actul cel mai important din viața neamurilor și a indivizilor!

Cornel SAFTA

DOAMNE AL MEU, DIN EXIL

Doamne al meu din exil
Ai grijă de liniștea noastră
Dorm într'o rană de fraged copil
Sub cerul tău-mănăstire albastră.

Am să deznod deznădejdile mele
Am să fiu pașnic, am să mă supun
Sub policandrul nopții cu stele
Sunt doar un balon de săpun.

Doamne al meu din exil
Sub cerul tău mănăstire albastră
Dorm într'o rană de fraged copil
Ai grijă de liniștea noastră!

Marcel MIHALACHE

RESTAURAREA OMULUI

Pr. Dumitru ICHIM

O remarcabilă carte de teologie a Părintelui Stăniloae "Iisus Hristos, sau restaurarea omului", publicată în 1944, arăta punctul românesc și ortodox, spre deosebire de alte confesiuni, că umanului căzut, prin păcatul lui Adam, nu i s'a distrus "chipul și asemănarea", ci doar a fost alterat, iar prin Iisus Hristos nu o rezidire a omului, ci restaurarea lui.

Argumentele sunt simple, clare, naturale și fără de replică, așa cum numai Nae Ionescu știa să exprime puterea ființială a neamului - ortodoxia.

Această restaurare a omului o găsim în multe motive folclorice, și chiar atunci când e vorba de ziditor, cum e în cazul Meșterului Manole, acesta caută zidurile vechi și dărâmate pe care să le restaureze, continuând zidirea.

Ar fi interesant, dacă un teolog dublat de poet ar întocmi o teologie românească, căutând în folclor, în adâncimile lui, temelia de perlă a neamului. Ortodoxia româncască are o nuanță specifică ortodoxiei, fundamental exprimată ca trăire, între scolasticismul grecesc și extrema slavonă, amândouă având același numitor comun.

Să revenim la motivul restaurării. Un meșter Ioan, Vasile, Gheorghe sau Manole a zidit Curtea de Argeș, dar Meșterul Manole e mai degrabă un simbol poetic însumând pe toți ziditorii. Si îl găsim la multe popoare, numai la români în calitatea de ziditor de biserici. Oricât am fi de curioși să-i pipăim temporalul, Meșterul Manole apare în primă scenă ca simbolul veșnic, însumând pe toți, al ziditorilor, Meșterul fiind apostolul care caută zidul părăsit, plin de urzici și pustiu, să-l ridice amforă și templu, locul unde nu s'a putut zidi, unde destinul se părea a fi mai puternic decât ziditorul.

E doar o coincidență de nume între Emanuel, care caută zidirea Lui, pe om, ajuns în ruina păcatului și Manole (forma românească a numelui), care caută zidurile dărâmate pentru a zidi?

Emanuel nu crează un alt om, ci înnoiește prin Intrupare pe cel vechi pe care îl restaurează. Pe umerii lui ia blestemul omului. Opera lui de căutare a omului începe pe malurile Iordanului.

Manole nu începe zidirea decât "mergând pe Argeș în jos" și întrebând pe fiecare "de un zid părăsit / și ne isprăvit / câinii cum îl văd / la el se reped / și latră-a pustiu / și urlă-a morțiu. Deși ar fi fost mult mai simplu să zidească pe un loc curat ia asupra lui blestemul acelor ziduri care se dărâmau noaptea (frumoasă coincidență de simbol!) și se hotărăște nu numai să le restaureze, ci să le înalțe într'o mănăstire.

Emanuel găsește ceeace a zidit în cea mai deplorabilă formă. Se pliniseră vremurile. Demnitatea umană se prăbușise într'o sclavie a păcatului și atunci deși era Dumnezeu "s'a deșertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflându-se ca om, s'a smerit pe Sine, ascultător făcându - se până la moarte - și încă moarte pe cruce!" (Filipeni 2,7-8).

Manole își zidește sângele lui, pe prunc și pe Ana, dar destinul e înfrânt. Viața a fost zidită în temelie.

Emanuel își zidește sângele Lui pentru ca omul restaurat să devină, folosind expresia Sf. Pavel, "templul Duhului Sfânt".

Manole rămâne singur pe acoperiș. Prezența celor 9 zidari îi sporesc și mai mult singurătatea. Aripa de șindrilă îl duce peste moarte într'o perpetuă dăruire oamenilor - "o fântână lină", după cum aripile crucii îl duc pe Hristos peste moarte și devine Apa Vie: "Eu sunt Apa Vieții!"

Coincidențe? Poate mai mult decât atât, ceeace ne îndreptățește cu mândrie de a afirma, cu mai mult curaj, lumii întregi spiritualitatea noastră creștină și milenară. Avem și de ce. Spațiul spiritului românesc, mioritic și ortodox, coincide cu plaiurile Bunului Păstor.

MORALA ŞI JOCURILE OLIMPICE

Preot Dr. Petre POPESCU

Anul acesta, Jocurile Olimpice vor avea loc în mod inconştient la Moscova.

Guvernul canadian, în 22 Aprilie 1980, a anunţat în mod oficial, pentru raţiuni de Stat şi pentru solidaritate cu Naţiunile libere, în frunte cu Statele Unite, refuzul de a participa la Olimpiada din Moscova.

Această decizie depăşeşte cu mult consensul obişnuit. Raţiunea de Stat invocată de Guvernul canadian, în acord cu majoritatea lumii libere, voeşte să apere o ţară ca Afganistanul, să apere un principiu moral şi să apere libertatea care nu mai poate fi socotită concept care trebueşte aruncat în coşul istoriei.

Raţiunea de Stat câştigă în adâncime când voeşte să apere nişte victime, în imposibilitate de a se apăra şi se aliniază de partea milioanelor de oameni ce trăiesc în închisoarea Spaţiului marxist. Dizidenţii din Uniunea Sovietică, de care se vorbeşte în Occident atât de mult, sunt simboale care întruchipează lupta pe viaţă şi pe moarte, a celor ce trăiesc în ţarcul sclaviei.

Iată, Dna Irina Kaploun, cetăţeană sovietică, a adresat în 7 Aprilie 1980 preşedintelui Comitetului internaţional olimpic, un patetic apel, contrasemnat de mai multe femei. Cetind acest apel, îţi dai seama imediat că multe vieţi umane sunt în pericol şi că în Uniunea sovietică, Justiţia nu mai este Justiţie.

Dealtfel, în Rusia, în vederea Jocurilor olimpice a început o campanie de intimidare, de teroare, persecuţie şi reducere la tăcere, contra celor ce nu mai pot tăcea. Mii de "suspecţi" au fost ridicaţi din Moscova şi au fost trimişi sau în închisori, sau la mii de kilometri departe de capitală.

Menţionez numele celor mai cunoscuţi, ca Sakharov, deportat în Gorki, Chtcharamsky, care pe la jumătatea lui Martie 1980 a fost transferat din închisoarea Christopol, la Secţiunea 35 din câmpul Perm, în munţii Urali, preoţii ortodocşi, Gleb Yakomin şi Dimitri Dudko, eminenţi teologi, asemănători preotului Calciu din România, au fost arestaţi şi trimişi într'un spital de psihiatrie.

In închisorile morţii spune Boris Shilkrot, "majoritatea deţinuţilor suferă de ulcere, de tuberculoză, au probleme cu inima etc. Exigenţele sanitare sunt ignorate, iar cei atinşi de boli contagioase, nu sunt separaţi de restul deţinuţilor".

Conştiinţa colectivă ridică glasul şi protestele se înmulţesc. In diferite ţări, s'a ţinut în 27 Aprilie 1980 o zi de solidaritate cu inocenţii persecutaţi în Spaţiul marxist. La New York zeci şi zeci de mii de oameni, au coborît în stradă, pentru a exprima sentimentul lor de revoltă.

Poporul canadian nu poate decât să se felicite pentrucă prin vocea guvernului său a ales morala, respectul pentru sfânta noţiune de om şi pentrucă s'a arătat sensibil la suferinţa umană.

Refuzul Guvernului canadian mai trebueşte interpretat şi ca un vot de blam dat Comitetului internaţional olimpic.

In Constituţia şi în Tradiţia Jocurilor olimpice, atleţii ce iau parte la Jocurile olimpice, trebue să fie amatori.

Atleţii din lumea liberă respectă această lege sacră. Ei au şi alte îndeletniciri: unii sunt studenţi, alţii sunt funcţionari în întreprinderi sau simpli muncitori. Se antrenează când au timp şi dispoziţie şi mai intens când se apropie competiţiile.

Atleţii din Spaţiul marxist, din Uniunea sovietică, din România, din Ungaria, din Polonia etc. sunt toţi profesionişti. Tot timpul anului se ocupă numai de antrenament şi nu au alte îndeletniciri.

Comitetul internaţional olimpic este la curent cu acest lucru şi niciodată n'a ridicat bărbăteşte această problemă, de frică să nu indispună regimurile comuniste.

Pentru aceea Jocurile olimpice trebuesc apărate în ceea ce au mai nobil, mai sfânt şi mai moral. Trebue apărat dreptul omului olimpic, dreptul de a exprima liber talentul său, dreptul de a refuza ca atletul să fie redus prin forţă la un simplu pion, dreptul de a întâmpina pe egalii săi amatori, după regulile Jocurilor olimpice.

Jocurile olimpice au durat până astăzi şi vor continua să supravieţuiască dacă organizaţia centrală va şti să se desprindă de influenţa politicii marxiste.

Pentru cei ce au îndoieli asupra utilizării Jocurilor olimpice în scopuri politice de către Uniunea sovietică şi acoliţii ei, este suficient să citez Soviet Sports, publicat în limba engleză de Novosti: "Când se spune că sportul nu are loc în cadrul relaţiilor politice, noi credem că această idee nu este serioasă". Deasemenea, citez dintr'un manual Sovietic apărut în 1979 şi reprodus de New York Times din 6 Aprilie: "Montreal, după Jocurile olimpice din 1976 a transmis flacăra olimpică Moscovei. . .Această hotărîre de a da dreptul să se ţină Jocurile olimpice în capitala primului Stat socialist din lume, este o mărturie convingătoare despre semnificaţia istorică şi justeţea politicii externe şi enormele servicii aduse de Uniunea sovietcă cauzei păcii. . . .".

Am lucrat pentru Jocurile olimpice ţinute la Montreal în 1976. Am făcut un mic studiu psihologic şi spiritual asupra atletului în general. Am studiat gesturile, vorba, privirea, mersul, felul cum mănâncă, cum respiră, cum se comportă la întreceri, care-i este gradul de spontaneitate, puterea lui de concentrare; am observat bucuria şi decepţiile şi în special starea lui de emotivitate; am încercat să trec dincolo de ecranul de fum, să văd în ce măsură atletul din Spaţiul marxist este satisfăcut de existenţa lui fizică şi spirituală; am încercat să aflu dacă în sufletul lui mai vibrează legea morală, dacă mai este în el acel avânt impetuos spre ideal şi în ce măsură este gata să-şi angajeze tinereţea, instinctul, imaginaţia şi nervul în această aventură a dăruirii totale.

Trei săptămâni am fost zilnic cu atleţii în incinta Jocurilor olimpice.

A fost pentru mine o experienţă extraordinară.

Am avut mulţumiri sufleteşti. Am dăruit peste 300 de Biblii atleţilor şi un enorm material religios, în general celor din Spaţiul marxist. In discuţiile discrete cu ei, am încercat să le aduc mângâere în suflet, să-i încurajez şi să nu-i las fără speranţă în zile mai bune, mai drepte şi mai omeneşti. In raporturile mele cu ei, Dumnezeu a fost prezent şi am încercat să leg destinul vieţii lor de El, Tatăl nostru invizibil, dar vizibil prin ceea ce El poate face cu noi oamenii pământului, dacă ne încredinţăm Lui. Câţi nu mi-au sărutat mâna. . . Au fost momente pline de emoţie.

Am avut însă şi mari decepţii. In mentalitatea instructorilor, păzitorilor şi îndrumătorilor din Spaţiul marxist, frumosul nu mai este frumos, perfecţiunea mişcătoare a gesturilor, a trupului şi a sufletului entuziast şi pur, egală cu a poeţilor, cu a artiştilor şi cu a preoţilor, nu mai are valoare intrinsecă, nu mai constituie gloria de altădată a Jocurilor olimpice şi a atleţilor, ci gloria seacă şi desgustătoare a conducătorilor comunişti şi a regimurilor de teroare.

Jocurile olimpice prin această mutaţie politică, au devenit în epoca noastră o monumentală farsă.

Chiar atleţii din ţările comuniste, abuzaţi şi chinuiţi, în loc să se bucure de performanţa lor şi de puţinul adăogat de ei la gloria Jocurilor olimpice, erau trişti şi erau abătuţi. Când Nadia Comaneciu, după atâtea performanţe excepţionale a iscălit o telegramă trimisă lui Ceauşescu, căruia îi datora toată izbânda ei, i-am spus: Cum ai putut puică frumoasă şi nobilă să iscăleşti aşa ceva! Nu mi-a răspuns. Din ochii ei au curs însă lacrimi.

Albert Camus spunea prin personagiul său Stefan, în "Drepţii", că, "libertatea este o ocnă, atâta timp cât un singur om este sclav pe pământ".

De sub coaja groasă a indiferenţei, a culpabilităţii şi a inconştienţei, apar la lumina soarelui firele robuste ale speranţei, când flacăra libertăţii şi flacăra olimpică se vor reuni pe un piedestal moral şi vor da strălucirea care o merită nu numai instituţia ca atare, dar şi atleţilor.

Un fost atlet român cere ca:

JOCURILE OLIMPICE SĂ FIE MUTATE DELA MOSCOVA

D. Ing. Anton Teodorescu, un fost atlet român, care şi-a luat recent diploma dela Harvard University, Mass., a publicat în ziarul Los Angeles Times următorul articol din care reproducem călăuzitoare idei:

Am fost, mai bine de 10 ani, un atlet român şi cunosc, din experienţă, că în Europa de Est "separaţia" sportului de politică este doar o glumă.

Un atlet n'are nici o şansă să fie acceptat într'o echipă dacă n'are un record politic imaculat. Realizările unui atlet sunt echivalate cu realizările regimului şi sunt exploatate ca propagandă.

Un simplu boicot al celor din Vest ar pedepsi pe cei nevinovaţi, pe atleţii care s'au antrenat ani de zile, când scopul principal este să pedepsim Rusia nu Jocurile Olimpice.

Mutând Olimpiada în altă parte, este singura soluţie care va lovi în prestigiul Rusiei şi o va durea mai mult decât boicotul exportului de grâu.

Trebue să repetăm greşala cu jocurile olimpice din 1936 de la Berlin şi să începem războiul al III-lea până când lumea vestică va realiza că trebue să ia iniţiativa acum decât să reacţioneze pe urmă?

Boicotarea jocurilor din anul acesta nu înseamnă că Rusia îşi va retrage armatele din Afganistan, dar va arăta că Lumea Liberă este unită şi nu va permite Rusiei să pornească o altă aventură ce va duce la cel de al III-lea război.

Când noi ştim cât de importantă este pentru Moscova Olimpiada, mai putem sta pasivi, mulţumindu-ne că păstrăm "idealurile întrecerilor sportive" când Rusia întrebuinţează aceste idealuri pentru propagandă politică?

Articolul se termină cu următorul paragraf: "Lordul Killian nu-şi dă seama că prin refuzul de a muta Olimpiada el încurajează acţiunile Rusiei care ameninţă însăşi baza pentru care au fost create aceste jocuri Olimpice?"

TARILE CARE PARTICIPA SAU NU LA OLIMPIADA DELA MOSCOVA

Participante (63)

Afghanistan	Ethiopia	Luxembourg	San Marino
Algeria	Finland	Mexico	Senegal
Australia	France	Mongolia	Soviet Union
Austria	Germany, East	Nepal	Spain
Bahamas	Greece	Netherlands	Sweden
Belgium	Guatemala	Neth. Antilles	Switzerland
Brazil	Guyana	New Zealand	Syria
Britain	Hungary	Nigeria	Tanzania
Bulgaria	Iceland	Panama	Togo
Colombia	India	Peru	Trinidad & Tobago
Costa Rica	Iraq	Poland	Uganda
Cuba	Ireland	Portugal	Venezuela
Cyprus	Italy	Puerto Rico	Vietnam
Czechoslovakia	Jamaica	Rumania	Yugoslavia
Denmark	Kuwait		Zambia
El Salvador	Laos		Zimbabwe
	Libya		

Neparticipante (50)

Albania	Egypt	Liberia	Saudi Arabia
Antigua	Fiji	Liechtenstein	Singapore
Argentina	Gambia	Malawi	Somalia
Bahrain	Germany, West	Malaysia	Sudan
Bangladesh	Haiti	Mauritius	Taiwan
Bermuda	Honduras	Monaco	Thailand
Bolivia	Hong Kong	Nicaragua	Turkey
Burma	Indonesia	Norway	United States
Canada	Iran	Pakistan	Uruguay
Central Af. Republic	Israel	Papua New Guinea	Virgin Islands
Chad	Japan	Paraguay	Zaire
Chile	Jordan	Philippines	
China	Kenya		
Ecuador			

OAMENI CARE AU FOST

LUCIAN BLAGA

POETUL NOSTALGIILOR CEREȘTI ȘI-AL MISTERELOR CREȘTINE

(La 9 Mai a.c. s'au împlinit 85 de ani dela nașterea lui Lucian Blaga)

Eugenia ADAMS-MUREȘEANU

In volumul de amintiri "Hronicul și cântecul vârstelor" Lucian Blaga ne povestește:

"Nu exagerez deloc spunând că ani de-a rândul am stăruit zilnic câteva ore, cel puțin două, în rugăciune. In închinare despuiată de orice ritual aparent. Făceam adică loc rugăciunilor, printre bătăile ceasului dela turnul Bisericii, cu deosebire către dimineață, înainte de a se face ziuă, când tocmai această grijă mă trezea. In timp ce toți ceilalți cu cari locuiam își dormeau în ritmuri felurite somnul lin și nepăsător, eu, fără de a-mi părăsi poziția orizontală, întovărășit de respirația tuturor, repetam pe întuneric și numai pentru un auz interior, de zece ori, de douăzeci de ori, de cinzeci de ori, una și aceeași rugăciune. O religiozitate, deci, nu lipsită de obsesia numărului și a răbojului. Pe la vârsta de unsprezece ani s'a produs apoi în mine, dela sine, o reacțiune împotriva unor atari sentimente și preocupări, ce amenințau cu formele lor în devălmășie să-mi ia aerul dela gură, ca o pădure prea deasă. . ."

Aceste ciudate întâmplări, care au dominat copilăria poetului, n'au rămas fără efect asupra operei sale literare de mai târziu. Se știe că în procesele de creație experiențele copilăriei joacă un rol capital la toți poeții. Acest lucru se verifică, odată mai mult, și asupra cazului da față. In creația poetului, dramaturgului sau filozofului de mai târziu, nostalgia cerească va subsista ca un leit-motiv. . .

O mare parte din opera lui Lucian Blaga este pătrunsă de adevărul etern valabil al doctrinei creștine, de o foame de transcendență și echilibru cu cerul. E trist semnificativ că până acum nu s'a remarcat de către nimeni elementul puternic de inspirație creștină din opera literară a lui Lucian Blaga și care

Lucian BLAGA
Portret realizat în 1957 de pictorul Radu Maier

formează osătura unora dintre cele mai frumoase poezii și drame ale sale. . .

Biblia a fost și rămâne un izvor de inspirație inepuizabil și inegalabil, și cele mai mari opere ale omenirii din Biblie s'au inspirat. Viața Mântuitorului a fost îndeosebi izvorul de inspirație pentru cei mai mari artisti ai lumii și tot ea a produs în spiritele cele mai combative iluminări și convertiri ecstatice.

La noi s'a mai încercat localizarea motivelor biblice în peisaj românesc. Găsim astfel o încercare la Ion Pilat făcută în spirit pragmatic, o românizare a biblicului prin termeni mai mult geografici, artificiali. La Blaga biblicul intervine ca o localizare în chip firesc, așa cum făceau pictorii primitivi în Evul-Mediu. Maica Precista e o țărancă română, dar fără să se specifice, aceasta rezultă din atmosferă așa cum se observă în poeziile " Oaspeți nepoftiți" și 'Bunăvestire".

Tipul motivelor metafizice creștine domină în atmosfera generală ce o respiră aproape toată poezia lui Blaga. Intrând în domeniul realităților ultime și ajungând la acel capăt de alungire de sensuri unde prin ajutorul unei dialectici rafinate de toate asperitățile cuvântului suntem în însăși structura intimă a inspirației blagiene. Metafizca înseamnă cu adevărat "a da brânci spre absolut vieții spirituale din noi?"

Durerea singurătății ascunse a lui Dumnezeu, neputința tragică de a-i da de urmă, de a nu i se descoperi prin nici un semn (e metafizicul care vorbeste), dorința arzătoare de a-l face pe Dumnezeu să i se arate, le găsim la Blaga într'una din cele mai cunoscute poezii 'Psalm", de o sfâșietoare sete de a ști.

Trecând sumar și la inspirația creștină în teatru blagian, vedem că criza după un teatru clădit pe marile virtualități ale artei creștine, s'a rezolvat prin apariția în drama românească a pieselor lui Lucian Blaga. Teatrul blagian este un teatru de elevațiune, si cei care au văzut în el în primul rând un teatru de idei, au plecat dela premize false. Nu vom arăta aici semnificația acestui teatru ca operă de artă. . . ci elementele care alcătuiesc substanța acestei elevațiuni, ca fiind generatoare de artă creștină. Căci arta este artă în măsura în care polarizează în jurul ei permanențele ideale ale spiritului uman și prin adevărurile înfățișate stabilește armonia întreruptă cu Cerul. Si e artă în măsura în care reușește să-l facă pe Dumnezeu sensibil în suprema-i ipostază de Cuvânt creator. Cele patru construcții arhitectonice în care autorul a dat măsură și ființă elanurilor sale religioase sunt piesele: "ARCA LUI NOE", "MESTERUL MANOLE ", TULBURAREA APELOR" și "CRUCIADA COPIILOR".

Intre toate piesele lui Blaga, "Cruciada Copiilor" și "Arca lui Noe" sunt cele mai autentic creștine în toată universalitatea ei. Se pare că aceste piese au fost scrise într'o perioadă când preocupările filozofice și poetice ale lui Blaga, printr'o vie recrudescență a religiozității din copilărie, s'au avansat spre ceea ce în ordine filosofică s'a întâmplat cu studiul său "Spațiul Mioritic" în care preocupările filozofice par de asemeni identificate cu doctrina creștină. . . .

Nu putem încheia observațiile noastre cu privire la elementele creștine din opera lui Blaga fără a atrage luarea aminte asupra mijloacelor de expresie pe care le utilizează poetul. Nu există în literatura română operă literară care să-și fi luat modelul din limba noastră liturgică, mai mult decât o fac piesele lui Blaga. . .

Acesta este Lucian Blaga și, în anii noștri lungi de prietenie, știu că a umblat pe cruce.

ECHINOCȚIU DE TOAMNĂ*

Vino, să ieșim dintre aceste ziduri,
de sub arcade ce apasă,
din inelul cu'nvechite turnuri al cetății,
din ceața ce pe poduri de metal se lasă.

Vino pe deal, pe cel din urmă'n soare,
unde-un trecut de slavă cu suflare lentă
sub pietre doarme,
să strigăm de-acolo după păsările călătoare.
Să strigăm, precum obișnuiesc copiii între jocuri,
cari fără-a ști ce strigă
își rotesc prin chiote ecstazul efemer
pentru cele ce au loc în cer.

Induplecați de soartă,
nouă înșine străini, cu patria pe umeri-moartă,
noi am văzut, ce-i drept, de-atâtea ori,
că'ntraripatele puteri, răzbind prin nori,
orbite de o țintă depărtată
ne iau văzduhul prin tangentă doar -ca o săgeată-
și nu mai prind de jos din țară nici fluturări
de semne și nici veste.
Vino totuși să strigăm de-acolo de pe creste,
să strigăm după cocorii care pleacă
și'n vuietul de mântuire
o țin către limanul dincolo de fire.
In cumpăna și'n sfâșierea
acestui ceas prejmuitor
vino, străfundul neguros, rumoarea ce ne'neacă
să le lăsăm sub noi -și depe dealul cel din urmă
cu semne'nchipuind în vânturi libertatea
să strigăm după truinghiul călător.

Lucian BLAGA

* Din ciclul de poezii dedicat de Lucian Blaga doamnei Eugenia Adams-Mureșanu, poezii care au constituit unul din motivele arestării poetei în anii 1950 și 1959.

LA PLECAREA POETULUI LUCIAN BLAGA

Odinioară, tânăr, se dăduse pe furiș
prin sumbrul labirint al marelui hățiș.
Plutind prin visuri cu ochii la o stea,
când Pegas, nărăvaș, se ostenea,
ca jnepii cei sălbatici urca pe stâncăriș.

Si mai târziu, spre-o țintă doar de el știută,
află o peșteră albastră, mută,
unde un inorog bătrân trăia.
Dar nimeni taina nu i-o cunoștea;
tăcerea lui trecea pe străzi temută.

Apoi, închis în taina lui, el a plecat.
Un vânt crepuscular deodată a suflat,
surpând toți norii în noaptea cea cumplită,
stihia fu o volbură dezlănțuită
și el potecă de întors n'a mai aflat !

Atunci o țară'ntreagă-a lăcrimat
pentru poetul în sine exilat
când ea, jivina, plecând la vânătoare,
în frumusețea pură din Cântare
o pradă și-a adulmecat.

Dar iată, nu l-a încolțit !
Până la peșteră l-a urmărit
și mătăhala s'a întors pe loc
cu uitătura ei de foc
când el în munte s'a adăpostit.

Si stă zidit acum ca'ntre pereți
cu cele șaptezeci și șapte de vieți.
Străvechi izvoare din pieptul lui țâșnesc,
din stâncă'n stâncă vulturi îl păzesc,
și inorogul scurmă, tot scurmă sub peceți.

Dar ce se-aude ? Glasul nu s'a stins !
Vin zvonuri mari sub cerul necuprins,
răsună plaiul mioriței; jelește dorul,
din om în om vestește tot poporul
că muntele, cântând, s'ar fi aprins.

Eugenia ADAMS-MUREȘEANU

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ ALE NEAMULUI

UN BRAȘOVEAN, DOMNITOR AL MOLDOVEI

— Av. Cornel DUMITRESCU —

Transilvania anului 1529, a fost teatrul luptei pentru tronul Ungariei, rămas vacant după moartea regelui Ludovic, în bătălia dela Mohaci din 29 August 1526.

Tronul Ungariei era revendicat de doi pretendenți: Ferdinand de Habsburg, cumnatul răposatului rege si frate cu Carol Quintul Împăratul Germaniei și de Ioan Zapolya voievodul Transilvaniei. Intre Ioan Zapolya, ales rege al Ungariei la 10 Noembrie 1526 si Ferdinand-proclamat la 17 Decembrie-urmau să decidă armele.

Primul era sprijinit de fratele său Impăratul și de sași, cel de al doilea, de marea majoritate a ungurilor si de turci.

Petru Rareș, care din 20 Ianuarie 1527, era Domnul Moldovei, a văzut numaidecât câștigul pe care îl putea avea amestecându-se în luptele de peste munți: sporirea posesiunilor sale ardelene. Solicitate de ambele părți, Rareș stă câtava vreme în cumpănă. Văzând însă sprijinul efectiv pe care atât sultanul cât și suveranul Poloniei îl dau lui Zapolya, Rareș, încheie în Mai 1529 o învoială cu voievodul Transilvaniei. Conform înțelegerii cu Zapolya, Rareș se obligă să-i aducă la ascultare pe sași, urmând să primească Bistrița si Rodna cu toate veniturile și tot ținutul înconjurător si bineînțeles confirmarea stăpânirii asupra Ciceiului și a Cetății de Baltă aflate în stăpânirea Moldovei încă din vremea lui Stefan cel Mare.

Bătălia dintre forțele ferdinandiste sub conducerea episcopului Gerendi și a nobilului Valentin Torok, și armata moldoveană condusă de vornicul Grozav, s'a dat la 22 Iunie 1529 la Feldioara, lângă apa Bârsei, victoria revenind moldovenilor. "In acea luptă nenorocită, ca să nu zicem rușinoasă - recunosc brașovenii- am pierdut toate tunurile noastre. . . Niciodată Tara Bârsei n'a suferit un dezastru atât de mare".

Drept mulțumire Petru Rareș, a primit și cetatea Ungurașul.

Indată însă ce oștile moldovene trecură înapoi munții, brașovenii se arătară din nou potrivnici, persistând în hotărîrea de a nu recunoaște stăpânirea lui Zapolya. A fost nevoie prin urmare de o nouă expediție, de astă dată condusă de însuși Petru Rareș.

La 25 Octombrie se găsea la Prejmer, la 27 satul era ars, la 29 începea asediul Brașovului. După ce un turn a fost cucerit și garnizoana lui prinsă, brașovenii speriați de puterea oastei moldovene cerură pace, care s'a încheiat la 3 Noembrie 1529, brașovenii obligându-se să-i plătească lui Rareș 5600 de florini si recunoscându-l pe Zapolya, rege.

Intrând victorios în Brașov, domnului Moldovei Petru Rareș, fiul lui Stefan cel Mare și al Rareșoaiei din Hârlău, i-a fost dat să întâlnească o frumoasă săsoaică cu ochii verzi, pe nume Ecaterina Weiss, soția curelarului Jorg Weiss, despre care știm dintr'un act dela 1532 - cercetat de noi în arhivele Brașovului- că făcea parte din sfatul "celor 100" de cetățeni ai cetății Brasov. Ori cum Petru Vodă era văduv (în 28 Iunie al aceluiași an îi murise doamna Maria), de singurătate suferind și învingător fiind, îndrăgit-a pe domnia ei "i-a făcut și un copil care fu însemnat pe corp, după cum se însemnau toți feciorii de voievod, pentru a fi cunoscuți mai târziu că sunt "Os de Domn", ne spune C. Gane în admirabila sa operă "Trecute vieți de Doamne și Domnițe".

Când făcându-se mare, tânărul Hans-Iancu, care se credea fecior de curelar descoperi că este fiul lui Rareș și nepotul lui Stefan cel Mare, pleacă la Constantinopol, unde se trăgeau sforile politicii Țărilor Române, pentru a-și încerca norocul în ocuparea tronului ascendenților săi.

Aici întâlni o altă fiică a lui Rareș, vestita Doamna Chiajna, sau Mircioaia, cum i se mai spunea după răposatul ei soț, Mircea Ciobanul. Intrucât feciorii acesteia se turciseră, ne mai având astfel putința de a râvni la scaunele Țărilor Române, când află că are un frate vitreg, apriga Chiajna se puse pe lucru pentru a-l cunoaște și a-l urca pe tronul Țării Românești sau al Moldovei.

După ce îl însură cu Maria, o grecoaică din insula Rodos, din neamul Paleologilor - coborîtori din împărații Bizanțului- Chiajna, reuși prin intermediul fiicei sale Dobra, să-l convingă pe sultanul Murad și să-l ungă pe Iancu, Domn în Moldova.

La 21 Noembrie 1579, Petru Schiopul a fost mazilit luând împreună cu familia sa drumul de multe ori fără întoarcere al Constantinopolului. La sfârșitul lui Decembrie, Iancu împreună cu Doamna Maria, fiul cel mic Bogdan, (căci cel mare Alexandru rămăsese ostatec la turci conform obiceiului vremii) și cele patru fete: Elena, Chiajna, Volca și Despina, intrau în cetatea de scaun a Moldovei, pe care aveau s'o stăpânească până după 2 Septembrie 1582.

Așa dar un brașovean ajunge Domnitorul Moldovei.

Moldovenii nu l-au agreat pe Iancu. In primul rând pentrucă era socotit "eretic" deoarece era protestant. Apoi cronica notează că: "Iancu Vodă Sasul, avea gusturi ciudate: Umbla vara cu sanie de os", era "prădătoriu, că lăcomie de avuție avea, pentru care pre mulți a omorît".

Politica apăsătoare a noului Domn, care avea nevoie de bani pentru a achita creditorii (pentru ocuparea tronului a plătit considerabila sumă de 120.000 de galbeni) a nemulțumit poporul. Un nou impozit pe care l-a pus -zeciuiala din boi -provoacă o răscoală a lăpușnenilor. Aceștia își aleg ca domn pe un anume "Lungul", punându-i numele de Ion Vodă și pornesc asupra Iașilor. Lupta a avut loc la Bolota și s'a sfârșit prin înfrângerea răsculaților de către forțele lui Iancu, conduse de Bucium, vornic al Țării de Jos și de către marele postelnic Bartolomeu Brutti. Despre căpetenia lăpușnenilor, noul Ion Vodă, cronica spune că "domnișorul se înnecă în Prut".

Ce n'au izbutit însă răzășii lăpușneni, le-a reușit pe altă cale, boierilor. Extinderea noii dări și asupra boierilor, politica sa sângeroasă, promovarea în dregătorii a altor boieri printre care albanezul Brutti, unul din creditorii săi, desfrânarea domnească ce lovea în onoarea lor, au constituit tot atâtea motive ca și boierimea să-l urască. O serie de fruntași ai boierimii, au hotărât să pribegească și să ceară mazilirea domnului. Astfel, puternica familie a Movileștilor trece în Polonia, alții merg în Tara Românească și alții la Constantinopol la Poartă, să ceară mazilirea lui.

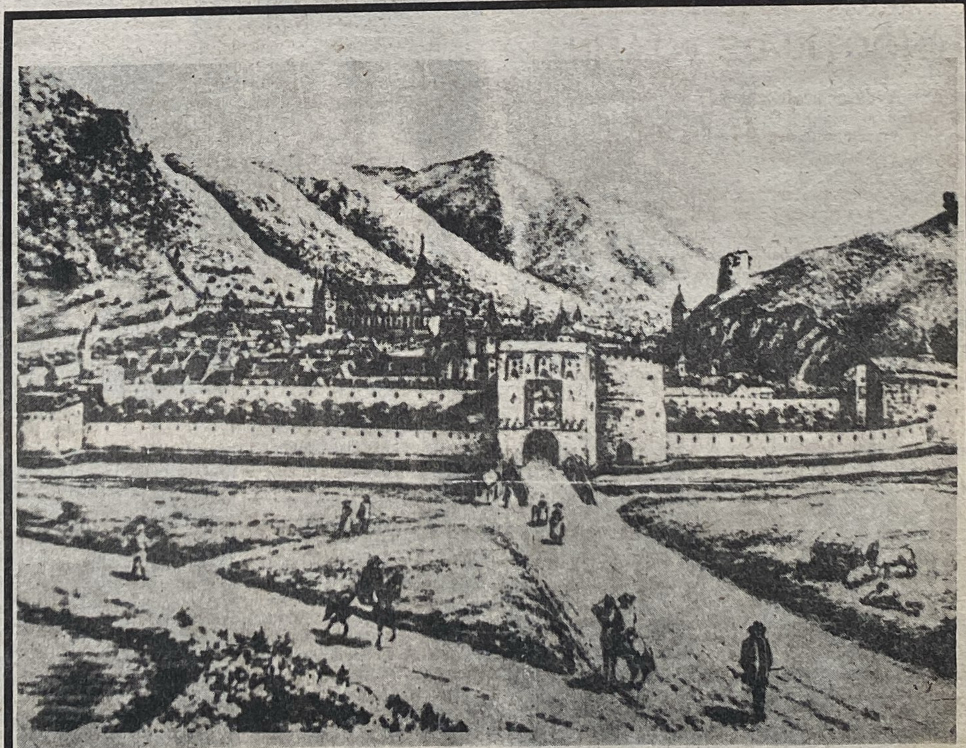
In urma cererii lui Stefan Bathori, regele Poloniei, care îl acuza pe Iancu că-i oprise solul și scrisorile sale către Poartă, turcii îl mazilesc pe Iancu Sasul, după o domnie neînsemnată de 3 ani, redând din nou tronul Moldovei lui Petru Schiopul.

Iancu, dându-și seama că nu se poate împotrivi neavând sprijin nici în țărănime și cu atât mai puțin în boierime, precum și de teama de a nu încăpea pe mâna turcilor, care prea prinseseră obiceiul să-i turcească pe mazili sau să le taie capetele, își ia avuțiile și încearcă să ajungă, prin Polonia până în Ungaria Superioară la Kesmark, unde își cumpărase din timp un castel. Convoiul care ducea domneasca familie pribeagă-Iancu, Maria, coconul Bogdan și fetele - era compus din 100 de căruțe.

Pentru a-i plăti polița cea veche, polonezii îl opresc pe Iancu la 5 Septembrie 1582 la Sniatyn, dându-i ordin să rămâie pe loc până ce va fi înștiințat regele.

Presimțind ce înseamnă o astfel de poruncă, Iancu încearcă să scape prin fugă, dar după multe peripeții este prins de starostele Nicolae Iazlowiecki, în creerii munților și întemnițat la Lemberg. După un simulacru de judecată, la 28 Septembrie 1582, Iancu Sasu, este decapitat pe eșafodul din piața publică din fața catedralei din Liov, întocmai ca și Nicoară Potcoavă. Pentru a treia oară în secolul al XVI-lea, un rege polon călca legile ospitalității față de un domnitor român. Pentru că în ajunul execuției, în speranța unei iertări, Iancu trecuse dela protestantism la catolicism, rămășițele sale au fost îngropate în marea biserică a călugărilor bernardini din Liov, de unde apoi la 1817, au fost scoase și aruncate în groapa comună dela marginea orașului.

Incă o pagină de istorie, cu aceeași gravă concluzie: Aprigă istorie a avut și are poporul nostru!

BRAȘOVUL LA SFÂRȘITUL VEACULUI AL XVIII-lea

CUVÂNTUL R

SFINȚIREA MON

GENERALULUI PLATO

SLUJBA DELA CAPELĂ

Duminică 11 Mai a avut loc la Câmpul Românesc din Hamilton, Ontario, Canada, sărbătoarea sfințirii monumentului dedicat memoriei Generalului Platon Chirnoagă, la care au luat parte un număr neașteptat de Români din Canadă și Statele Unite.

Cu această ocazie, a avut loc Sâmbătă 10 Mai, la orele 6.30 P.M., o recepție la Hotelul Connaught din centrul orașului Hamilton, la care au participat următorii:

din Montreal: Nicu Naum, Gheorghe Loghiade, Cristu Lapa și soția, Năstase Pârlea, Atanasie Hulera cu soția Arlette și fiica Aline, Alexandru Carpen cu soția Silvia și fiul Alexandru Gheorghe Răileanu, Alexandru Oană cu soția și Ona Dereșteanu. Din Toronto: Vasile Guian, Raul Marian, Toni Lupu, Constantin Teodosiu, Daniel Ordeanu, Ion Moș, Ion Horga cu soția, Leon Căpățână și Constantin Magirescu. Din Hamilton: Florian Săndulescu, Victor Weinheimer, Mihaela Moisin Dna Lois Konkle, George Bălașu și soția Lina, Nelu Belciu și D.E. Manolescu și soția. Din Ottawa: Nicolae Pora și soția Virginia. Din Rockton: Todor Murgoci. Din New York: Zahu Pană cu soția, Mircea Milescu cu soția Rodica și fiica Dacia. Din Chicago: Maior Ion Bumbăcescu și George Bulumete. Din Detroit: George Donev. Din Grace Lake: Rev. Radu Grațian și Gheorghe Bocioagă. Din Pittsburg: Ion Halmaghi. Din Highland: Nicolae Novac și soția Hildegard. Din München, Germania: Căpitan Ion V. Emilian. Din Argentina: Nicolae Popa.

MAIORUL ION BUMBĂCESCU VORBIND LA MONUMENT

Intâlnirea aceasta a dat ocazia revederii dintre prieteni mai vechi, s'au făcut noi cunoștințe și s'au legat noi prietenii, petrecându-se în cel mai curat spirit românesc până târziu în noapte.

A doua zi, un serviciu religios a avut loc la Capela dela Câmpul Românesc. Au slujit cucernicii părinți: Radu Grațian, Nicolae Tănase, Nicolae Zelea și Dumitru Ichim. Răspunsurile din strană au fost date de Toni Lupu, Chirilă Ciuntu, Constantin Magirescu, Nicolae Lupușor și D-na preoteasă Tănase.

După terminarea serviciului religios, toți participanții s'au încolonat pornind în procesiune spre locul pe care a fost ridicată crucea memorială a marelui Român și vajnic luptător anti-comunist care a fost Generalul Platon Chirnoagă, în frunte cu prapurii și drapelele Canadian și Român.

Atât procesiunea, cât și apoi serviciul tradițional al sfințirii crucii memoriale, simbol al respectării cultului morților, s'au desfășurat într'o atmosferă pioasă, umplând cu lacrimi ochii multora dintre participanți.

A fost aceasta, și o mărturisim cu toată convingerea, una dintre cele mai emoționante serbări ce a avut loc cândva la Câmpul Românesc din Hamilton.

După terminarea ceremonialului religios, s'a dat cuvântul D-lui Maior Ion Bumbăcescu, inițiatorul acestui proiect, care, de și bolnav, a ținut să fie prezent la această solemnitate. Emoționat până la lacrimi, d-sa a povestit împrejurările prin care l-a cunoscut pe Generalul Chirnoagă în România, a făcut un istoric al luptelor noastre din timpul Cruciadei împotriva bolșevismului din cel de al doilea război mondial, scoțând în evidență personalitatea de soldat și apoi de scriitor istoric, în exil, a celui ce a fost Generalul Platon Chirnoagă. Amintirile acestea inedite ale fostului Maior din Cavaleria Română, Ion Bumbăcescu, sunt și rămân un capitol nescris încă, în ceea ce privește poziția noastră ca Români, față de Rusia Sovietică și motivele ce au determinat România, să intre în război alături de Germania, în războiul împotriva Rusiei bolșevice.

A urmat apoi o masă comună în pavilionul dela Câmpul Românesc, care s'a dovedit neîncăpător pentru a acomoda pe toți Românii ce au ținut să ia parte la această frumoasă și simbolică manifestare, dat fiind faptul că cerul se înnourase amenințând cu ploaie și un vânt nordic s'a abătut în regiune, așa că, mesele de sub falnicii copaci dela Câmp, n'au putut fi utilizate. Dar, aceasta a fost voia Domnului, și nu vina conducerii societății.

Maestru de ceremonii, cu această ocazie a fost dl. Constantin Magirescu, introdus fiind de dl. George Bălașu, Președintele Asociației Culturale Române din Hamilton, care, după o masă copioasă, salută asistența mulțumind tuturor celor ce au binevoit a lua parte la această sărbătoare unică în felul ei dela Câmpul Românesc.

Preluându-și prerogativele, în calitatea de Maestru de ceremonii, dl. Magirescu prezintă asistenței invitații dela masa de onoare. Lupușor cu soția în or-

dinea în car
și anume:
Chirilă Ciunt
Zelea cu d
Rev. Nicolae
na preoteas
Grațian,
Ichim, Ion
rectorul zia
din Müncher
Simicin ca
Consilului
din Chicag
George și
George Bul
caluță, Zah
George Do
Bumbăcescu
și soția, N
Argentina ș
lexandru B
New York,
mitetul Na
Exil.

A urma
cultural-ar
Zahu Pană
poezia "In
se" de Ra
tânărul Ale
recitat po
de Eglan

Cum s
ta a avu
zilei ist
de 10 Ma
trodus la
Nicolae N
bit despre
de 10 Ma
lui nostr
semnătat
a fost să
mei, car
cântecul
MAMA"
lui nostru
rioara
fragmen

RECEPTIA

PROF.M.MILESCU, PAR.R. GRATIAN SI C.MAGIRESCU

T.MURGOCI-HAMILTON ȘI NICOLAE POPA-ARGENTINA

I.V.EMILIAN - GERMANIA ȘI N.PORA - OTTAWA

A.C. RĂILEANU, GHE. LOGHIADE ȘI N. PÂRLEA DIN MONTREAL

N. NAUM - MONTREAL, I. HALMAGHI - PITTSBURGH ȘI ZAHU PANĂ - NEW YORK

MONUMENTUL GENERALULUI PLATON
DELA CÂMPUL ROMÂNESC
DIN HAMILTON-CANADA

ONUMENTULUI
ATON CHIRNOAGĂ

UI PLATON CHIRNOAGĂ
ROMÂNESC
N-CĂNADA

nsa în care erau așezați
anume: Nicolae Pora,
hirilă Ciuntu, Rev. Nicolae
elea cu d-na preoteasă,
ev. Nicolae Tănase cu d-
preoteasă, Rev. Radu
rațian, Rev. Dumitru
him, Ion V. Emilian, di-
ectorul ziarului Stindardul
n München, Germania, Ion
micin ca reprezentant al
onsilului Național Român
n Chicago, dl. și d-na
eorge și Lina Bălasu,
eorge Bulumete, Ion Pas-
aluță, Zahu Pană și soția,
eorge Donev, Maior Ion
umbăcescu, Nicolae Novac
soția, Nicolae Popa din
rgentina și dl. și d-na A-
exandru Bratu cu soția din
ew York, reprezentând Co-
itetul Național Român din
xil.

A urmat apoi un program
ultural-artistic, deschis de
ahu Pană, care a declamat
oezia "Intoarcerea lui Uli-
e" de Radu Gyr, după care
inărul Alexandru Carpen, a
ecitat poezia "Tara mea"
e Eglantina Daschievici.

Cum sărbătoarea aceas-
a avut loc în preajma
ilei istorice românești
e 10 Mai, a fost apoi în-
rodus la cuvânt scriitorul
icolae Novac, care a vor-
it despre însemnătatea zilei
e 10 Mai în istoria neamu-
ui nostru. O a treia în-
emnătate a zilei respective,
fost sărbătorirea zilei Ma-
nei, care a fost cinstită prin
ântecul "O, MAMA, DULCE
IAMA" pe versurile mare-
ui nostru poet Mihai Emi-
escu, cântat de d-na Mă-
ioara Dimov. Poetul Du-
nitru Ichim a citit apoi un
ragment din poemul său

SFINȚIREA MONUMENTULUI DE CĂTRE PREOȚII: N. TĂNASE, D. ICHIM, R. GRAȚIAN ȘI N. ZELEA

"CONSTANTIN BRÂNCOVEANU".

Din Germania, ca invitat special, a fost directorul ziarului STINDARDUL, dl. Ion V. Emilian, care, după ce aduce salutul fraților noștri depe Continentul european, în cuvinte vibrante și pline de înțeles și bun simț românesc, subliniază nu numai dorința ci mai ales imperativul orei actuale istorice de a strânge rândurile tuturor forțelor românești din lumea liberă, pentru ca, uniți cu toții, în cuget și'n simțiri, să putem fi prezenți cu toții, într'un front comun de luptă împotriva barbarilor moscoviți. Ca fost ofițer al armatei române, dl. Emilian a prezentat apoi un frumos omagiu față de memoria Generalului Platon Chirnoagă și a definit într'o formă metaforică, dar cu conținut real istoric, relațiile României față de Rusia, atât cea țaristă, cât și cea sovietică, subliniind că: "De câte ori Rușilor le-a mers bine, nouă, Românilor, ne-a mers rău. Dar, când Rușilor le-a mers rău, nouă Românilor, ne-a mers foarte bine". Cum era de altfel și de așteptat, vorbitorul, a fost întrerupt aici, cu ropote de aplauze din partea asistenței. Spațiul restrâns al ziarului, nu ne permite a da în extenso vorbirea caldă românească a acestui distins luptător depe meterezele anticomuniste, dar cuvintele lui de flăcări și-au găsit sălaș în inimile celor prezenți.

DNA.Z. PANĂ - NEW YORK, G. DONEV - DETROIT ȘI MAIORUL I. BUMBĂCESCU - CHICAGO

BANCHETUL

I.V.EMILIAN - GERMANIA VORBITORUL PRINCIPAL

N. NOVAC - INDIANA, DNA. ȘI DL. A. BRATU - NEW YORK, PĂR. R. GRAȚIAN - DETROIT ȘI N. PORA

Se vor întreba poate, unii și alții, ce rost anume a avut de a se ridica la Câmpul Românesc din Hamilton, Canada, o cruce memorială Generalului Chirnoagă. Răspunsul este că, dincolo de apartenențe politice, Românii de peste hotare nu și-au uitat tradiția și respectul pe care-l datorăm marilor noștri morți. Căci, în jurul lor, ne strângem spre a ne aduce aminte de trecutul nostru, de valorile noastre spirituale, de idealurile noastre și de legăturile ce ne țin strânși împreună față de obligațiile ce le avem pentru continuarea luptei începută de înaintașii noștri, pe care trebue s'o continuăm și s'o lăsăm moștenire urmașilor noștri.

PROCESIUNEA RELIGIOASĂ DELA CAPELĂ SPRE MONUMENT.

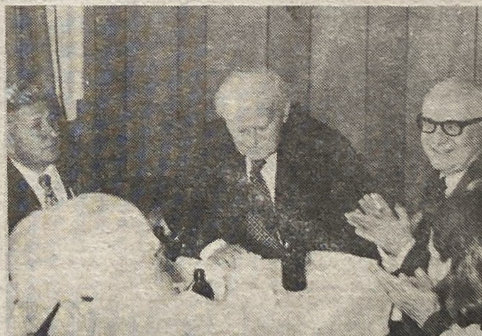
Aceasta a fost, este și va rămâne semnificația autentică a sfințirii monumentului Generalului Platon Chirnoagă, la Câmpul Românesc din Hamilton, care a adus aici ca într'un moment liturgic de religiozitate și românism pe cei desțărați, pentru a se cumineca împreună din amfora vieții românești a spațiului carpatic și a existenței mioritice a Neamului nostru.

In continuarea programului cultural-artistic, d-na Mărioara Dimov a cântat: "O, Românie, frumoasă țară", iar dl. Ion Halmaghi a încheiat programul cu o scurtă cuvântare în care a scos în evidență rostul existenței Câmpului Românesc din Hamilton și al ziarului "Cuvântul Românesc".

In încheiere, putem spune cu toată convingerea că, eforturile depuse de conducerea Asociației Culturale Române din Hamilton, au fost la înălțime. Renovarea Capelei, vopsitul halei, au transformat peste noapte, acest câmp românesc într'o adevărată oază românească, de pace și de liniște.

Am spus mai sus că la masa de onoare se găsea și dl. Ion Păscăluță. Adăugăm că d-sa a fost un vechi luptător basarabean și membru în Sfatul Țării în care s'a votat Unirea Basarabiei cu România. Aplauzele pe care le-a primit din partea asistenței, au fost bine meritate.

PARTICIPANT

G. BULUMETE - CHICAGO, ION PĂSCĂLUȚĂ - TORONTO ȘI I. HALMAGHI - PITTSBURGH

DNA. ȘI DL P. LUPUȘOR - DETROIT, CHIRILĂ CIUNTU-WINDSOR ȘI DNA. PREOTEASĂ F. ZELEA - HAMILTON

SFINȚIREA MONUMENTULUI
GENERALULUI PLATON CHIRNOAGĂ

SLUJBA DELA CAPELĂ

Duminică 11 Mai a avut loc la Câmpul Românesc din Hamilton, Ontario, Canada, sărbătoarea sfințirii monumentului dedicat memoriei Generalului Platon Chirnoagă, la care au luat parte un număr neașteptat de Români din Canada și Statele Unite.

Cu această ocazie, a avut loc Sâmbătă 10 Mai, la orele 6.30 P.M., o recepție la Hotelul Connaught din centrul orașului Hamilton, la care au participat următorii:

din Montreal: Nicu Naum, Gheorghe Loghiade, Cristu Lapa și soția, Năstase Pârlea, Atanasie Hulera cu soția Arlette și fiica Aline, Alexandru Carpen cu soția Silvia și fiul Alexandru Gheorghe Răileanu, Alexandru Oană cu soția și Ona Dereșteanu. Din Toronto: Vasile Guian, Raul Marian, Toni Lupu, Constantin Teodosiu, Daniel Ordeanu, Ion Moș, Ion Horga cu soția, Leon Căpățână și Constantin Magirescu. Din Hamilton: Florian Săndulescu, Victor Weinheimer, Mihaela Moisin Dna Lois Konkle, George Bălașu și soția Lina, Nélu Belciu și D.E. Manolescu și soția. Din Ottawa: Nicolae Pora și soția Virginia. Din Rockton: Todor Murgoci. Din New York: Zahu Pană cu soția, Mircea Milescu cu soția Rodica și fiica Dacia. Din Chicago: Maior Ion Bumbăcescu și George Bulumete. Din Detroit: George Donev. Din Grace Lake: Rev. Radu Grațian și Gheorghe Bocioagă. Din Pittsburg: Ion Halmaghi. Din Highland: Nicolae Novac și soția Hildegard. Din München, Germania: Căpitan Ion V. Emilian. Din Argentina: Nicolae Popa.

MAIORUL ION BUMBĂCESCU VORBIND LA MONUMENT

Intâlnirea aceasta a dat ocazia revederii dintre prieteni mai vechi, s'au făcut noi cunoștințe și s'au legat noi prietenii, petrecându-se în cel mai curat spirit românesc până târziu în noapte.

A doua zi, un serviciu religios a avut loc la Capela dela Câmpul Românesc. Au slujit cucernicii părinți: Radu Grațian, Nicolae Tănase,

RECEPTIA

PROF.M.MILESCU, PAR.R. GRATIAN SI C.MAGIRESCU

Nicolae Zelea și Dumitru Ichim. Răspunsurile din strană au fost date de Toni Lupu, Chirilă Ciuntu, Constantin Magirescu, Nicolae Lupușor și D-na preoteasă Tănase.

După terminarea serviciului religios, toți participanții s'au încolonat pornind în procesiune spre locul pe care a fost ridicată crucea memorială a marelui Român și vajnic luptător anti-comunist care a fost Generalul Platon Chirnoagă, în frunte cu prapurii și drapelele Canadian și Român.

Atât procesiunea, cât și apoi serviciul tradițional al sfințirii crucii memoriale, simbol al respectării cultului morților, s'au desfășurat într'o atmosferă pioasă, umplând cu lacrimi ochii multora dintre participanți.

A fost aceasta, și o mărturisim cu toată convingerea, una dintre cele mai emoționante serbări ce a avut loc cândva la Câmpul Românesc din Hamilton.

După terminarea ceremonialului religios, s'a dat cuvântul D-lui Maior Ion Bumbăcescu, inițiatorul acestui proiect, care, deși bolnav, a ținut să fie prezent la această solemnitate. Emoționat până la lacrimi, d-sa a povestit împrejurările prin care l-a cunoscut pe Generalul Chirnoagă în România, a făcut un istoric al luptelor noastre din timpul Cruciadei împotriva bolșevismului din cel de al doilea război mondial, scoțând în evidență personalitatea de soldat și apoi de scriitor istoric, în exil, a celui ce a fost Generalul Platon Chirnoagă. Amintirile acestea inedite ale fostului Maior din Cavaleria Română, Ion Bumbăcescu, sunt și rămân un capitol nescris încă, în ceea ce privește poziția noastră ca Români, față de Rusia Sovietică și motivele ce au determinat România, să intre în război alături de Germania, în războiul împotriva Rusiei bolșevice.

A urmat apoi o masă comună în pavilionul dela Câmpul Românesc, care s'a dovedit neîncăpător pentru a acomoda pe toți Românii ce au ținut să ia parte la această frumoasă și simbolică manifestare, dat fiind faptul că cerul se înnourase amenințând cu ploaie și un vânt nordic s'a abătut în regiune, așa că, mesele de sub falnicii copaci dela Câmp, n'au putut fi utilizate. Dar, aceasta a fost voia Domnului, și nu vina conducerii societății.

Maestru de ceremonii, cu această ocazie a fost dl. Constantin Magirescu, introdus fiind de dl. George Bălașu, Președintele Asociației Culturale Române din Hamilton, care, după o masă copioasă, salută asistența mulțumind tuturor celor ce au binevoit a lua parte la această sărbătoare unică în felul ei dela Câmpul Românesc.

Preluându-și prerogativele, în calitatea de Maestru de ceremonii, dl. Magirescu prezintă asistenței invitații dela masa de onoare, Lupușor cu soția în ordinea în care erau așezați și anume: Nicolae Pora, Chirila Ciuntu, Rev. Nicolae Zelea cu d-na preoteasă, Rev. Nicolae Tănase cu d-na preoteasă, Rev. Radu Grațian, Rev. Dumitru Ichim, Ion V. Emilian, directorul ziarului Stindardul din München, Germania, Ion Simicin ca reprezentant al Consiliului Național Român din Chicago, dl. și d-na George și Lina Bălașu, George Bulumete, Ion Pascaluță, Zahu Pană și soția, George Donev, Maior Ion Bumbăcescu, Nicolae Novac și soția, Nicolae Popa din Argentina și dl. și d-na Alexandru Bratu cu soția din New York, reprezentând Comitetul Național Român din Exil.

A urmat apoi un program cultural-artistic, deschis de Zahu Pană, care a declamat poezia "Intoarcerea lui Ulise" de Radu Gyr, după care tânărul Alexandru Carpen, a recitat poezia "Tara mea" de Eglantina Daschievici.

Cum sărbătoarea aceasta a avut loc în preajma zilei istorice românești de 10 Mai, a fost apoi introdus la cuvânt scriitorul Nicolae Novac, care a vorbit despre însemnătatea zilei de 10 Mai în istoria neamului nostru. O a treia însemnătate a zilei respective, a fost sărbătorirea zilei Mamei, care a fost cinstită prin cântecul "O, MAMA, DULCE MAMA" pe versurile marelui nostru poet Mihai Eminescu, cântat de d-na Mărioara Dimov. Poetul Dumitru Ichim a citit apoi un fragment din poemul său "CONSTANTIN BRÂNCOVEANU".

Din Germania, ca invitat special, a fost directorul ziarului STINDARDUL, dl. Ion V. Emilian, care, după ce aduce salutul fraților noștri depe Continentul european, în cuvinte vibrante și pline de înțeles și bun simț românesc, subliniază nu numai dorința ci mai ales imperativul orei actuale istorice de a strânge rândurile tuturor forțelor românești din lumea liberă, pentru ca, uniți cu toții, în cuget și'n simțiri, să putem fi prezenți cu toții, într'un front comun de luptă împotriva barbarilor moscoviți. Ca fost ofițer al armatei române, dl. Emilian a prezentat apoi un frumos omagiu față de memoria Generalului Platon Chirnoagă și a definit într'o formă metaforică, dar cu conținut real istoric, relațiile României față de Rusia, atât cea țaristă, cât și cea sovietică, subliniind că: "De câte ori Rușilor le-a mers bine, nouă, Românilor, ne-a mers rău. Dar, când Rușilor le-a mers rău, nouă Românilor, ne-a mers foarte bine". Cum era de altfel și de așteptat, vorbitorul, a fost întrerupt aici, cu ropote de aplauze din partea asistenței. Spațiul restrâns al ziarului, nu ne permite a da în extenso vorbirea caldă românească a acestui distins luptător depe meterezele anticomuniste, dar cuvintele lui de flăcări și-au găsit sălaș în inimile celor prezenți.

Se vor întreba poate, unii și alții, ce rost anume a avut de a se ridica la Câmpul Românesc din Hamilton, Canada, o cruce memorială Generalului Chirnoagă. Răspunsul este că, dincolo de apartenențe politice, Românii de peste hotare nu și-au uitat tradiția și respectul pe care-l datorăm marilor noștri morți. Căci, în jurul lor, ne strângem spre a ne aduce aminte de trecutul nostru, de valorile noastre spirituale, de idealurile noastre și de legăturile ce ne țin strânși împreună față de obligațiile ce le avem pentru continuarea luptei începută de înaintașii noștri, pe care trebue s'o continuăm și s'o lăsăm moștenire urmașilor noștri.

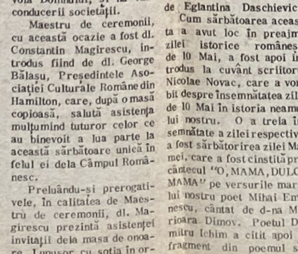
Aceasta a fost, este și va rămâne semnificația autentică a sfințirii monumentului Generalului Platon Chirnoagă, la Câmpul Românesc din Hamilton, care a adus aici ca într'un moment liturgic de religiozitate și românism pe cei desțărați, pentru a se cumineca împreună din amfora vieții românești a spațiului carpatic și a existenței mioritice a Neamului nostru.

In continuarea programului cultural-artistic, d-na Mărioara Dimov a cântat: "O, Românie, frumoasă țară", iar dl. Ion Halmaghi a încheiat programul cu o scurtă cuvântare în care a scos în evidență rostul existenței Câmpului Românesc din Hamilton și al ziarului "Cuvântul Românesc".

In încheiere, putem spune cu toată convingerea că, eforturile depuse de conducerea Asociației Culturale Române din Hamilton, au fost la înălțime. Renovarea Capelei, vopsitul halei, au transformat peste noapte, acest câmp românesc într'o adevărată oază românească, de pace și de liniște.

Am spus mai sus că la masa de onoare se găsea și dl. Ion Păscăluță. Adăugăm că d-sa a fost un vechi luptător basarabean și membru în Sfatul Țării în care s'a votat Unirea Basarabiei cu România. Aplauzele pe care le-a primit din partea asistenței, au fost bine meritate.

PARTICIPANT

MONUMENTUL GENERALULUI PLATON CHIRNOAGĂ DELA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON-CANADA

SFINȚIREA MONUMENTULUI DE CĂTRE PREOȚII: N. TĂNASE, D. ICHIM, R. GRAȚIAN ȘI N. ZELEA

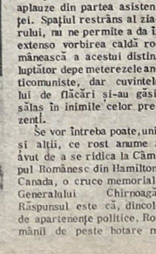

PROCESIUNEA RELIGIOASĂ DELA CAPELĂ SPRE MONUMENT.

T.MURGOCI-HAMILTON ȘI NICOLAE POPA-ARGENTINA

A.C. RĂILEANU, GHE. LOGHIADE ȘI N. PÂRLEA DIN MONTREAL

I.V.EMILIAN - GERMANIA ȘI N.PORA - OTTAWA

N. NAUM - MONTREAL, I. HALMAGHI - PITTSBURGH ȘI ZAHU PANĂ - NEW YORK

BANCHETUL

DNA.Z. PANĂ - NEW YORK, G. DONEV - DETROIT ȘI MAIORUL I. BUMBĂCESCU - CHICAGO

N. NOVAC - INDIANA, DNA. ȘI DL. A. BRATU - NEW YORK, PĂR. R. GRAȚIAN - DETROIT ȘI N. PORA

I.V.EMILIAN - GERMANIA VORBITORUL PRINCIPAL

G. BULUMETE - CHICAGO, ION PĂSCĂLUȚĂ - TORONTO ȘI I. HALMAGHI - PITTSBURGH

DNA. ȘI DL P. LUPUȘOR - DETROIT, CHIRILĂ CIUNTU-WINDSOR ȘI DNA.PREOTEASĂ F.ZELEA - HAMILTON

FARA ARMÂNEASCĂ

CALINDAR PI CIRȘAR

LUNI	2	Cirșar	Alăseiea Preasñilor di Sum Chetru
MARTI	24		Aminkrea al Sântu Ioan
DUMINICA	29		Sântu Chetri și Sântu Pavel

O LĂMURIRE

In Nr. din 21-28 Ianuarie a unei publicații din Exil se citează un fragment din cartea Prof. Nicolae Petrașcu “Din viața legionară”, Col. Omul Nou, 1952. Trunchiat cu bună știință, citatul redat nu numai că falsifică, dar răstălmăcește cu vădită intenție cele scrise de autorul cărții ca să ajungă la concluzia dorită: ura feroce împotriva. . . Macedo-românilor (aromânilor). Să lăsăm dar să vorbească faptele: (Reproduc în întregime citatul) “De Cadrilater vorbeau ca de un obiect pe prisos. Il considerau un ținut după care România mai mult a pierdut decât a câștigat și care n'a cauzat țării decât buclucuri: neînțelegerile cu Bulgarii și alte câte complicații politice interne. La urma urmelor, spuneau ei, n'am avea de ce să ne cramponăm de acest colț de pământ, unde noi nu avem decât niște coloniști macedo-români, care ne crează numai încurcături” și cel care citează, conchide- “avem aceea, problemă azi în exil cu zișii patrioți Macedo-români”. . . .

Nicolae Petrașcu, odihnește de mult în țară, în urma unei morți violente după zbuciumata viață pe care a dus-o prin lupte și închisori și nu mai poate pune la punct o infamie atât de mare, care duce la profanarea memoriei sale.

Din citatul reprodus lipsește subiectul. Cine erau cei care vorbeau de Cadrilater?

Am căutat cartea lui Nicolae Petrașcu și nu mi-a fost greu s'o găsesc . Răspunsul la întrebarea mea era la pag. 174. Acolo, Petrașcu scrie că se găsea arestat la . . . . . CORPUL JANDARMILOR DIN TIMISOARA (s.n.)

Intâmplarea se petrece în Mai 1940, când Germania ocupase Franța. Dar să-l lăsăm pe N. Petrașcu să ne relateze:

“Ofițerii (de jandarmi) erau foarte demoralizați de prăbușirea Franței. . . . Când am spus că situația Basarabiei e foarte periclitată, oamenilor nu le venea să creadă. In mintea lor principalul dușman era Germania, iar Rusia era considerată ca un fel de aliat.

Din vorbă în vorbă nu era greu de descifrat mentalitatea curentă care stăpânea clasa conducătoare din România. Toată lumea era preocupată de ideia păcii cu orice preț. Ar fi dat totul numai să nu facă războiu. Ar fi cedat Basarabia, Dobrogea și chiar Ardealul.

De Cadrilater vorbeau ca de un obiect de prisos. Il considerau un ținut după care România mai mult a pierdut decât a câștigat și care n'a cauzat țării decât buclucuri: neînțelegerile cu Bulgarii și alte cate complicații politice interne. La urma urmelor, spuneau ei, n'am avea de ce să ne cramponăm de acest colț de pământ, unde noi nu avem decât niște coloniști macedo-români, care ne crează numai încurcături.

In calitatea lor de ofițeri de jandarmi a fost ușor să-i înțeleg. Erau apărătorii și părtașii unui regim scelerat pentru neamul românesc. (s.n.) Mi-a fost imposibil să-i ascult când m'am gândit că sunt ofițeri superiori ai armatei române. Am simțit atunci cum parcă mi s'a urcat sângele la cap și ridicându-mă în picioare am arătat spre hartă:

-“Unde credeți domnilor, că e Cadrilaterul? Răspunzând tot eu am continuat.

-“Nu cred că nici mai aproape nici mai departe decât Oltenița, la o aruncătură de piatră dela București.

Lumea cosmopolită, acelor cari dispuneau de soarta neamului nostru rămânea cu totul neplăcut impresionată, atunci când se vorbea de Cadrilater cu condițiile vieții aspre de acolo. Coloniștii macedo-români veniți din sudul Dunării erau mai puțin dispuși la tranzacții pe chestiunea națională (s.n.) fapt pentru care nu prea erau simpatizați în sferele politicianismului dela București”. . . . .

. . . “Dobrogea de Sud își avea rosturile ei etnice și strategice pe care nu le putea bănui o lume, care poartă în ea germenul descompunerii și al morții”. . . .

Acestea sunt cuvintele lui Nicolae Petrașcu la pag. 174-176, a operei citate. Profanarea memoriei lui cu citate întoarse de-andoaselea aparține lumii - cum spunea el - “care poartă în ea germenul descompunerii și al morții”,

P. A.

CÂNTICLU ARMÂNLUI

-Mori frânțeale cundilliate,
Avdzî cuclu țe-ñi ți bate?
-Mori îñi lu-avdu si-ñi lu-ascultu,
Pteare nu-am si ñi-l ascundu;
Cuclu 'ș'bate, ună s'duțe,
Dor di vreare nâs ñi-aduțe;
Cuclu bate pi-alumache
Di-ñi aduțe maș mirache;
Cuclu bate sus pri chin
Di-ñi aduțe maș virin;
Cuclu bate tu păduri,
Si umplu loclu di furi;
Cuclu 's'cântă stri fântâñi
Di s'dirină lailli-Armâñi;
Cuclu cântă ș'nu pâfseaște,
Inima cât ñi-u cârteaște.

Tache Papahagi
(Antologie Aromânească)

VANGHELU DUPĂ MATEI

CAPITOLUL 4

Iisus easti ispitit di dhemun. Ahurhirea propoveduirii: anclleamă pi proțilli ucenici
și vindică tută soia di lăndziț.
1. Atumțea Iisus fu dus di Duhlu tu pustiă ca s'hibă ispitit di dhemun.
2. Aclo țănu preasiñi patrudzăț di dzăli și patrudzăț di nopț și dapoia lu lo foamea.
3. Ispititorlu s'apruche di El și-lli dzăsi: Macă ești Hilliu al Dumidză, dimândă ca
chețărli aiste și-s facă pâñi.
4. Ma El, răspundzânda, dzăsi: Scris easti: Nu maș cu pâne va băneadză omlu, ma
cu tut zborlu ți iasi dit gura-al Dumidză.
5. Atumțea dhemunlu îl dusi tu țitatea aypsită, îl băgă pi mardzina templului,
6. Si-lli dzăsi: Macă ești Hilliu al Dumidză, arucă-Ti 'n hima că scris easti: a
anghilor a Lui va s'lă dimândă ti Tini și va Te-analță pi mâñi, ca nu cașticum s'ță agudești
di cheatră ciciorlu a Tău.
7. Iisus îlli răspunsi: Năpoi easti scris: S'nu ispitești pi Domnul Dumidzălu-a Tău.
8. Diznou dhemunlu îl dusi pi un munti mult analt și-lli spusi tuti văsălliili dit lume și
ñvilicirea lor
9. Si-lli dzăsi: Tute aiste va-ț li dau a Țăia, ma s'cadz dinintea mea și va-ñi ti încllîñi
a ñia.
10. Atumțea Hristolu-lli dzăsi: Treț dinăpoia mea satano, că scris easti: a Domnului
Dumidzălu-a tău s'ti încllîñi și maș a Lui si-lli faț huzmeti.
11. Atumțea dhemunlu îl lăsă și diunoară viniră anghillilli și-lli facă huzmeti.
12. Când avdză Iisus că Ioan easti'ncllis, închisi cătă Galileia.
13. Lăsă Nazaretlu și vini di băna Capernaum, ninga amare, tu locurli al Zabulon și
Neftalim.
14. Ca si-s împlinească ațeali spusi di proorocul Isaia, care dzățea:
15. Loclu al Zabulon și loclu-al Neftalim cătră amare, napărti di Iordan, Galileia farelor;
16. Popolu cari băna tu scutide vidzu luñină și a țălor ți bănau tu locurli și aumbra
morțlor lă deadi luñină.
17. De-atumțea acăță Iisus s'propoveduiască și s'dzăcă: 'ndriptaț-vă că s'apruchiă
amirărillea țerlor.
18. Cum imna El pi ningă amarea Galileii, vidzu doi fraț, pi Simion ți s'ancllima Petru
ș'pi Andrei, fratile-a lui, cai arucau plasa tu-amare că ireau pescari.
19. Si El lă dzăsi: Viniț după mini și va-s v'adar pescari di oamiñi.
20. Si elli diunoară lasară plășli și s'dusiră după El.
21. Di-aclo, imnândalui ma diparti, vidzu alț doi fraț, pi Iacov al Zevedeu ș'pi Ioan
fratili-a lui, tu caică deadun cu Zevedeu, tată-a lor cum și-andrădzeau plășli și-lli ancllimă
la El.
22. Si elli diunoară lăsară caica și pi tatăl a lor și'nchisiră după El.
23. Iisus străbătu Galileia tută, învițândalui lumea pit sinagogi și spunânda lor Vănghelu
Amirărillei și vindica ițido lângoare ică niputeare dit lumi.
24. S'avea dusă zborlu ti El, tu Siria tută, și aduțeau la El pi tuț ațelli ți trădzeau,
acățaț di soie di lângori, di dhemuñi, lunatiț, tuț niputțilli și El îlli vindica.
25. Si lumi multă nădzea după El, di Galileia, di Decapole, di Ierusalim, dit Iudeia și
napărti di Iordan.

Pi grailu armânesc di Zahu Pană

Uvreulu și picurarlu

Eara unoară și-un chiro un celnic mare și multu nicuchir ș'avea un picurar mult pisto și năundru tu nămalliă avea ș'un birbeațe mult mare, și-lli 'țea Lliaru. Iși vinea picurlu acasă îlli 'țea: “Bună dzua afendico!” - “Ghini viniș m'bistico, cum le-ai oili ș'Lliaru?” Si ună dzuă loară zbor cu un uvreu mult nicuchir, tră picurarlu. Si celniclu îl 'țea că picurarlu easti mult pisto și nu poate si-l arâdă can, și băgară stihimă cu uvreulu că vai poată si'lli dzăcă minciune. Băgară tută periusie și adrară simvoli ghrapte, ca s'dzăcă minciune picurarlu s'llia tută periusia al celnicu și ca si dzăcă alithia si-lli îllia tahelniclu a lui. Si mută uvreulu, bagă alte strañie, alăcsi furișaoa și s'duse la oi și mundia tră si l'acumbără Lliaru. Si picurarlu îlli dzăse, “Nu ț-u dau”. îlli deade dzațe lire și nu lli-u deadi. Duțe s'mută uvreulu. Ți s'adară? S'duțe acasă și llia mbllear'sa și u aduțe acloțe la oi și picurarlu se-arăsi și-lli deadi Lliarlu tră mbllerasa. Di cara îl lo Lliarlu, uvreulu, lo și mbllear sa și s'duțe acasă la celnicu, și celnicu dapoia pitricu un om si-lli grescă a picurarlu. Si picurarlu chinsi și vinea calea, 'țea cu mintea ale cârlibană. Băgă căciula pi cârlibană și zbura cu ea și'lli 'țea: “Bună dzua afendico' ” - “Ghini viniș m'bistico, ți hăbări?” - “Ghini!” - “Cum le-ai oili?” - “Ghini”. - “Lliarlu cum lu-ai?” - “Psusi!” - Nu-s duțe, îlli 'țea cu mindea. Vnea ma 'ngoa și u băgă năpoi căciula și 'țea: - ‘Bună dzua, afendico’. - “Ghini vinis m'bistico, ți hăbări?” - “Ghini”. - “Cum le-ai oili?” - “Ghini!” - “Lliarlu cum lu-ai?” - ‘Tl mâcă luplu!” Oh'i, nu-s duțe!

Vine la poarta al celnicu și băgă năpoi căciula si-lli 'țea: -“Bună dzua afendico!” - “Ghini vinis m'bistico”, ți hăbări?” - “Ghini”. -“Cum le-ai oili?” - “Ghini”. “Cum lu-ai Lliarlu?” - “S'dusi tră feată bășată!” Aist easti bun, aest vai dzăc. Si-alină analt la celnicu și află multă lume aclo, ațelli ți adrară ghraptele și aștiptară picurarlu ți vai dzăcă minciune i alithia. Si-lli dzăsi al celnicu, - “Bună dzua afendico!” - “Ghini viniș m'bistico”, îlli dzăsi celnicu, “Ti hăbări?” - “Ghini!” - “Cum le-ai oili?” - “Ghini.” - “Lliarlu cum lu-ai?” Si picurarlu îlli dzăsi: -“S'dusi tră ună băseari di feată!”, Si diunoară că spusi alithia, îlli lo tută periusia al uvreu și scăpă. Si earam și eu aclo și'ñi dădea giumitate și eu nu vream, am mulță.

Pitricută di Cola Chirani, după cartea “The nomads of the Balkans”, “An account of life and customs among the Vlachs of Northern Pindus.” bu A.J.B. WACE, M.A. Formerly Fellow of Pembroke College, Cambridge and M.S. THOMPSON, M.A. Formerly Fellow in the University of Oxford, 1914.

MATERIALELE PENTRU “ FARA ARMÂNEASCĂ ” SE PRIMESC
PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ 31-25, 89-th STR . JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369 U.S.A.

ÎNTRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

DESROBIREA BASARABIEI

-IUNIE 1941-

Basarabia este pământul sfințit al Moldovei noastre.

„Poartă de Creștinătate" cum a numit Ștefan Vodă, Țara Moldovei, unde bătrânele cetăți ale Hotinului, Chiliei și Cetății Albe stau strajă de veacuri împotriva slavismului cotropitor și lavei asiatice, Moldova și Basarabia noastră au continuat, veac de veac, destinul lor de margine împietrită a civilizației și ordinei europene, așa cum pe aceleași pământuri au străjuit altădată Dacii și Imperiul Roman.

Noi n'am făcut din această misiune de apărare a civilizației, de baraj împotriva cotropitorilor, nici trâmbiță de propagandă, nici titlu istoric de misiune europeană.

Dar misiune am avut și am împlinit-o.

Misiunea noastră apostolică și creștinească a fost o misiune de luptă și de jertfă și, veac de veac, am făcut tranșee de trupuri și val de sânge, în care am înecat atât cât am putut, cotropirile din Răsărit.

Aceiași misiune a dus în 1941 la lupta desrobitoare și creștină împotriva dușmanului din Răsărit care ne cotropise cu un an mai înainte pământul și legea

Armata desrobitoare a pus astfel o nouă piatră de credință și de jertfă în bătrânul pământ moldovenesc la misiunea noastră de popor de margine, apărător de civilizație și înfruntător trudit al năvălirilor asiatice.

Guvernământul Basarabiei, așezat pe temeiul unei legi noui și având sarcina să înfăptuiască o reformă administrativă înoitoare de Țară, a purces din primele zile ale desrobirii la stăpânirea pământului strămoșesc și la organizarea lui.

Astfel că, odată cu trupele desrobitoare a putut să intre în Basarabia, sub conducerea Generalului Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, însăși administrația noastră.

Abia instalată, administrația Guvernământului a trecut la înfăptuiri.

In Basarabia noastră, în care nu era, după un an de cotropire rusă, decât un pământ de ruine și de cenușe fumegândă, unde Chișinăul deschidea spre cer brațele răstignirii noastre, prin zidurile arse și dărâmate, în ceasul când reînvierea ne-a redat mândria de a ne recâștiga Țara, munca Guvernământului, strădania Generalului Voiculescu și a colaboratorilor săi a fost neînchipuit de grea.

In aceiași vreme, urmele trecutului cotropitor trebuiau șterse.

Dar aceste urme erau înfipte nu numai în zidurile arse, ci și în pământul în care domnia întunericului închisese în gropi sălbatice zeci și sute de Români credincioși.

Ordinea morală trebuia și ea restabilită.

In popas de un an, administrația Guvernământului poate să fie mândră de opera sa; iar Generalul Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei desrobite, care a condus aceste înfăptuiri românești, deasemenea.

Guvernământul prezintă în imagini, care vorbesc mai mult decât orice, starea în care a găsit Basarabia și ce a însemnat cotropirea întunericului, în popas de un an, a stăpânirii rusești.

Deaceia, nu mai adog nici-un alt cuvânt, decât dorința mea ca aceste imagini ale urmelor bolșevismului și ale faptei românești desrobitoare, să poată fi pentru cetitor temelia convingerii în puterile noastre și în prăbușirea pentru totdeauna a comunismului.

DOCUMENTE

CADAVRE SCOASE DINTR'O GROAPA DIN CURTEA SEDIULUI N.K.V.D. (CHISINAU)

DATE STATISTICE RECENTE PRIVIND BASARABIA

M. CISMĂRESCU

Datele recensământului populației URSS din luna Ianuarie 1979 au fost date de curând publicității sub forma unei broșuri editată de Biroul Central de Statistică dela Moscova. Din aceste cifre reese că populația așa zisei Republici sovietice socialiste Moldovenești era la acea dată (Ianuarie 1979) de trei milioane 950.000 de locuitori, dintre care două milioane 526.000 sunt români, (moldoveni în limbajul oficial sovietic), 561.000 ucrainieni și 506.000 ruși, pentru a nu menționa decât principalele segmente ale populației. In procentaje, românii reprezintă 63,9% din întreaga populație a Republicii, față de 64,6% - cât erau în 1970 la precedentul recensământ (65,4 % în 1959), ucrainienii 14,2 % -populație neschimbată, iar rușii 12,8 % față de 11,6 % în 1970 (10,2 % în 1959).

Rata de creștere a populației din "RSS Moldovenească" a fost între 1970-79 de 9,6% pentru români, 22,2% pentru ruși și de 40% pentru bieloruși (care sunt acum în număr de numai 15.000, față de 6.000 în 1959).

După cum se vede, dacă facem abstracție de cifrele absolute, se înregistrează în procentaje un ușor declin-modest desigur-dar constant al elementului românesc, din Basarabia față de sporirea treptată a elementului rusesc. Românii reprezintă acum -așa cum am văzut- 63,9% din întreaga populație a Republicii, față de 65,4% în 1959, rușii 12,8% față de 10,2% în 1959, iar bielorușii 0,4% și, respectiv, 0,2%. Rușii din Republică erau în număr de 293.000 în 1959. Astăzi, numărul lor aproape s'a dublat, depășind cifra de 500.000. Rata de creștere a populației românești între 1970-79 a scăzut la mai puțin de jumătate, 9,6%, în comparație cu deceniul precedent 1959-1970, când rata a fost de 22,1%.

Pe de altă parte, Administrația Statistică a "RSS Moldovenești" a publicat de curînd (a se vedea Sovetskaia Moldavia din 25.I.1980) o serie de date cu privire la limbile vorbite în Republică. Populația care consideră limba naționalității căreia aparține ca limba sa maternă reprezintă 90,4%, iar cea care consideră rusa ca a doua limbă 40,7%. In 1970, procentajele erau, respectiv, de 93% și 32,7%. Ingeneral, în URSS, procentajul românilor care consideră româna ca limba lor maternă a scăzut dela 95% în 1970 la 93,2% în 1979. In același timp, proporția românilor care consideră rusa ca a doua limbă a crescut de la 30,1% la 47,4%, între 1970 și 1979. Rusificarea elementului românesc de peste Nistru face progrese, am putea spune pe ocolite, în mod insidios, sub forma bilinguismului.

Fără îndoială, toate acestea sunt date statistice oficiale și nu știm în ce măsură corespund cu totul realității. Si fără îndoială, pentru a avea o apreciere justă a situației demografice a românismului în URSS este nevoie ca problema să fie examinată în contextul general sovietic, este nevoie de unele extrapolări, etc.

Ne vom mulțumi cu o singură remarcă, anume în ceea ce privește situația limbii române din Basarabia. In cartea sa care s'a bucurat de un mare succes: "L'Empire éclaté", doamna Hélène Carrère d'Encausse scrie că Românii din Uniunea Sovietică sunt foarte amenințați în personalitatea lor linguistică. In "RSS Moldovenească" rusa progresează net alături de limba română, iar românii se situează foarte sus pe scara asimilării linguistice, deși limba lor nefiind slavă - subliniază doamna d'Encausse- ar fi trebuit să reziste mai bine invaziei limbii rusești. Si autoarea franceză adaugă textual următoarea explicație, la pagina 178: "Pentru a conferi "Moldovenilor" o personalitate proprie, pentru a-i convinge că nu sunt Români, puterea sovietică le-a impus folosința unui dialect regional al limbii române, modificat în forma sa scrisă prin adoptarea alfabetului cirilic. Limba "Moldovenească" apare astfel ca o fabricație tot atât de artificială ca și națiunea "Moldovenească" și probabil că acest caracter artificial, o împiedică să reziste mai eficace împotriva rusificării".

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

JOSEPH CRĂCIUN

Un atac de inimă l-a luat dintre noi pe Joe, așa cum îi spuneau prietenii.

El a fost primul tânăr american de origină română ales în postul de preș. al Uniunii și Ligii, și tot el a fost singurul preș.(1948-52) care a înscris în U&L peste 2500 de membri noi.

Nimeni altul, din ultimii 50 de ani, n'a putut nici măcar să se apropie de recordul lui.

Secretul succesului a fost simplu: a avut o atitudine anti-comunistă, a înțeles problemele celor noi veniți și a colaborat cu Episcopia Românilor dela Vatră. (Intr'o singură zi de 4 Iulie au fost "recrutați" la Vatră peste 500 de membri noi).

Pe timpul lui Joe, și imediat după el, U&L era preocupată cu ajutorarea eroilor anti-comuniști dela Berna (cei care au zdruncinat spionajul sovietic în Europa) și se găsea în ritm sufletesc cu marea masă a noilor veniți. Judecătorul Joseph Crăciun a fost unul dintre cei mai destoinici președinți. Poate unicul.

Ochilor închiși recunoștința și dragostea tuturor celor care te-au cunoscut.

P.S. Imediat după ce a fost ales în prima lui funcție publică în orașul Warren, m'am dus împreună cu Iota Drugoci, ca să-l vizităm în noul oficiu.

Acolo, printre teancurile de dosare, regulamente, ordonanțe, scrisori oficiale, etc., am văzut registrele și chitanțierele parohiei românești din Warren.

Cu toate că era nou în serviciu, cu toate că era extra ocupat, Joe a găsit întotdeauna extra-timp ca să-și ajute biserica.

BUNĂ DIMINEAȚA SOARE

Ca să poată rezista timpului morala trebue învelită în humor, iar din humor să reiasă morala.

Românul le mânuește cu dibăcie pe amândouă.

Recent, în țară, prietenii se salută cu "Bună dimineață soare" ori bună ziua, depinde de ce oră este.

Iată tâlcul:

Intr'o zi se scoală Niculiță devreme și iese pe balcon să-și întindă șevroul, când aude o voce din depărtare:

-- Bună dimineața, iubite tovarășe Ceaușescu, cum ați dormit?

Se uită Nicu împrejur și nu vede pe nimeni, dar vocea misterioasă îl întreabă din nou cum a dormit, atunci deabia și-a dat seama îndrumătorul că era chiar soarele care-l salutase!

Ii venea și nu-i venea să creadă. După masă iese iar pe balcon și soarele imediat îi spune: bună ziua mărețe tovarăș, ci mai faceți?

-- Bine "mersi", a răspuns îndrumătorul și toată după masa s'a frământat cu gândul cum să-i arate Lenuței că "cine-i el!"

Seara o ia de braț și merg să se plimbe prin grădină. . .

Se uită Niculiță nerăbdător printre crăcile copacilor și cum zărește soarele, dă disperat din mâini ca să-i atragă atenția, dar soarele nu-l vede!

Face Niculiță palmele pâlnie la gură și strigă să-l audă mahalaua: bună seara soare, ce mai faci? Dar soarele nu-l aude!

Lenuța speriată îl trage de mânecă, "ce-i Nicule?, ai dat în mintea afghanistanilor?"

-- Lasă-mă în pace, fă, o repede el arătând cu degetul către soare, acum se face că nu mă aude și nu mă cunoaște!

-- Ba te cunosc, îi răspunde soarele, dar acuma să mă pupi în. . . spate c'am ajuns în Vest!

Câți din cei noi veniți, ca să poată scăpa de Niculiță, n'au făcut la fel?

ÎNTRE CALD ȘI RECE

Comuniștii nu vor să ne întoarcem la războiul rece.

Ei vor "detente", Olimpiadă și Afghanistan.

Dar războiul rece este provocat de FOCURILE de pușcă și de bombele INCENDIARE.

Cei care provoacă războiul rece sunt cei care practică războiul "cald."

O ZI NOUĂ

Pe lângă onomastică și ziua de naștere, dr. D.T. si-a înscris în calendar o nouă sărbătoare, 23 Aprilie, cu care își începe întotdeauna vacanțele.

23 Aprilie înseamnă pentru el o a doua zi de naștere!

In acea zi, acum 14 ani, a scăpat din România.

A PUTUT SPUNE ADEVĂRUL

O familie nou sosită, părinții și trei copii, iau parte la slujba religioasă dela biserica Sf.Maria, din Cleveland,Ohio.Copila cea mare, de 8 ani, este curioasă:

-Mamă de ce se aprind lumânări, de ce se închină lumea ? Mamă.....

Si pentru prima oară mama, fără frică, a putut să le spună adevărul;

- Da, copii mei, există un Dumnezeu!

ALTE TIMPURI

Am arătat ziarul "Scânteia" unui prieten.

Pe prima pagină, cu litere mari, era îndemnul guvernului ca să se "strângă întreaga recoltă de pe câmp ". . . . să nu se piardă un bob de grâu". . . etc.

Pe vremea mea nu existau astfel de probleme, mi-a spus gospodarul transilvănean.

CUVINTE DELA ROMÂNI ADUNATE ȘI CUVÂNTULUI ROMÂNESC DATE

Costică, rămas peste hotare, primește un plic dela prietenul său Mitică, rămas în țară. Desface plicul și din el sare un purice. Cu un spray imperialist îi vine de hac puricelui reserist și apoi citește scrisoarea aflată în același plic: "Dragă Costică, acum la noi în țară e deplină libertate și s'a desființat și cenzura. Ca dovadă, că nimeni nu mai desface scrisorile trimise în străinătate, am să-ți pun un purice în plic. Dacă găsești puricele, să-mi confirmi neapărat, e dovada că nimeni n'a desfăcut plicul. Costică îi confirmă și după o lună primește un telefon din Viena, dela Mitică: "Costică, am reușit să ies într'o excursie și am rămas. "De ce Mitică?" - "Pentru că în țară nu e libertate și e prea multă cenzură" 'Bine, Mitică, dar dovada cu puricele?" - "Tocmai asta a fost, când am lipit plicul nu pusesem în el nici un purece. . ."

După destituirea sa din funcția subalternă de prim-ministru și înlocuirea sa cu Ilie Verdeț, Manea Mănescu face câteva atacuri. Consultă mari somități medicale din București, fără efect. Atunci cheamă un profesor din Cluj, de origine maghiară. Acesta îl consultă atent și îi spune: "Tumneata nu ținut regim bun. Muncat prea mult carne și nu muncat la timp verdeț. . ."

Pionerul Ion Chelu se plânge tovarășei învățătoare că i-a furat cineva pachetul cu mâncare. 'Pioneri, întreabă învățătoarea, cine i-a furat lui Chelu mâncarea?" La început tăcere, apoi Bulă ridică mâna "Eu știu, eu știu, a furat-o pionerul Vasile Părosu"- "De unde ști, pioner Bulă?" "Păi, tovarășă comandantă, Chelu mănâncă în fiecare zi un ou, iar Părosu are sub bancă doar coji de ouă". 'Bravo, Bulă. Tu Chelu, ai să scri de o sută de ori: Voi fi vigilent, tu Părosu tot de o sută de ori: Pionerul nu fură ouă, iar tu Bulă, tot de o sută de ori: Pionerii e deștepți." A doua zi, se constată că a dispărut de pe perete portretul șefului. Aceleași întrebări și tot Bulă ridică mâna: "Tot Părosu l-a furat, tovarășă învățătoare". "De unde ști, Bulă?" "Păi, nu ne-ați învățat Dumneavoastră că cine fură azi un ou, mâine fură și un bou?"

"Ce înțelegi, tu, elev Bulă, prin majorat politic?" "Păi, tovarășe învățătoare, majorat politic este atunci când un cetățean al republicii dobândește dreptul să voteze liber și să spună liber ce gândește politic." "Bravo, Bulă, și care este vârsta majoratului politic în RSR?" "84 de ani, tovarășă învățătoare" "Cum 84 de ani, Bulă?" 'Păi atâta a așteptat tovarășul Constantin Pârvulescu!".

Se vorbește intens că popularul actor Amza Pelea nu a suferit de gripă când s'a marcat o mai lungă absență a sa, ci a urmat un tratament intensiv de pumni și făcălețe în Calea Rahovei. Ciomăgarii i-au reproșat simpaticului autor de sketchuri cu olteni, că în loc să rostească "Nea Mărin, Sucă și Leana lui Zăpăcitu din capul satului," banda a imprimat la Radio: "Nea Mărin, Sucă și Leana lui Zăpăcitu din capul statului".

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

CEL MAI NEGRU NEGRU

O suprafață aproape perfect neagră a fost descoperită, accidental, când Christian Johnson de la Biroul Național de Standarde lucra la îndepărtarea unui strat de nichel-fosfor de culoare argintie, cu ajutorul acidului azotic. El a observat că în timpul procesului, materialul și-a schimbat culoarea în negru. El a cerut o analiză microscopică, iar tehnicianul care făcea măsurătorile a crezut că spectrometrul s'a stricat. Ce s'a întâmplat? 5o% din soluția de acid azotic a format șanțuri fine în stratul protector în timpul procesului. Aceste șanțuri au acționat ca "curse de lumină" lăsând lumina să pătrundă înăuntru dar nu și să iasă afa. Oprind procesul după 15-2o secunde, Johnson a obținut cele mai bune rezultate. Inainte de aceasta, cele mai bune straturi de protecție negre absorbeau 96 % lumina și reflectau 4 % - un raport de 24/1. O suprafață care absoarbe 99,5 % și reflectă o,5 % are un raport de 199/1, rezultând într'o mai mare precizie a masurătorilor stelelor îndepărtate, a energiei luminii în radiometre, și chiar într'o eficiență mai mare a colectoarelor solare.

UH?

Când mărul l'a lovit în cap pe Issac Newton, sindromul "Aha!" a devenit o parte a lexiconului. Azi, doi cercetători neurologi au descoperit o undă a creerului, a cărui reacție de natură similară e "Uh!". Martha Kutas și Steven Hillyard dela Universitatea de Medicină din San Diego - California au descoperit că, creerul emite un semnal special la patru zecimi de secundă după recepționarea limbajului fără sens. Ei numesc această undă N4oo, care spun ei, apare când o frază ce se presupune a fi la un nivel înalt, este brusc violată. De exemplu, "Aș mânca chifteluțe cu pompe franțuzești", va provoca unda N4oo; sau: "El își întindea șosetele pe pâinea caldă". N4oo reflectă unic un fenomen de "a doua înțelegere", ce are loc când lumea încearcă să extragă înțelesul unei fraze fără înțeles. Această descoperire va ajuta la evaluarea greutăților în citire la copii și chiar la a descoperi la cei mari, procentajul celor ce înțeleg bine sau greșit ceea ce aud sau citesc.

OMUL, RITMURILE ȘI LEGILE NATURII

Intr'o toamnă umedă și rece, dimineața, la ora când încă luminile erau aprinse, am trecut pe Calea Rahovei din București, cu tramvaiul 15. Priveam prin fereastra vagonului o căruță, de care era legat cu lanțul un câine. Am văzut cum câinele se încadra în trapul sau pasul mai încet al cailor, pentru că lanțul cu care era legat, a fost mereu curbat și niciodată întins. Desigur că în cazul când câinele ar fi vrut s'o ia mai repede, lanțul l-ar fi tras înapoi. Deasemeni și în cazul când câinele ar fi vrut să meargă mai încet, lanțul l-ar fi târît după căruță. M'am gândit atunci că și noi oamenii suntem legați la căruța vremii și am înțeles de ce un filozof a spus odată că "omul care știe să țină pasul cu vremea, este ajutat de soartă, iar cel ce nu se încadrează în cadența vremii, este târît de soartă".

Ca să nu ajungem să fim târîți de soartă, trebue să ne străduim să cunoaștem ritmurile vremii și ritmurile noastre proprii. Pentru că așa cum spune versul:

Cel ce intră'n ritmul vremii, este ajutat de vreme;
El vibrând mai cu putere, de nimic nu se mai teme.
Primind ritmice impulsuri dela stele, dela astre,
Se înalță dintre oameni, către zările albastre.
Duhurile prea curate, vin din ceruri și-l păzesc
De tentațiile lumii și de iadul pământesc.

Dacă ne amintim de ceeace este scris în Sfânta Scriptură că "ceeace este sus este și jos" și că "orice veți lega pe pământ, va fi legat în cer; și orice veți deslega pe pământ, va fi deslegat în cer" (Matei 18-18) vom înțelege mai bine de ce trebue să cunoaștem ceeace este jos, adică legile care guvernează viața pe acest plan fizic, pentru că așa cum există rânduială, ritm și ordine cerească, trebue să existe ritmuri de viață, ordine și rânduială în viața noastră sufletească "căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorînduielii" (1 Corinteni 14-33).

Dacă de exemplu, am compara perioadele de revoluție a diferitelor planete și distanțele lor față de Soare, am constata că perioadele aceste la puterea a doua, variază cu raza orbitei, la puterea a treia; că există o lege a atracției între corpurile cerești o lege a conservării impulsurilor - prin impuls, înțelegându-se produsul dintre masa unui corp și viteza sa.

Impulsurile aceste în mecanica cerească, au fost studiate de astronomi. Noi vorbim însă de impulsuri și când caracterizăm oamenii mulțumindu-ne doar a face o constatare: cutare este extrem de impulsiv; a fost victima impulsivității lui; nu și-a putut controla impulsivitatea etc,etc. Ca și corpurile cerești, corpurile noastre în care trăim 70-80 de ani, au și ele o masă și o viteză de mișcare, un mediu de frânare sau propulsare, de temperare sau excitare. Iar dacă ne străduim a cunoaște elementele de ajustare la ritmurile pretinse de vremuri și împrejurări, vom putea face ceeace a făcut câinele de sub căruța cetățeanului, pentru a nu simți lanțul apăsărilor și vitregia unor timpuri, care vin și trec ca o iarnă geroasă sau ca o secetă nimicitoare.

Omul care a ajuns să înțeleagă și să se încadreze în ritmurile și legile Naturii, chiar în fața morții, rămâne calm, lucid și liberat de frică, pentru că așa cum spune Krishnamurti în "Viață" nu există viață și moarte. "Totul este un proces continuu, care niciodată nu încetează, care vesnic se schimbă. In "Viață" nu poate fi la un moment dat naștere și la alt moment moarte. Este numai expresia fizică ce se schimbă. Precum este noapte și zi, întuneric și lumină, primăvară și toamnă, așa este naștere și moarte".

A te încadra și a înțelege ritmurile și legile Naturii, este a dobândi calmul cultivatorului, care așteaptă topirea zăpezii, ară și însămânțează la vreme potrivită.

Trebue să fim înțelepți și să înțelegem așa cum spune tot Krishnamurti că în lumea aceasta, în care totul este în continuă mișcare "singura permanență este nepermanența".

Așa însă cum nu poate fi grăbit răsăritul Soarelui, nu poate fi grăbită "roata destinului". Sau cum spune cronicarul: "nu sunt vremurile sub cârma omului, ci bietul om sub vremuri".

Dacă ne-am strădui să cunoaștem mai profund periodicitățile istorice, pentru a le corela cu periodicitățile astrale, am vedea ce strânsă legătură este între om și univers, între mama Natură și făptura creată de Dumnezeu. Am înțelege atunci de ce Isus Christos, în rugăciunea "Tatăl Nostru" a vrut să-i asigure omului împăcarea cu Inevitabilul, prin cuvintele:

"Vie împărăția Ta, Facă-se voia Ta, precum în Cer și pe Pământ."

Florian ONIZA

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

ISTORIA PILONILOR BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN AMERICA

...Preotul IOAN TRUȚĂ...

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.

ORIZONTAL

(1) Preotul .... (întreg numele din temă, inversat) se naște la 23 Iunie 1895 în com. Telna, Jud.Alba. Absolvent al Academiei Teologice din Sibiu, este hirotonit preot de Mitropolitul Nicolae Bălan. In Noembrie 1923 vine în America, servind ca preot la început în Akron, Ohio și Gary, Ind., când se mută la parohia "Sf.Maria", din Cleveland, Ohio, unde servește 26 de ani, până'n 11 Dec. 1954, când decedează. Este înmormântat la Vatra Românească. Un fapt deosebit și demn de veșnică cinstire a memoriei acestui apostol este că pe lângă atribuțiile de preot paroh a fost un mare activ în viața premergătoare înființării Episcopiei Ortodoxe Române din America. A fost Președintele Comisiei Interimare din 1928 și a condus aceasta până la alegerea primului Episcop. Deasemenea după aceea a fost Președintele Consiliului Episcopal. Istoria Bisericii l-a prinș adânc încrestat în analele ei. - "Dumnezeu" în limbaj musulman. (2) Preotul Traian...... se naște la 2 Febr. 1888 în com. Bârsa, Jud.Arad. Venind în America este hirotonit preot la 15 Aug.1918 de Episcopul rus Stefan al New Yorkului. A servit în Buffalo, New York; Philadelphia, Penns. ca apoi să se stabilească în Dearborn, Michigan. - Preotul George........ se naște în 27 Aug. 1887 în Timișoara. Vine în USA în Aug. 1911 și este hirotonit preot la 6 Oct. 1921 de Episcopul Stefan al New Yorkului. Servește 6 ani la parohia "Pogorârea Duhului Sfânt" din Detroit Mich., apoi se mută în Cinncinati, Ohio, doar câțiva ani și în 1953 decedează. (3) Preotul Nicolae...... se naște la 26 Sept. 1941 în orașul Cleveland, Ohio și după absolvirea Seminarului Teologic "Sf.Vladimir" din New York, este hirotonit preot în 6 Iulie 1969 la Vatra Românească de către Episcopul Valerian Trifa. După hirotonire este numit în parohia "Intâmpinarea Domnului" până'n 1973 când trece capelan în armata Statelor Unite, ca preot ortodox pentru Coreea. Din 21 Ian. 1979 este parohul bisericii "Sf. Dumitru" din Bridgeport, Conn. - Undă. - Dany Todea. (4) Eftimie T.Tatu. - Preotul Vasile ....se naște la 15 Nov. 1915 în orașul Youngstown, Ohio, USA. Studiază la Academia Teologică din Sibiu, România și continuă la Facultatea Teologică din București. Repatriat în USA studiază la Universitatea "Columbia" din New York. Este hirotonit preot la 9 Feb. 1941 de Episcopul Grec Athenagoras. Servește 14 ani la parohia bisericii "Sf.Dumitru" din New York. In 1955 se mută la parohia "Sf.Maria" din Cleveland, Ohio. Tot timpul a fost un bun activ în treburile Episcopiei, fiind și decanul în statul Ohio și Vest Pennsylvania, precum și Președintele Departamentului Relațiilor Externe. (5) "Așa să fie", în limbaj pur bisericesc. - Radu R.Iancu. (6) Umezeală din perete. - Preotul Vasile......Gemănaru, este nou paroh primit sub jurisdicția Episcopiei dela Vatra Românească, (7) Patron duhovnicesc al unui locaș de închinăciune. - Preotul John....... se naște la 25 Sept. 1920 în Philadelphia, Penn.USA. Este absolvent al Colegiului din Philadelphia, Penns. și Adrian, Mich., precum și Seminarul "Sf.Vladimir" din New York. Este hirotonit preot la 30 Mai 1961, la Vatra Românească de către Episcopul Valerian Trifa. Din 1952 servește ca secretar al Episcopului și financiar al Episcopiei, servind în același timp ca preot ori-unde se ivea cazul. (8) Asia ! - Plantă industrială. - Lentilă. - Ierbivor tibetan. (9) Limba vorbită de Mântuitorul în propagarea creștinismului, - Preotul..... Genie se naște la 8 Iunie 1882 în com.Rod, Sibiu. Emigrează în USA în 1907 și este hirotonit preot la 24 Oct. 1921 de Episcopul rus Stefan al New Yorkului. Servește în Martins Terry, Ohio și Erie și Ellwood City, Penns. Decedează în 19 Iulie 1964, la 82 ani în orașul Aliquippa, Penns. (10) Ustensil de bucătărie ce servește la curățitul peștilor. - Schelet. -Ilie Sicoe. (11) Chimu Warren. - Continent. - Certificat de botez. (12) United States of America (abr). -Din duim ! -Receptoare acustice. (13) Preotul John ...... se naște la 21 Ian. 1919 în Brooklyn, New York. Este hirotonit preot în 1941 de Episcopul Christopher, Alexandria,USA. Servește un an la parohia "Sf.Apostol Toma" din St.Louis, Miss. Decedează la 18 Aprilie 1973 în California. -Suportul slăninii. (14) Fecioară. - Incurcătura călătorului la răscruce de drumuri.

VERTICAL

(1) Tebece ! -Preotul Dumitru....... se naște la 9 Aprilie 1904 în com. Dumitreștii de Olt. Este absolvent al Institutului Politehnic din București .inginer. După ultimul război exilează în Brazilia, unde, în urma studiilor telogice este hirotonit preot, servind comunitățile românești din Brazilia, fugiți și ei de urgia lui Satan. In 1965 vine în USA și servește la parohia "Sf. Nicolae" din Detroit, Mich. (2) MARIRE Tie! - Preotul Richard....... se naște în Râmnicul Vâlcea, la data de 21 Martie 1924. Este absolvent al Academiei Militare, ofițer, din București. In 1952 emigrează în USA și-și complectează studiile universitare și teologice, iar în 25 Martie 1962 la Catedrala "Sf.Gheorghe" din Detroit, este hirotonit preot de Episcopul Valerian Trifa. Pe data de 2 Feb 1963 este numit ca paroh al bisericii "Pogorârea Duhului Sfânt" din Gary, Ind. La 28 Febr. 1971 este numit parohul bisericii "Sf.Treime" din Los Angeles, California. (3) Recitare sau declamare de colindători. -Rele! -Invelișul pământului. (4) Ritm, măsură, cadență. -La miezul zilei. -Dudu Gheorghiu. (5) Vocale. -Archip Sârbu. - Denumirea dată de Mântuitor neevreilor. (6) Surprins. -Scrie. (7) Onoriu B.Neagu. - Vas cu pânze, dialectic. -Cămașă. (8) Pătrat agricol. -Horia Nistor. -Prepoziție. -Producătoare de lână, lapte, carne. (9) Avion sau vapor. -Arhimandritul Ioachim....... trece în USA odată cu Episcopul Policarp Morușca, dar în scurt timp calcă alături de disciplina canonică, iar Episcopul este obligat să-l caterisească. (10) De natura fiecărei națiuni -Carbonizați. (11) Săli mari publice. -3, 14. -Ioan Pescari. -Zeul vânturilor în mitologia greacă. (12) Lica Toma. -Milă, îndurarea dela Dumnezeu -Acide. (13) A "radia", invers! -Acua ! -Preotul Dumitru...... noul paroh primit sub jurisdicția Episcopiei Ortodoxe Române din America. Slujește la parohia "Sf.Ioan Botezătorul" din Kitchener, Ont. Canada. (14) Arhidiaconul Michael..... din Pittsburgh. -Preotul...... Matei este curând intrat sub jurisdicția Episcopiei Ortodoxe Române din America.

DEZLEGAREA CAREULUI ÎN PAG. 22

CUVANTUL COPIILOR

Silvica

Silvica e-o fetică
Mică, mititică...
C-obrajii albi de crin
Si ochii de cer senin.

De e culcată...
Cu păpuşa odată,
Te uiţi cu mirare
Si-ţi pui întrebare:

Care-i păpuşica
Si care-i Silvica ?

Georgeta CRAINIC

Şoricelul

– Uite-l! Colo, sub un scaun!
I se vede coada bine!
O să stau fără să miaun
si de'l văd, cumva, că vine
(zice Pisi, bucuroasă)
o să-l prind pe Şoricel.
Şi surâde pofticioasă:
- Ce friptură fac din el!!!

Dar de-odată: o mişcare.
Pisi botu şi l-a lins,
face-un salt, aleargă, sare,
iar aleargă şi l-a prins.

Dar un puşti îi râde'n faţă:
şoricelul. . . e din aţă!

Florica BAŢU

ABECEDAR CREŞTIN

Iisus Hristos a iubit pe toată lumea. Dragostea lui pentru oameni era aşa de mare că El nu dispreţuia nici pe păcătoşi şi stătea de vorbă cu ei si-i ajuta să devină buni. Dar erau nişte oameni răi în ţara aceea care căutau să-l prindă şi să-l omoare. Odată l-au acuzat că mănâncă cu păcătoşii. Ce credeţi că a răspuns Iisus, care ne-a învăţat să nu fim mândri şi cu iubire să ajutăm pe cei care au greşit? S'a uitat la ei şi nu le-a răspuns nimic ci le-a spus o istorioară.

Era un păstor care avea o sută de oi şi pe care le iubea deopotrivă. Dimineaţa când păsărelele cântau urca muntele cu ele, iar seara când soarele începea să se ascundă printre brazi cobora în vale.

Odată una dintre oi s'a rătăcit de turmă şi s'a pierdut prin pădure. Ce să facă? S'a uitat în jur - nimic. Oaia lipsea. Se făcea noapte şi primele stele începuseră deja să se arate pe cer. Atunci a lăsat pe cele 99 de oi şi a început să urce muntele din nou. Prin pădure era întuneric şi păstorul o striga pe nume. A umblat mult şi luna răsărise printre brazi, dar nici vorbă să poată găsi oaia. Nu şi-a pierdut speranţa pentru că o iubea la fel de mult ca şi pe celelalte. Târziu de tot a găsit-o pe un mal de prăpastie. Era atât de adâncă prăpastia aceea că chiar fiind lună nu putea să-i vadă adâncul, ci numai de acolo de jos se auzeau încet apele curgând. Dacă nu ar fi ajuns la timp oaia ar fi căzut şi ar fi murit printre stâncile prăpastiei. Ce mare bucurie a fost pentru păstor! A luat-o în braţe şi coborând muntele a adus-o în turmă zicând: "Bucuraţi-vă cu mine că am găsit oaia cea pierdută!"

Si Iisus le-a spus celor care-l acuzaseră: "Tot aşa va fi bucurie în cer pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru 99 de drepţi care nu au nevoie de pocăinţă."

Apoi Iisus şi-a ridicat privirile deasupra şi când le-a coborît era singur. Cei care îl acuzasera au plecat între timp ruşinaţi şi plini de mânie că nu aveau un răspuns.

Părintele MITREL

Ghicitori

Mergând pe stradă am întâlnit nişte purcei. Unul era înainte la doi. Altul era între doi, iar celălalt după doi. Câţi purcei erau în total?

(Trei purcei)

Sunt cercel cu toartă,
Femei nu mă poartă
Ci numai mă-agaţă
La uşă, în faţă.

(Lacătul)

Ce are trup de pisică, şi nu e pisică
Corp de pisică, şi nu e pisică.
Coadă de pisică, şi nu e pisică,
Mers de pisică, şi nu e pisică,
Miorlăit de pisică, şi nu e pisică?

(Motanul)

Intr'un măr sunt mere. Iau o piatră şi arunc în măr. Mă uit sus, nu sunt mere. Mă uit jos, nu sunt mere. Câte mere erau în pom?

(Două mere)

Despre E, precum se zice,
Povesteşte o elice
Câte a văzut din cer
Mergând cu'n elicopter:

O egretă cu eşarfă
Cânta lângă lac din Harfă,
Un erete hopa-hopa
Zbura peste Europa,

Elefantul scris cu cretă
Studia în eprubetă
Etiluri de bozie
Cum produc explozie,

Văzu Etna cum erupe
Si cum tot în juru-i rupe,
Zumzâind cobza de-elitră
Cărăbuşi cinstind din litră.

Tată, Elu mă întreabă:
Cu trei dinţi E pare-o babă
Ce prin alfabet mă'ncurcă,
Pot s'o folosesc ca furcă ?

Păi de furcă nu ai lipsă
Poţi să faci cu E eclipsă,
Sau pe E drumeţ să-l ai
In excursie pe plai.

Tată, vreau excavator,
Si de E e-aşa galant
Să-mi dea şi un elefant,
Dar, să fie cu ... motor !

Dumitru D.ICHIM

NOTĂ

Dragi copii, aşteptăm dela voi poveşti (ca cea de sus), poezii şi desene făcute cu cerneală neagră pentru a fi publicate în "Cuvântul Copiilor". Puneţi şi vârsta ce o aveţi.

TINERE CONDEIE

Aş vrea să vă spun despre o bună prietenă de a mea. Când sunt singură vorbesc cu ea ore întregi, până când somnul ne trimite pe amândouă la culcare. De multe ori însă nu am prea mult timp să fim împreună deoarece am de scris lecţiile de a doua zi, iar când le termin bicicleta, mingea şi coarda îmi fac cu ochiul. Insă ea, din colţul ei, fără nici un semn mă cheamă alături. Si-mi zic că totuşi poveţele ei nu mi le dă nici bicicleta nici coarda, nici mingea. Dar alţi copii acum se joacă şi eu să nu ies? N-o să am altădată timp să stăm la taifas ca ieri? Desigur că da. Insă astăzi o să-mi termine peripeţiile lui Robinson Crusoe. Si până acum mi le-a spus aşa de frumos încât n'am lăsat-o nici o seară. Nu. Nu o părăsesc nici de data asta. Rămân cu ea, pentru că minunata mea prietenă este cartea.

T. CRISTINA

(14 ani)

MATERIALELE PENTRU "CUVÂNTUL COPIILOR" SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr.DUMITRU ICHIM, 71 VANIER DR., APT 201 KITCHENER, ONTARIO N2C 1J4 , CANADA

DEZLEGAREA CAREULUI DIN PAG. 21

T	R	U	T	A	I	O	A	N		A	L	A	N
B	I	R	A	U		B	R	A	N	U	T	I	U
C	R	A	C	I	U	N		V	A	L		D	T
	E	T	T		I		H	A	T	E	G	A	N
M		U		A	M	I	N		I		R	R	I
I	G	R	A	S	I	E		P	O	P	A		C
H	R	A	M		T	O	C	A	N	I	T	A	
A	A		I	N		L	U	P	A		I	A	C
E	B	R	A	E	C	A		E	L	I	E		O
S	O	L	Z	A	R		O	Ş		P		I	S
C	W		A	M	E	R	I	C	A		A	C	T
U	Ş	A		U	I	U		U	R	E	C	H	I
	K	E	D	R	O	F	F		S	O	R	I	C
V	I	R	G	I	N	A		D	I	L	E	M	A

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 4 Nr. 24 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE!

URZICA LIBERĂ

VIZITAȚI RSR
(REGIMUL SCLAVIEI REVOLUȚIONARE
--Unde domnește Nepăsarea, Niculiță și Bacșișul--

Acordăm atenție specială grupurilor românești din America: veți fi primiți și "scuturați" cu toată dragostea

Pentru liderii în serviciul "Democratismului-Multilateral" oferim plimbări gratuite

ADRESAȚI-VĂ "TRIBUNA ROȘCOVITĂ"

Dinu MĂTRĂGUNĂ

Glume

Domnului Ceaușescu

Să fie soarta sau prostia
Baza faptelor-infern?
De ce îți puseși soția
Sub prim-ministru la...guvern ?

••

- Ați știut cumva că,coana Lenuța a primit premiul Oscar ?
- Nu, o Doamne, dar pentru ce ?
- Pentru rolul jucat în chimie!

••

- Stiai că RSR nu mai are o "primă domană a țării" ?
- Imposibil !
- Ba e posibil ! Leana a devenit "prim-vice prim-ministru" !

••

După moartea lui Mao, soția lui a fost aruncată, de tovarăși, la pârnaie. Tito, isteț, a pus-o
Ceaușescu se gândește !!! Eu, genial, o pun în locul meu. Să-i văd atunci. .

••

A murit șeful de cadre dintr'o fabrică și la ședință s'a decis ca fiecare să doneze câte 10 lei ca să acopere cheltuielile de înmormântare.

Bulă a protestat!

Să dăm fiecare 20 de lei și să înmormântăm doi comuniști!

Ceaușescu a revoluționat!

Când pleacă prin lumea mare,
(Deși pare cam sinistru),
Nu-i cu soția la plimbare,
Ci, cu ...vice PRIM-MINISTRU !

••

Tiganul cere o audiență la nea Nicu.

- Să vină ! - răspunde generos "tovarășu".
- Tovarășu președinte, am dori și noi un drapel !
- Si cum ați vrea voi drapelul ? - întreabă nea Nicu prietenos.
- Apoi. știți, asa în trei colțuri: într'un colț să fie o cioară, pentru că asaia'i nația ! In alt colț, o vioară, că asata'i vocația ! Intr'un alt colț să fie chipul lui matale, tovarășu președinte (mâncațias ochii) că asta'i indicația ! Tara în mijloc, un rahat mare, că asta'i situația !

••

Niculiță vizitează o expoziție de pictură dedicată oamenilor celebri. După terminarea turului, premierul României declară că i-a plăcut totul afară de un singur tablou: "mutra idioată a unui tip scurt și urât".

--Care este acel tablou? A întrebat ghidul curios.

--Cel din stânga, imediat cum intri în expoziție.

--Ala nu-i tablou! Aia-i o oglindă!

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

Unor pacifiști :

Despre Pace trăncăniți
la orice ocazie.
Dar când e s-o făptuiți
treceți la invazie.

Acelorași :

Multe-afaceri se pot face
cu politica de pace,
numai una nu se face,
nu se face pace.

Tineri roșii:

Tinerii recent veniți
pot fi-n două împărțiți:
unii, roșii de mânie,
alții, de ideologie.

Scuza epigramistului :

Dacă poanta uneori
nu ajung s-o nimeresc,
vina e la directori:
prea-n viteză tipăresc.

Bunăstare fără sare :

(In RSR). . . "Intr'un sat lumea n'avea
nici sare, nici chibrituri".

Der Donauschwabe. 3.2.80

Nu mai știi cum să le iei
vremile astea sucite:
Tara-i plină de s c â n t e i
dar lipsesc "chibrite".

INSTANTANEE DIN CIRCUL PECERIST-RESERIST

ȚOPÂRLANII

Un slavist al nostru, din cei instruiți la Moscova, s'a aflat la Belgrad într'o "delegație". La un moment dat este acostat de doi români sud-dunăreni, studenți la drept. Acești români sud-dunăreni n'au posibilitate să facă nici o zi de învățământ în limba lor românească, vorbită în familie și în sat, nu văd nici măcar o literă românească scrisă. De aceea, ei sunt foarte curioși să audă cum se vorbește limba lor maternă în țara matcă, să vadă oameni din acel București, capitală a țării și a culturii românești. Cei doi studenți amintiți erau și mai sensibili la un asemenea fapt, dat fiind că terminologia latină din știința dreptului cu care aveau de-a face, le învedera niște "ciudate" asemănări cu graiul lor de acasă, deobicei subapreciat.

Neștiind că bucureșteanul depistat de ei pe bulevardul Belgradului, este plin de amor pentru slavistică, ei, cu o curiozitate și insistență copilărească, îl solicită: - Vorbește ceva ca la voi la București! - Ce să vorbesc, despre ce? - Orice, tot una! Numa vorbește, să auzim și noi cum e?

Nu le-a vorbit. Iar mie îmi explica: "Niște țopârlani! Vorbeau o românească de aia cronicărească, dela Ureche și Costin...!" Iar pe el, elev al "slavianovedeniei" sovietice, asta nu-l interesa nici un pic. Mai ales că ăia erau pe deasupra și niște "țopârlani" . . . agasanți.

S. GÂRLEANU

RĂȚOIUL EXILAT

ANUL X OUL Nr. 35

DO'N PROFESOR DECLARĂ:

DESMINȚIM CATEGORIC !

Rațoiul n-are nimic comun cu incercarea de eliberare a prizonierilor americani din Teheran.

Dona-RĂȚOIUL

PÂINE ŞI LIBERTATE

Vlad ANGELESCU

Tema principală a propagandei regimului comunist dela Bucureşti printre Românii de peste hotare este că Ceauşescu este unpatriot care a reuşit să scoată România de sub tutela sovietică şi că în prezent "face tot ce se poate". In sprijinul acestei afirmaţii se invocă poziţia luată în diferite foruri internaţionale, care nu concordă todeauna cu linia sovietică dar nici nu are vreun rezultat practic, comentariile presei dela Bucureşti cu privire la unele probleme externe, care nu sunt reproduse direct după "Pravda", sau quasi-reabilitarea recentă a mareşalului Antonescu. Se vorbeşte chiar şi de "reconsiderarea" celui mai proeminent adversar politic al Uniunii Sovietice şi implicit al regimului actual, Iuliu Maniu.

Independenţa României este tot mai des pomenită, alături de vechile lozinci ca: neamestecul în treburile interne ale altor ţări, inadmisibilitatea folosirii forţei în relaţiile internaţionale, colaborarea cu toate statele indiferent de regimul lor politic, dreptul fiecărei ţări de a-şi alege propria sa cale spre socialism. (Dar nu şi spre alte forme de guvernământ).

Principiile sunt bune, numai că suferă de aceeaşi boală ca şi Constituţia: nu se aplică.

Dacă România comunistă este o ţară independentă, aşa cum se pretinde, cum se explică prezenţa ei în Pactul militar dela Varşovia, alături de Ungaria care revendică Ardealul, Bulgaria care reclamă Dobrogea şi Rusia Sovietică care aşteaptă numai un moment propice pentru a anexa şi restul Moldovei? Cu greu se poate înţelege cum ar putea fi apărate interesele naţionale româneşti în cadrul acestei alianţe, care mai degrabă poate oferi un pretext pentru intrarea trupelor străine pe teritoriul românesc, aşa cum s'a întâmplat în cazul Ungariei şi Cehoslovaciei. Lumea liberă va privi un astfel de eveniment mai mult ca o "ceartă de familie" şi nu ca un nou Afganistan.

Nu ar fi mai firesc ca România să se afle alături de ţările nealiniate, mai apropiate prin interese şi prin principiile de politică externă pe care Ceauşescu le proclamă cu orice prilej? Cu atât mai mult cu cât în rândul acestora se află deja o serie de ţări comuniste.

Un alt fapt care pune la îndoială mult trâmbiţata independenţă este contribuţia economică, disproporţionat de mare faţă de mijloacele sale, pe care România o acordă pentru finanţarea mişcărilor subversive din lumea întreagă, în special din Africa, şi care vine în contradicţie cu principiul neamestecului în treburile interne ale altor state. Venite din partea unei ţări care se află ea însăşi într'o grea situaţie economică, aceste subvenţii nerambursabile intitulate eufemistic "ajutor internaţionalist" capătă mai degrabă aspectul unui tribut camuflat plătit Uniunii Sovietice.

Dar cel mai izbitor aspect al înfeudării faţă de Moscova îl oferă politica internă a regimului comunist din România. In acest domeniu Ceauşescu vrea să fie mai catolic decât Papa. Relativa liberalizare din Polonia, Ungaria şi Cehoslovacia nu a avut niciun ecou în România. Concepţiile staliniste de dispreţ faţă de om, de ridicare a minciunii la rangul de dogmă de stat, de reprimare brutală a criticii şi de auto-tămâiere, au rămas neschimbate.

Cum se poate vorbi despre un "socialism de omenie" când se bagă preoţii în puşcărie, numai pentru motivul că au apărat religia creştină, credinţa strămoşilor noştri, indisolubil legată de însăşi noţiunea de omenie?

Creştinismul a fost primit dela strămoşii noştri Romani, chiar în timpul formării poporului român. Mărturie stau cuvintele de bază ale acestei credinţe: cruce (crux,-cis), Dumnezeu (Dominus Dei), biserică (basilica), Crez (credo), Crăciun (creatio,-nis), toate de origine latină. De-a lungul întregii noastre istorii Creştinismul a fost coloana vertebrală a neamului românesc care l-a susţinut şi i-a dat forţa morală să reziste tuturor vicisitudinilor ce i-a fost dat să le înfrunte.

Cum am fi putut supravieţui timp de 500 de ani în faţa puhoiului turcesc dacă n'am fi avut conştiinţa superiorităţii civilizaţiei creştine asupra popoarelor de pradă şi a rolului important pe care ni l-a rezervat istoria de păzitori ai porţilor lumii creştine?

Cine se îndoieşte de aceasta să recitească filele cronicilor.

"Am călcat pacea cu Turcii, nu pentru vreun folos al meu ci pentru păstrarea Creştinătăţii întregi . . . Noi nu vom da înapoi în faţa barbariei", scrie Vlad Tepes în 1462 lui Matei Corvin.

"Am luat sabia în mână", scrie Stefan cel Mare monarhilor europeni după lupta dela Podul Inalt" şi cu ajutorul Domnului Dumnezeului nostru Atotputernic am mers împotriva duşmanilor Creştinătăţii, i-am biruit şi i-am călcat în picioare şi pe toţi i-am trecut sub tăişul săbiei noastre; pentru care lucru lăudat să fie Domnul Dumnezeul nostru.

Auzind acestea păgânul împărat al Turcilor şi-a pus în gând să-şi răzbune şi să vie în luna Mai cu capul său (personal, n.n.) şi cu toată puterea sa împotriva noastră şi să supuie ţara aceasta a noastră care e poarta Creştinătăţii."

Aceeaşi idee revine ca un leit-motiv la toţi marii noştri Voievozi care au închinat victoriile lor Crucii şi au înălţat biserici care stau mărturie peste veacuri despre credinţa acestui popor.

Cum ar fi putut Românii ardeleni să reziste 1000 de ani asalturilor continui de desnaţionalizare dacă nu s'ar fi strâns în jurul Bisericii? Conducătorii lor spirituali au fost preoţii, cei care au mers în 1848 în fruntea lor pe Câmpia Libertăţii unde a fost dat primul semnal al renaşterii noastre naţionale.

Cine nu înţelege legătura indisolubilă dintre istoria noastră şi religia creştină face o mare greşeală.

Cine nu îşi dă seama că la baza culturii româneşti stă ideea de omenie în care poporul român a cuprins în felul lui propriu esenţa credinţei creştine, nu poate înţelege această remarcabilă şi profund originală cultură.

Ni se spune, sau ni se dă de înţeles, că în actuala conjunctură internaţională nu se poate face mai mult.

Oare aşa să fie?

Cine îi opreşte pe Români să se bucure de aceeaşi libertate religioasă pe care o au Polonezii? Cine dirijează propaganda ateistă care rupe poporul român de istoria şi tradiţiile sale şi duce în cele din urmă la desnaţionalizare?

Dece nu se respectă Constituţia elaborată de însuşi regimul comunist? Dece nu se pot bucura Românii măcar de atâta brumă de libertate câtă au Polonezii, Cehii sau Ungurii?

Dece regimul dela Bucureşti nu face nimic pentru a urni România de pe ultimul loc printre ţările comuniste în ceeace priveşte nivelul de viaţă al populaţiei, inspirându-se dela formulele economice aplicate cu succes în Jugoslavia, sau chiar Ungaria şi Germania de Est?

Până când vor continua Românii să fie săraci în ţară bogată?

Industrializarea rapidă nu poate fi o scuză după 35 de ani de planificare comunistă, căci industrializarea nu este un scop în sine ci un mijloc pentru ridicarea bunei stări materiale. Atâta vreme cât aceasta nu se reflectă în buzunarul şi cratiţa cetăţeanului de rând, industrializarea nu are nicio valoare şi niciun sens.

Până când nu se va răspunde la aceste întrebări simple şi fireşti nimeni nu poate crede în bunele intenţii ale lui Ceauşescu. Am prefera cu toţii mai puţine declaraţii sforăitoare, mai puţine osanale şi în schimb mai multă pâine şi libertate pentru atât de încercatul popor român.

LECŢIE DE ISTORIE

S. GÂRLEANU

Anul 1939 este unul de cotitură în istoria Europei. Pentru că. . . atunci a început cel de al doilea război mondial! - văd că vă grăbiţi dumneavoastră să confirmaţi.

Nuu, păcătoşilor! Să vă fie ruşine, vorba aceea, că vă gândiţi tocmai la ce mă gândesc şi eu (ca şi mulţi alţii). Nu şi iar nu! Căci, după cum ne edifică din Magazin istoric (Bucureşti, 4 / 1979) - ce război, ce gogomănie! - atunci. . . s'a înscris "o glorioasă pagină de istorie". Si ştim că numai glorios nu era un început de război. Atunci, când şi unde s'a scris pagina aceea "glorioasă"? Apăi, de 1 Mai (1939), în Bucureşti. Datorită prezenţei şi participării tovului N. Ceauşescu; şi mai mult datorită eforturilor "neprecupeţite" din partea tovei Elena Petrescu, actualmente (tot) Ceauşescu.

Dovadă: fotografia "istorică" a tovei amintite, înfăţişându-ne (fără precizare directă, faptul fiind dela sine înţeles) o "frumuseţe" a vremii aceleea, cu nişte buze - mamă, mamă, ce buze, măi Mitre! - perfecţionate cu cel mai fin ruj neproletar sau, mai probabil, finisate pe fotografie acum la editare cu creion fin din occident de vreo mână dibace! Pe cap o basca ce vrea să sugereze că ar fi vorba de o elevă; deşi bascul parcă ar fi fost luat de pe capul lui Columb, descoperitorul Americii (semn de distincţie, nu?). Descoperitorul însă, în cazul de faţă, este (istoricul) Nicolae (tizul!) Copoiu (nume adevărat), cel de formaţie istorică uresesistă şi cu grimasa buzelor constant întinsă la o parte, în semn de: se face tovarăşe, o facem (istoria).

Aşa că pe acea "pagină glorioasă de istorie" (redusă la o participare la manifestaţia de 1 Mai) se înţelegea dela sine că tot factum a fost N. Ceauşescu; trebuia însă dovedit (cu ajutorul lui N. Copoiu) că un rol de prim ordin îi revine (în perspectiva timpului) şi tovei Elena Petrescu, măcar că şi laolaltă cu unul Căpăţină.

Pentru aceasta nu lipseşte gama expresiilor "consacrate", totdeauna recomandate: minuţios pregătită, viguroasă afirmare, supleţe, tact şi răbdare, uriaşe activitate politică şi organizatorică, cea mai impresionantă, cele mai înaintate forţe ec ctr., ec ctr. Poliţia burghezo-moşierească operase razii şi efectuase arestări preventive "îndeosebi în rândurile partidului comunist". Se vede treaba însă că acea poliţie, cât de "atroce" va fi fost ea, nu prea dădea parale pe un Nicu sau o Leană. Aşa că ei au mers în coloană şi, conform, planului, au strigat: "Să apărăm graniţele ţării împotriva agresorului hitlerist!" - uitându-l şi pe ăla ruso-sovietic. Pardon: ăla era ... eliberatorul Basarabiei!

Si, se scrie, au mai strigat: "Pace-pâine-pământ-libertate!" - ceea ce nu admit să se strige astăzi. "Printre" ziarele "streine" ale vremii care au scris despre aceste lozincări se găsea şi . . . "Izvestia". "Cu surprinzătoare acoladă peste timp", comuniştii români, se scrie deasemeni (poate la indicaţia lui Nicu şi Leana, poate însă şi la impulsul binefăcătoarei autocenzuri), au legat ziua Armindenului, aceea care porneşte "din timpul strămoşilor daci", cu legământul de 1 Mai (1939) pentru "apărarea independenţei naţionale". Istoricul Xenopol, referindu-se cândva la Daci şi la Rmindenul lor, s'a gândit "fără îndoială" la viitorii: Ceuşescu, Ptrescu, St. Roll şi la ("colegul") Copoiu. ----

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

* COSTUL unui anunț sau a unei reclame: $ 15.00 pentru 5 cm. (2 inch) pe o coloană. -Ziarul are 6 coloane- $ 25.00 pentru 5 cm. (2 inch) pe două coloane. Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.

* NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Dl Martin Bieltz, cu domiciliul în Montreal, este căutat de un fost elev în sport. Poate telefona dnei Georgeta Ciomârtan la tel : 204 -772-2043.

* Dl Petre Iordache, plecat din România în jurul anilor 1947-49 fiul lui Tănase și al Emiliei Iordache din București, este căutat de un prieten din Statele Unite. Este rugat să scrie la adresa J.D. 68-30 Burns St. Apt.C-1 Gorest Hills, N.Y. 11375, USA.

* Dl Silvius Drăgan, 3509 W.Belle Plaine, Chicago, Ill. 60618, U.S.A., caută pe dl Ursescu Marin, originar de lângă Drăgășani sau chiar din Drăgășani. Au fost colegi de serviciu în Timișoara la Intreprinderea de Transporturi(ITT) între anii 1964-67.

* Dna Madona Lehn, născută Tricowitsch, este căutată de rude. Poate să scrie la adresa ziarului sub: CAUTAM RUDE

* Dle Paul Ciupei, 1244 N. Stone St., Chicago, Ill. 60610, U.S.A., caută doi prieteni cu care a lucrat în Germania de Vest: Sabin Indrei și Vasile Ungureanu.

* Dl Jean Protopopescu, Ludwigstr. 195-4, 6050 Offenbach, West Germany, caută pe dl Ion Mociorniță.

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
" CUVÂNTUL ROMÂNESC "
LUPTAȚI ÎMPOTRIVA DUȘMANULUI COMUNIST

MEDICINA SOVIETICĂ

Puțin înainte de sfârșitul lunii Aprilie din acest an, s'a publicat la Londra un raport de 200 de pagini al organizației "Amnesty International", în care se aduce la cunoștință că există în Uninea Sovietică cel puțin 10.000 de deținuți politici. Chinurile prin care trec acești oameni sunt de neimaginat. Ele încep chiar cu transferul deținuților spre locurile în care urmează să-și execute pedepsele. Săptămâni întregi sunt duși pe drumuri, în camioane supraîncărcate, sau în vagoane de tren fără nicio aerisire. Nu li-se dă aproape nicio hrană, apa este lipsă, iar condițiile higienice elementare sunt nerespectate. Diverse victime ale acestui tratament spun că în Aprilie 1979, la Kazan, au murit asfixiați 17 deținuți într'un camion după ce acesta fusese ținut ziua întreagă sub arșița unui soare arzător. Cei mai mulți deținuți politici sunt închiși în Mordwinia pe Volga și în Perm, în Urali, iar în tot timpul anului, pe orice frig, au numai o pătură zdrențuită de învelit și poartă în permanență aceeași uniformă vărgată. Cine se desbracă vara de căldură, sau caută ceva să se încălzească iarna, este aspru pedepsit. Deținuții sunt neîncetat înfometați, pentrucă hrana pe care o primesc este derizorie cantitativ și mizerabilă calitativ. "Suntem hrăniți ca vitele", spunea un prizonier. De aceea sunt siliți să mănânce buruieni și rădăcini, cât găsesc. După datele organizației "Amnesty International", în ultimii patru ani au fost internați peste 100 de oameni în așa numitele clinici psichiatrice. Dizidenții sunt tratați după rutina stabilită, de "schizofrenie". Dacă așa zișii "pacienți" oferă simptomele acestei boli, este incontrolabil. Cu prilejul unui proces contra unui dizident, un medic dela o asemenea clinică a declarat: "Lipsa simptomelor bolii nu este nicio dovadă că boala nu există".

CONSOLIDAREA CLANULUI CEAUȘIST

Elena Ceaușescu a fost numită prim vice-președinte, dându-i-se ca atribuție postul important de conducere a comisiei de control a tuturor membrilor statului și partidului și a tuturor actelor de orice natură. Iar pe lângă avansarea ei, au mai avut loc și următoarele:

- Nicoale (Nicu), fiul, a fost numit în postul de Secretar al Parlamentului R. S.R.;

- Vasile Bărbulescu, cumnatul, a devenit membru permanent în Comitetul central;

- Ion Ceaușescu, fratele, ministru adjunct la agricultură, a fost ales într'una dintre principalele comisii ale partidului;

- Maior Gen. Ilie Ceaușescu, fratele, a fost însărcinat cu un înalt post în Consiliul politic al armatei;

- Gheorghe Petrescu, cumnat, din nou este membru atât în Comitetul Central cât și în guvern;

- Despre Elena Ceaușescu se crede că în foarte scurt timp va deveni prim-ministru. Lucrurile au mers prost până acuma, dar ce va fi de acuma înainte când Ceaușeasca va avea completa libertate să-și arate toată priceperea, fantezia și educația ??? Săraca țară, săracă...

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

SARBATORIREA ZILEI DE 10 MAI

MÜNCHEN

Asociaţiile Românilor din Munchen şi împrejurimi în frunte cu cele două Biserici, ortodoxă şi unită, au sărbătorit ziua independenţei naţionale cu un program care a impresionat prin solemnitatea şi precizia executării.

După salutul Monseniorului Dr. Octavian Bârlea, Superiorul Misiunii Române Unite, care a explicat că aniversarea lui "10 Mai" la 9 Mai a fost determinată de imposibilitatea de a găsi o sală liberă pentru a doua sau a treia zi, corul dirijat de D-na Doina Tăutu a cântat "Tricolorul" de Ciprian Porumbescu şi "Trompetele răsună" de Scarlat Bădescu şi G. Mussicescu.

A urmat conferinţa profesorului Amzăr, care a prezentat într'o expunere succintă momentele de răscruce ale independenţei istorice începând cu războaele strămoşilor Daci cu strămoşii Romani - învingători şi continuând cu rezistenţa Daco-Romanilor care au reuşit să-şi păstreze şi chiar să-şi afirme cu succes identitatea naţională în timpul năvălirilor barbare şi al migraţiunilor germanice şi slave din răsăritul asiatic şi nord - estul Europei până la întemeierea primelor voivodate locale din Transilvania şi a formaţiunilor statale din sudul şi estul Carpaţilor: Tara Românească şi Moldova.

Dl Amzăr a încheiat cu constatarea de ordin general că independenţa deplină dela 1877 a fost greşit numită, în entuziasmul momentului, "absolută", atât de Kogălniceanu în proclamarea ei la 9 Mai cât şi de legea votată în aceeaşi zi de Parlament, pentru simplul motiv că orice independenţă, oricât de perfect ar fi concepută ea pe plan constituţional, în realitatea istorică se reduce la o interdependenţă dintre diferite State suverane, constând în relaţii politice, economice, culturale, la nevoie şi militare, consemnate în tratate, pacte, convenţii, acorduri etc, care îngrădesc libertatea de acţiune a oricărui stat, oricât de suveran, independent şi intangibil ar fi el, după . . . constituţie. Esenţialul oricărei independenţe reale rămâne cu toate acestea, psihologic vorbind, autodeterminarea în sensul libertăţii de gândire, decizie şi acţiune pe răspundere proprie, condiţie valabilă nu numai pentru colectivitatea - ci şi pentru persoana umană. Independenţa de Stat dela 1917 în Uniunea Sovietică şi dela 1945 în restul blocului comunist, cu independenţa de partid, fără libertatea persoanei umane, care implică dreptul la critică şi la opoziţie, duce la tiranie, dictatură sau, cum se spune dela al doilea război mondial încoace, la totalitarism, cu alte cuvinte: la abuzul de autoritate şi de putere, care, la rândul lui, provoacă abuzul de libertate în sens de legitimă apărare, care, şi ea, poate merge - chiar şi în plină democraţie - până la pedepsirea cu moartea a tiranului, reacţiune cunoscută încă din antichitate, sau, ca să vorbim modern, până la terorismul politic de astăzi. Un stat în care omul ca fiinţă cu voinţă proprie e tratat ca un "lucru" pe care-l poţi muta dintr'un loc într'altul fără ca el să poată opune vreo rezistenţă, acest Stat e prizonierul unei îndoctrinări dogmatice care nu suferă contradicţie; un asemenea Stat nu e independent, ci dimpotrivă dependent de anumite concepţii fixe, iar când aceste concepţii nu sunt nici măcar rezultatul unei gândiri proprii sau cel puţin împrumutate de bună voie, ci sunt impuse cu forţa din afară, atunci e dela sine înţeles că "independenţa" respectivă nu e reală, ci închipuită, fictivă, goală de conţinut, o nouă "beţie de cuvinte"! Dar niciunui om şi niciunui popor nu i-se poate răpi pentru totdeauna libertatea de gândire şi acţiune, fără a-l condamna la moarte lentă, dar sigură!

După conferinţa D-lui Amzăr a urmat programul artistic, compus dintr'o suită impresionantă de cântece şi dansuri naţionale, executate de corul şi echipa de dansuri a Misiunii Române Unite din München, condusă de Carmen Leonties şi Ioan Bodiu. Ca solist s'a remarcat Craia Blaj, iar muzica de dans a fost executată la acordeon de Martin Kanpert.

Seara s'a continuat cu convorbiri personale sau pe grupuri ale publicului bine dispus. Semnalul de despărţire l-a dat Monseniorul Octavian Bârlea, mulţumind tuturor celor ce-au contribuit cu "trup şi suflet" la reuşita sărbătorii naţionale din acest an.

Corespondent

CHICAGO

Continuându-se o tradiţie stabilită de oficiul Primarului oraşului Chicago, Ziua de 10 Mai a fost proclamată şi în anul acesta ca Zi a Românilor. Zi de cinstire a Independenţei Naţionale Româneşti, câştigată la 1877. Faptul că românii din Chicago îşi pot sărbători un mare eveniment naţional din istoria neamului lor în condiţiuni de sprijin şi colaborare din partea oficialităţii conducătoare, e un lucru care face parte din marea frumuseţe a spiritului american.

Programul sărbătoririi Independenţei Româneşti a avut loc pe o scenă-platformă din Piaţa oraşului de lângă Primărie, anume ridicată pentru acest scop. El a început la ora 12 - amiază - şi a constat dintr'o conferinţă despre însemnătatea istorică a zilei de 10 Mai ţinută de Dna Dr. Marcela Clements, iar în continuare a urmat un excelent program de dansuri româneşti executat de Ansamblul Lugojana, instruit şi condus de Dl Tavi Iovănescu. Grupurile de copii şi tineret au fost la înălţime. P[...] gramul a fost variat, iar e[...] cuţia dansurilor a fost î[...] pregnată de vioiciunea [...] mânească care a stârnit [...] nimaţie şi cucerit aplau[...]

Programul pe care l-[...] văzut m'a dus la o reflec[...] O naţiune trăieşte prinac[...] care cinstesc istoria nea[...] lui din care se trag nu nu[...] prin vorbă, ci mai cu sea[...] prin prezenţă şi faptă. Ci[...] te părţii active din progr[...] şi celor care au luat pa[...]

Report[...]

NEW YORK

Sâmbătă 10 Mai, Românii din New York au sărbătorit "Ziua Naţională a României". Evenimentul a avut loc, după amiază, la centrul internaţional Carnegie din Manhattan, unde au luat parte aproape toate organizaţiile anti-comuniste din New York.

Comemorarea Independenţei şi Unităţii Naţionale a poporului Român a început cu binecuvântarea religioasă oficiată de părintele Florian Gâldău.

Despre însemnătatea evenimentului "Zilei de 10 Mai" a vorbit dl Ion Vardala. În frumoasa sa prelegere vorbitorul a trecut în revistă evenimentele istorice care au făcut posibilă realizarea, recâştigării demnităţii naţionale, suveranităţii şi independenţei.

El a continuat, scoţând în evidenţă realizările ulterioare ale Regatului Român Independent, până la împlinirea visului tuturor Românilor -Statul Naţional Unitar- înfăptuit la sfârşitul primului război mondial.

Evenimentele ulterioare, cel de-al doilea război mondial, ocuparea ţării de trupele Sovietice şi instalarea la cârma ţării a regimului comunist, au dus însă în mod tragic la pierderea cuceririlor pentru care s'au sacrificat sute de mii de Români.

Referindu-se la situaţia actuală, domnul Vardala a exprimat miopia occidentală şi concesiile primejdioase care se fac Uniunii Sovietice, care, a devenit din ce în ce mai agresivă. Incheindu-şi conferinţa pe un ton de speranţă şi optimism, Ion Vardala a afirmat: "să ne rugăm lui Dumnezeu să ne dea puterea şi ţăria pe care le-au avut părinţii şi strămoşii şi să ne ajute să închinăm toată vlaga şi toate energiile noastre luptei pentru independenţa şi lib[...] tatea naţională".

În continuare a luat [...] vântul dl Cornel Dumitre[...] care în cursul unei expu[...] extrem de bine document[...] a analizat situaţia preze[...] din ţară, precum şi po[...] României în actuala [...] junctură internaţională.

Cei peste o sută de pa[...] cipanţi au răsplătit am[...] prelegeri cu vii apla[...] Printre ceilalţi distinşi [...] peţi am remarcat prez[...] domnului Ion Raţiu [...] Londra.

În aceeaşi seară, So[...] tatea Avram Iancu, a o[...] nizat un banchet fe[...] urmat de dans. Repre[...] tantul "Vocii Americii" [...] New York, dl Liviu Fl[...] a înregistrat şi transmi[...] amplu reportaj de [...] sărbătorirea zilei de "[...] Mai" din New York.

Report[...]

VOT DE BLAM PENTRU R.S.R.

Zilele acestea m'am întors dela Congresul Internaţional de Filologie Romanică din Palma de Mallorca. Acest congres se ţine la fiecare trei ani în diferite oraşe ale lumii. Unii participanţi ţin conferinţe sau fac comunicări. Cel mai mare număr de participanţi au fost din Franţa, Spania, Germania Occidentală şi Italia. În total au fost cam peste 800, din diferite ţări, specialişti în limbile romanice din toată lumea. Din România, ţară romanică, de origine latină, au fost anunţaţi un număr de 14 participanţi. Dar n'au venit din România decât doi: profesorii Iorgu Iordan (în vârstă de 92 de ni) şi Alexandru Rosetti (de 89 de ani). Ei au primit dolari (după cum mi-au spus), ca să poată veni; tinerilor nu li s'au dat. Din Lumea liberă au fost anunţaţi tot cam vre-o 14 participanţi români (din Europa şi cele două Americi) şi aceştia au fost prezenţi aproape toţi.

În şedinţa de închidere a Congresului s'a sculat un profesor francez şi a adus o moţiune, prin care să se dea un vot de blam guvernului românesc, care n'a trimis nici un tânăr lingulst (anunţat de altfel pe lista de participanţi), talentat şi cunoscut prin corespondenţa în lumea vestică. S'au născut discuţii. S'a sculat mai întâi academicianul Iordan, spunând că în România nu există în acest timp (deci de Paşti) vacanţe, aşa că tinerii nu pot lipsi dela muncă. Apoi ei nu au bani, căci valuta românească nu e cotată în vest, aşa că trebue să-şi cumpere dolari. Apoi ei nu pot sacrifica pentru o săptămână de congres cam trei salarii lunare. Deci guvernul nu-i poate trimite.

S'a sculat apoi prof. Popinceanu, spunând că dsa este român exilat, vine din Germania federală, are şi bani şi nici n'a întrebat guvernul din ţara actuală dacă are voie să vie sau nu. Discuţiile s'au întins apoi şi mai departe, regimul din România găsind printre cei prezenţi şi doi-trei apărători, dar până la urmă moţiunea s'a pus la vot şi a fost aprobată. Iordan a refuzat apoi să mai răspundă, afirmând ca şi în alte dăţi, că prin aceste discuţii se ajunge la politică şi tovărăşia sa "nu face politică".

Votul de blam a fost de fapt un blamaj şi o ruşine fără margini pentru cei ce conduc România.

Dar obrazul gros suportă toate.

Noul preşedinte al Congresului, ales pentru viitorii trei ani, este profesorul Eugeniu Coşeriu, dela Universitatea germană apuseană din Tubingen, de origine român din Basarabia.

I.P.

ÎN VIZITĂ LA REDACŢIE

D-L I.V. EMILIAN, STÂND LA BIROU. ÎN PICIOARE: GEORGE BULUMETE, CHICA[GO,] U.S.A., GEORGE BALAŞU, HAMILTON, NICOLAE NOVAC, INDIANA, U.S[.A.]

Redacţia ziarului nostru a avut cinstea de a fi vizitată de dl I.V.Emilian, directorul ziarului "STINDARDUL" din Germania. În fotografia de mai sus, dumnealui studiază o parte din arhivele ziarului "Cuvântul Românesc", ca; România Ilustrată din 1937. La sfârşitul vizitei, dl E[...] s'a exprimat:" aceast[...] prima redacţie a unu[...] românesc din Exil".

Despre un Sinod ortodox român în exil

Nu fac parte din clerul românesc din Exil, sunt un credincios ortodox ca orice român care respectă tradițiile Neamului său din care se trage. Poate ar fi cazul ca problema pe care o voi desvolta mai jos să nu vină dela un laic, pentrucă el nu cunoaște toate rânduelile canoanelor, relațiile și jurisdicțiile Bisericilor ortodoxe naționale precum și Ierarchia ortodoxiei mondiale.

Nu sunt probleme simple și ușoare pentru masa credincioșilor, iar marea majoritate a acestora sunt mulțumiți să aibă în preajma casei o Biserică unde merg în fiecare Duminecă, sau odată pe lună, sau la mai multe luni odată, după cum este cazul, pentru a se închina în fața icoanelor și a asculta o Liturghie. Atâta tot. De cine ține canonic Biserica sau preotul la care merge, sub ce jurisdicție stă Biserica aceea, dacă este sau nu este recunoscută Biserica aceea de către alte Ierarchii ortodoxe, acestea sunt probleme necunoscute pentru mulți credincioși și nici nu se ostenesc a le afla sau înțelege.

Pentru informarea credincioșilor ortodocși români ce trăesc risipiți pe suprafața pământului, voi reda mai jos dependența canonică și jurisdicțională a unor Biserici ortodoxe românești din Exil.

Biserica ortodoxă română din Germania de vest, înurma Congresului său din Octombrie 1979, și-a creat Eparhia proprie, compusă din numeroase Comunități ortodoxe românești, denumită Eparhia Ortodoxă Română pentru Europa Centrală, și așteaptă confirmarea unui Episcop de către Forul bisericesc superior. Ea ține canonic, ca primă treaptă organizatorică, de Arhiepiscopia ortodoxă multinațională dela Paris, care la rândul ei stă sub jurisdicția Patriarhiei ecumenice dela Constantinopol, considerată ca vârful ortodoxiei mondiale.

Biserica ortodoxă română de Exil din Franța și-a constituit și ea Eparhie proprie, așteptând confirmarea unui Episcop de către Forul canonic superior. Această Biserică stă canonic și jurisdicțional sub Mitropolia ortodoxă rusească din Exil, care are sediul în America de nord și este condusă de Mitropolitul Filaret.

Biserica ortodoxă română din America de nord și Canada, își are deasemeni Episcopia sa, condusă de Prea Sfințitul Episcop Valerian, care are rang de Arhiepiscop. Această Episcopie stă sub jurisdicția Bisericii Ortodoxe Autocefale Americane, condusă de Mitropolitul Teodosie.

Nu vom menționa aci bisericile ortodoxe române din diferite țări din lume, care stau canonic și jurisdicțional sub Patriarhia ortodoxă română dela București, deoarece Ierarhia bisericească română deservește un Guvern ateu.

Ca laic, nu cunosc situația canonică a celorlalte Biserici ortodoxe românești de Exil din lumea largă, astfel că mă voi mărgini la cele trei organizații episcopale amintite mai sus, ale căror competențe cuprind o arie largă de țări unde sunt răspândiți un număr foarte mare de români ortodocși.

Deci cele trei organizații ortodoxe românești, din Europa Centrală (Germania de vest Berlinul occidental, Austria și Elveția), Europa apuseană (Franța, Anglia, Spania, etc) și America de nord (inclusiv Canada), au Foruri canonice diferite și Sinoduri diferite cărora le sunt supuse jurisdicțional.

Această situație canonică diferită a Bisericilor ortodoxe românești din Exil, se datorește stării excepționale în care s'au găsit refugiații români în diferite țări din lume, unde au fost obligați să găsească formule locale care le-au fost de folos și au primit protecția Ierarchiilor ortodoxe care le-au oferit-o.

Așa spre exemplu, Biserica ortodoxă română din Germania de vest încă de pe vremea când era condusă de Părintele Iconom Stavrofor și Arhipresviter mitrofor Emilian Vasilovschi, a ieșit de sub jurisdicția Patriarhiei de București imediat după 23 August 1944 și a primit protecția canonică a Patriarhiei ecumenice dela Constantinopol (prin Arhiepiscopia ortodoxă multinațională dela Paris) și în același timp i s'a admis că în situația unei Românii libere să poată reveni sub ascultarea Patriarhiei de București, sau în situația înființării unui Sinod Ortodox Român în Exil, se poate alătura acestuia. Iată că formule se pot găsi.

Mă întreb dacă ar fi posibil ca Sefii spirituali și conducătorii celor trei Episcopii ortodoxe ale Exilului românesc (America de nord, Franța și Germania de vest) să procedeze la comunicări și luări de contact în vederea realizării unui Sinod Ortodox Român în Exil. Acești conducători, eminente personalități bisericești, sunt chemate să dea ascultare dorințelor adânci ale sufletului românesc din Exil, să-și întindă frățește mâinile, unul altuia, și să pornească la înfăptuirea celui mai frumos și mai valoros act din istoria poporului român din Exil, adică unirea ortodocșilor români sub aceeași jurisdicție și For canonic.

Un exemplu strălucit pentru astfel de acțiuni l-a dat Papa Paul al II-lea, Seful Bisericii catolice mondiale, care s'a deplasat la Patriarhul ecumenic al Constantinopolului, considerat ca șeful spiritual al ortodoxiei mondiale și au decis să grăbească discuțiunile în vederea unirii celor două Biserici.

Părerea mea este că cele două Eparhii din Europa, cea din Germania și cea din Franța, respectând o evidentă scară ierarchică, ar putea face primii pași protocolari de contact, adresându-se celei mai puternice Episcopii românești din Exil, cea din America de nord, în vederea unor tratative pentru a găsi posibilitățile creerii unui Sinod ortodox român în Exil.

Dacă am săvârșit o greșală de a mă fi amestecat în această problemă importantă pentru sufletul și mândria românească, dar care ține de rânduelile Arhiereilor și Marilor Prelați, îi rog respectuos pe aceștia să-mi acorde Inalta lor înțelegere, iertarea greșelii și binecuvântarea Lor arhierească pentruca Dumnezeu să mă oprească din acest drum, sau să mă îndemne de a purta cuvântul mai departe.

Eu poate greșesc când expun această idee, necunoscând toate tainele Canoanelor sau alte situații ce sunt rezervate cunoașterii unui număr restrâns de oameni, dar cred că nu greșesc dacă aș spune că întemeerea unui Sinod Ortodox Român în Exil, corespunde unei necesități de afirmare națională a solidarității românești în Exil, ca un imperativ al vremurilor tulburi ce le trăim, și căreia îi vor succede și alte acte de solidaritate românească.

Cât mai suntem încă în viață, dorim să vedem împlinită și această minune.

Eugen POPESCU

AJUTORAREA REFUGIAȚILOLOR

Fapte de consemnat

Din Viena ne-a venit știrea, că inimoasa româncă Emilia Negrea, din Offenbach, Germania federală, împinsă de dorința facerii de bine - mai cu seamă de Crăciun și Paști - în favoarea refugiaților români din lagăre, a făcut o colecție de îmbrăcăminte și o alta de bani în rândurile românilor din regiune, pentru frații noștri refugiați din Lagărul Traiskirchen, Austria.

In același timp mai consemnăm și o donație făcută de Dl Sergiu Grossu din Paris tot pentru refugiații din Traiskirchen, cu ocazia Sfintelor Paști.

Fără îndoială că aceste donații n'au putut oferi decât un ajutor extrem de limitat. Valoarea lor simbolică este însă foarte mare. De aceea le consemnăm cu admirație și prețuire.

ZIUA DEȚINUTULUI

Duminică 4 Mai 1980, a avut loc la Biserica Sf.Dumitru din New York o slujbă religioasă pentru pomenirea morților din lagăre și închisori de pe urma prigonirii comuniste din România.

Acest parastas a fost inițiat de grupul de coordonare al "ASOCIATIEI FOSTILOR DETINUTI POLITICI ROMANI ANTI-COMUNISTI" spre amintirea tuturor celor cunoscuți sau necunoscuți care și-au riscat viața în lupta împotriva tiraniei.

Indiferent de gruparea politică sau mișcarea din care au făcut parte, ei și-au dat viața pentru credința strămoșească, pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenești și pentru adevărata independență a României. Moartea lor, fie în cursul schingiuirilor anchetei, fie prin înfometarea organizată, lipsa de tratament medical sau prin execuție, precum și în luptele de rezistență anticomunistă, nu trebue uitată.

Femei și bărbați, bătrâni sau tineri începând dela simplii slujbasi până la foștii demnitari, dela soldați până la generali, muncitori din uzine, țărani, elevi și studenți au murit fără lumânare, departe de cei dragi, mormintele lor fără cruce si fără nume fiind presărate de-a lungul și de-a latul țării.

In fața jertefei lor fostele deținute și foștii deținuți politici, care au avut șansa să scape cu viață din închisorile iadului comunist, au veghiat în fața altarului Sf.Biserici Sf. Dumitru din Manhattan, New York, trezind în sufletele tuturor participanților aprinsa flacără a credinței în cauza dreaptă pentru care cei morți în închisori și-au dat viața ca adevărați eroi în slujba Patriei.

Cu această ocazie a fost sfințit și un drapel cu tricolorul românesc, stindard de luptă pentru eliberarea României de sub tirania comunistă.

In timpul distribuirii ofrandelor tradiționale, au fost executate marșurile funerare de Chopin, Beethowen, Grieg și "La moartea eroului Graur" din opera "Cosinzeana" de compozitoarea Emma-Emilia Bratu.

Slujba a fost oficiată de Pr. Frângu.

Corespondent

Către:

Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii

Congresul Statelor Unite ale Americii

Comisia pentru Securitate si Cooperare în Europa

Comisia Helsinki (Helsinki Watch), New York

In Februarie 1980, în timp ce o delegație a Comisiei pentru Securitate și Cooperare în Europa, din Statele Unite ale Americii, se afla la București pentru a discuta respectarea Acordului Final dela Helsinki, organele de securitate ale regimului politic din România, violând în mod flagrant prevederile susmenționatului Acord cu privire la drepturile omului, a arestat și interogat următorii credincioși baptiști din Timișoara, Cluj și Caransebeș:

1. Dimitrie Ianculovici (Timișoara)
2. Emerich Iuhasz (Timișoara)
3. Ioan Moldoveanu (Timișoara)
4. Nicolae T. Bogdan (Timișoara)
5. Ioan Târziu (Timișoara)
6. Radu Căpușanu (Cluj)
7. Nicolae Rădoi (Caransebeș)
8. Petru Iela (Caransebeș), primii 7 dintre aceștia fiind membri ai Comitetului Creștin Român "Apărarea Libertății Religioase și de Conștiință" (ALRC).

Organele de securitate, încercând să ascundă opiniei publice din West violarea drepturilor omului în România au împiedicat pe cei 8 de a se deplasa la Bucuresti pentru a lua legătura cu delegația Comisiei pentru Securitate și Cooperare în Europa.

Unul dintre ei, Ioan Târziu, a fost perchiziționat și bătut în propria sa locuință din Timișoara. Ceilați au fost strict supravegheați și li s'a interzis să părăsească orașele de reședință.

Cinismul regimului politic din România devine și mai evident, când considerăm că în prezent sunt în închisoare 8 deținuți de conștiință a căror sănătate și viață sunt în primejdie:

1. Gheorghe Calciu-Dumitreasa (preot ortodox)
2. Gheorghe Brașoveanu (economist și lider SLOMR)
3. Ioan Cană (medic și lider SLOMR)
4. Gheorghe Alexandru (adventist)
5. Mircea Dragomir (adventist)
6. Lucian Bistriceanu (adventist)
7. Petre Anghelus (adventist)
8. Viorel Ardeleanu (adventist)

Un caz deosebit de grav este cel al doamnei Lidia Ababei din Iași. Deși sănătoasă din punct de vedere mintal, doamna Lidia Ababei a fost internată în perioada 1975-1978 în azilul de psihiatrie din orașul dr. Petru Groza, județul Bihor, pentru convingerile sale religioase.

Eliberată în urma unei emisiuni a postului de radio "Europa Liberă", doamna Lidia Ababei se simte din nou amenințată cu internarea într'un azil de psihiatrie, ceea ce a determinat-o ca atât ea cât și familia ei să ceară plecarea din țară.

Credem că aceste fapte constitue nu numai o insultă pentru prevederile Actului Final de la Helsinki, ci deasemenea una și pentru guvernul Statelor Unite ale Americii, insultă care poate fi tradusă după cum urmează:

"Vrem avantajele voastre economice, banii voștri, tehnologia voastră, dar nu și idealurile voastre morale, spirituale, umane și democratice. Cât despre (oamenii) cei din România care au aceleași idealuri ca și voi, le rezervăm ancheta, perchizițiile, tortura, azilele de psihiatrie, exilul, amenințarea cu moartea, închisoarea"

Având în vedere cele relatate mai sus, insistăm a se examina cu toată seriozitatea problema prelungirii pentru România a clauzei națiunii celei mai favorizate din partea factorilor legislativi ai Statelor Unite ale Americii, acordându-i-se clauza numai după eliberarea tuturor deținuților de constiință și condiționând-o în același timp de respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Predicator Pavel Nicolescu
Purtător de cuvânt al Comitetului Creștin Român "Apărarea Libertății Religioase și de Conștiință" (ALRC)

Reverend Aurel Popescu
Pastorul Bisericii Române Baptiste din New York, Statele Unite ale Americii

12 Martie 1980
New York,
Statele Unite ale Americii

CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN
SECȚIUNEA GERMANĂ

In zilele de 19 și 20 Aprilie 1980 a avut loc la Freiburg (Germ. Fed.) Adunarea Generală a Secțiunii CNR - Germania la care au participat 2 /3 din membrii existenți (personal sau prin delegație).

Conform ordinei de zi s'a votat Statutul CNR și s'a ales următorul Birou Executiv al Secțiunii:

Presedinte: dr. Aug. Alex. Bidian; Secretar-Casier: Emilia Negrea; Membrii: dr. Ctin Nagacevschi, Grig. Dumitrescu și Paul Morcov.

Presedinte
dr. Aug. Alex.Bidian

Secretar
Emilia Negrea

ȘTIRI DIVERSE

Fiii lui Gaston Marin și lui Grigoraș (fost ministru de justiție) ca și fiica lui Petre Blajovici au rămas în Occident unde au cerut azil politic. Acesta este motivul pentru care cei de mai sus nu au mai fost aleși în funcții de partid și de stat.

PE SCURT DIN ŢARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ

RADIO BUCUREŞTI

NOROC CĂ NICULIŢĂ ESTE "INDEPENDENT"!

Cu funia dela gât lungită ca să ajungă în sânul capitaliştilor, maverickul din Scorniceşti face pe independentul lână'n lână. S'a abţinut chiar dela vot atunci când la ONU s'a condamnat invazia Afghanistanului de trupele ruseşti.

Niculiţă apără integritatea Afghanistanului ca vecina "binevoitoare" care apără virginitatea miresei: e puţin de tot însărcinată.

Iată ce "găvăreşte" Radio Buc. (19-1-80).

"Reprezentantul României (La ONU) . . . a militat pentru o soluţie care va duce la retragerea tuturor forţelor străine din Afghanistan, la măsuri care să garanteze că nici un stat nu se va amesteca sub nici o formă în treburile interne ale Afghanistanului şi nu va acorda sprijin forţelor antiguvernamentale din această ţara."

România afirmând că în Afghanistan se găsesc forţe "străine" (implicit americane, pakistane, chineze, etc.) susţine teza Moscovei că invazia a fost necesară pentru ca Rusia să-şi protejeze hotarele. . .

Brejnev minte în numele intereselor imperialismului rusesc.

Niculiţă o spune că-i "independent".

Nici un stat să nu se amestece "în treburile interne ale Afghanistanului". O afirmă deopotrivă Brejnev şi Niculiţă.

Brejnev vorbeşte ca exponentul politicii expansioniste.

Niculiţă o spune că-i "independent."

Brejnev are grijă să ucidă pe toţi cei care-s contra guvernului impus de armata roşie.

Niculiţă: nici un stat să nu acorde "sprijin forţelor antiguvernamentale".

Brejnev şi Niculiţă se găsesc iarăşi pe aceeaşi linie.

Dar Niculiţă o spune că-i "independent". . . .

V'aţi gândit ce noroc avem că Niculiţă e "independent" şi că nu-i pro-Moscova?

Specialiştii din URSS şi RSR au elaborat metode de extracţie cât mai completă a ţiţeiului din subsol prin folosirea unor soluţii polimerice. Se speră că se va putea extrage mai mult petrol din puţurile secătuite.

••

După statisticile oficiale: Leafa medie în România 2108 lei lunar ($175.65)

A apărut volumul "Intrebări şi răspunsuri de educaţia ateistă a tineretului".

DINTRE DOUĂ RELE

La Teatrul Giuleşti se joacă o piesă împotriva moravurilor societăţii de consum din Statele Unite. Americanul are prea mult şi . . . risipeşte.

Se proectează o nouă linie ferată de 39 km.: Vâlcele-Râmnicul Vâlcea. Când linia va fi gata distanţa Bucureşti-Râmnicul Vâlcea va fi scurtată cu 120 km.

••

Producţia netă industrială în 1979 a fost de 285 trilioane lei, iar venitul de 500 trilioane; spun statisticele din ţară.

RUSUL CA ROMÂNUL ORI ROMÂNUL CA RUSUL?

Niculiţă întrebuinţează prestigiul Bisericii Ortodoxe ca să-şi ajungă scopurile politice printre românii liberi din străinătate.

Moscova, de când a atacat Afghanistanul, întrebuinţează pe credincioşii musulmani ca să neutralizeze opinia publică.

"Conducătorii organizaţiilor musulmane din URSS au chemat pe musulmanii din întreaga lume şi pe adepţii altor confesiuni religioase să se manifeste împotriva forţelor imperialiste de a torpila destinderea. . ." (Radio Moscova).

Brejnev, ca şi Niculiţă îşi găsesc ultima salvare în cei care cred în Dumnezeu, chiar în acei pe care comunismul vrea să-i distrugă.

Mare-i mila lui Dumnezeu!

••

Pentru amuzul celor din lumea liberă şi plictiseala celor care ascultă la Radio Buc. redăm o felicitare adresată tovului Niculae:

". . . aţi devenit pentru întreaga lume personalitatea marcantă a progresului şi civilizaţiei, a bunei stări şi fericirii popoarelor."

••

România a importat din Rusia 2.500.000 de flacoane de vitamina B1.

Radio Moscoca a pregătit o serie de sărbători pentru cetăţenii romani: şi cei din Mongolia, Cuba, Ungaria, etc.

Se împlinesc 110 ani dela naşterea lui Lenin, 35 de ani de la victoria contra Germaniei Fasciste şi 25 de ani dela Tratatul de la Varşovia, plus o sărbătoare nouă în calendarul ţărilor comuniste:

Un an dela eliberarea Afghanistanului!

••

Cel mai bun film de scurt metraj, şi care a luat premiul I în România, a fost . . . . "Congresul al XII-lea al PCR!". Actorul principal Niculiţă . Delegatul Pârvulescu n'apare în film.

Numărul funcţionarilor şi al muncitorilor se ridică la 7.183.000. Cam o treime din numărul populaţiei.

DE 16 ORI!

Radio Buc - 1,4,80-prof. Costin Chiriţescu:

". . . comparaţie cu anul 1938 venitul naţional din 1980 va fi de 16 ori mai mare. Ca urmare actualul cincinal se caracterizează prin cele mai mari realizări în ce priveşte ridicarea nivelului de trai."

Indirect profesorul ar vrea să spună că un cetăţean român trăeşte astăzi de 16 ori mai bine decât trăia în România în 1938. . .

M'AM LĂSAT SEDUS DE DRAGOSTEA LUI "FDUS"!

Virgil Carianopol, poet al regimului, "de mare talent şi viitor", şi-a închinat versurile "Manifestului FDUS". (Radio Buc.)

Acest gen nou de poezie închinat Congresului, FDUS-ului, tractorului cu 10 vaci putere, şi părului creţ din coafura Lenuţei, prezintă "poezia patriotică, cetăţenească, de bună calitate" şi de o mare "forţă lirică", în conformitate cu regulamentele şi ordinele primite dela centrul de înnobilare artistică a partidului.

"Poezia actuală - precizează R.Buc.- a trezit deopotrivă, interesul publicului larg, care fusese puţin obosit de o poezie convenţională şi retorică făcută în anii precedenţi. ." adică înaintea venirii la putere a lui Niculiţă.

Iată un vers din poezia lui Carianopol:

Cu tot ce este în visurile noastre
alegem astăzi ce vrem să existe
e simbolul înalt, e Manifestul
democraţiei noastre comuniste.

DIN PRESA COMUNISTĂ

UNDE-I NEUTRALITATEA

Generalul Dumitru Pănescu, adjunct al şefului marelui stat major al armatei române, a publicat în ziarul rusesc "Krasnaja Zvezda" organul oficial al armatei sovietice, un articol din care extragem:

"Militarii români sunt educaţi astăzi în spiritul solidarităţii internaţionale cu toate ţările socialiste, cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu oamenii muncii din întreaga lume, cu popoarele care luptă pentru libertate, independenţă şi progres precum şi cu toate forţele antiimperialiste."

". . . tradiţionalele legături dintre popoarele noastre, s'au ridicat pe o treaptă nouă, superioară. . . de trainică prietenie, colaborare şi solidaritate. . ." etc.

ALĂTURI DE MARIE CURIE

Cu ocazia aniversării centenarului stabilirii relaţiilor diplomatice între România şi Franţa, Niculiţă a oferit bibliotecii din Lille operele sale politice şi deasemenea lucrări ştiinţifice ale tov. academiciene dr. ing. Elena Ceauşescu. Lenuţa e în culmea fericirii!

Conform aranjării volumelor în ordine alfabetică lucrările cunoscutei savante Elena Ceauşescu vor fi catalogate înaintea lucrărilor nu mai puţin cunoscutei savante Marie Curie.

▪▪

43% din materia primă necesară fabricării oţelului, trebue asigurată din fierul vechi. (Scanteia).

▪▪

S'a semnat un acord comercial între România şi Vietnam.

▪▪

Fiecare ţară pe care o vizitează Niculiţă este blagoslovită cu cărţile lui politice, traduse în limba acelei ţări. Ultimele volume au fost oferite Libiei, Marocului, Burundei, Mozambicului, etc. Operele sunt editate pe contul "Editurei Politice".

La întreprinderile poligrafice ale firmei româneşti ILEXIM se tipăresc pentru edituriIe sovietice cele mai diverse publicaţii: îndreptare, ghiduri, dicţionare, documentaţie, precum şi alte cărţi menite de a difuza comunismul în lume.

Nu de mult s'au tipărit (în limba rusă) operele alese în 3 volume ale lui V. I. Lenin.

▪▪

Cu ocazia împlinirii a 130 de ani de la naşterea lui Eminescu, s'au expus la Yalta operele lui editate în URSS.

După ce a fost eliminată Doina (De la Nistru pân' la Tisa), după ce au fost distruse articolele politice unde se arăta pericolul rusesc, comuniştii îl prezintă pe poetul român ca mare prieten al vecinului dela răsărit deoarece n'a scris nici un cuvânt în contra Moscovei!

MERGE RĂU PE ICI PE COLO...

Tovul Niculae în şedinţa din 5, 2, 80 a CPE al CC al PCR e silit să recunoască "Existenţa UNOR DIFICIENTE SERIOASE (Sublinierele noastre) în modul de îndeplinire a planului pe 1979".

A fost criticată nerealizarea indicatorului producţiei fizice la o serie de produse importante precum şi neîntrării la timp în funcţiune a unor capacităţi noi.

S'a discutat o nouă măsură ca muncitorul să fie plătit "pe bază de cota parte din încasări, menite să asigure rentabilizarea unităţilor cu un volum redus de activitate şi atragerea într'o măsură mai mare a meseriaşilor la satisfacerea cererii populaţiei."

Se încearcă a se pune capăt întârzierilor, nepăsării şi lucrului de mântuială.

ROMÂNUL BINE HRĂNIT?

Ziarul "România Liberă" afirmă că în prezent consumul alimentar zilnic, asigură în medie 3240 calorii pe locuitor, din acest punct de vedere România situându-se printre primele 10 ţări din lume! La o astfel de afirmaţie nu facem nici un comentariu, nici o referinţă la cozile dela carne, etc.

Pentru păstrarea păcii prof. D. Maziliu cere: "Interzicerea amplasării de noi arme nucleare pe teritoriul altor state din Europa". Exact ce vor ruşii.

▪▪

La Moscova a avut loc conferinţa conducătorilor radioteleviziunii din ţările comunităţii socialiste. Ideia principală a fost televizarea jocurilor olimpice deoarece posturile americane şi cele engleze vor consacra puţine ore Olimpiadei.

COMERŢ CU CAPITALIŞTII

Banca mixtă Vestgermano - România Frankfurt-Bukarest din Frankfurt pe Main a înfiinţat la Bucureşti o sucursală. Aceasta va efectua operaţiuni specifice băncilor comerciale, contribuind la schimburile cu străinătatea şi cooperării cu partenerii din RFG şi din alte ţări.

(Rom. Lib.)

NOI DREPTURI ACORDATE PREOŢILOR DIN ROMÂNIA

In timpul războiului Stalin a dat ordin preoţilor să binecuvânteze trupele ce mergeau pe front. După război primii care au fost trimişi în gulaguri, au fost preoţii.

Niculiţă încearcă aceeaşi manevră. E la ananghină şi are nevoie de ajutorul preoţilor.

In organizaţia "Frontul Democraţiei şi Unităţii Socialiste" (FDUS) - fost FUS şi unde Niculiţă FU recent ales preş.- au voie să se înscrie toţi cetăţenii. Printre cei care s'au grăbit să-şi ia "carnetul" sunt membrii corpului ierarhic din ţară.

Patriarhul Justin Moisescu a declarat în faţa congresului "Este bine ştiut că încă din ziua eliberării patriei, biserica noastră s'a angajat să sprijinească înfăptuirea marilor reforme pentru zidirea vieţii celei noi în ţara noastră".

Patriarhul (cel care vrea să pună mâna şi pe bisericile libere din Statele Unite şi Canada) a adus adânci mulţumiri pentru tot ce datorează biserica statului socialist. . . "Libertatea reală şi deplină de care beneficiază".

A mai vorbit la Congres şi Episcopul de Buzău, Plămădeală, care l-a tămâiat pe Niculiţă până a început să miroase a cadelniţă:

". . . în România de astăzi ne bucurăm de deplină libertate de a crede şi de a practica credinţa noastră. . . participăm cu bucurie toţi ierarhii bisericii ortodoxe române şi mulţi dintre credincioşii noştri. . ."

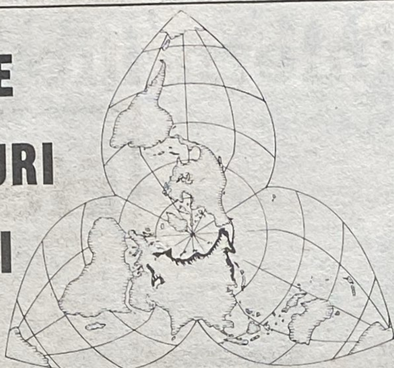
". . . noi ca şi întregul popor român . . . punem umărul ca să ajutăm. . . unitatea şi independenţa. . . etc., etc.,"

Nu comentăm despre arestările preoţilor uniţi, protestanţi, ortodocşi (cazul Gheorghe Calciu); nu comentăm că bisericile n'au voie să ţină şcoală duminicală ori să răspundă propagandei ateiste, etc.

Facem doar o singură comentare:

In România preotul este liber să laude sistemul comunist!

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

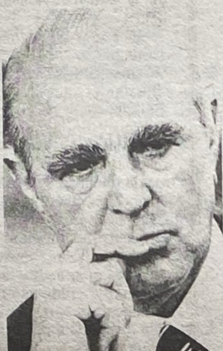
Rubrică întocmită de ARGUS

ROMÂNIA

Cu ocazia ceremoniei înhumării lui Tito, reprezentanţii diferitelor state au avut o serie de întruniri, unde s'au făcut unele declaraţii, înregistrate de presa locală şi străină.

Miercuri seara, cancelarul german H.Schmidt şi majoritatea participanţilor au fost şocaţi de declaraţiile lui Nicolae Ceauşescu, care " contrariu reputaţiei Bucureştiului de a face o politică independentă de Moscova, a susţinut punct cu punct, intervenţia Sovietelor în Afganistan" (N.R. Traducerea citatului de mai sus, este exact, conform comunicatului dat pe data de 9 Mai, de agenţia N.Y.T. din Belgrad.)

GRECIA

Karamanlis

La al treilea scrutin, ţinut pe data de 5 Mai, Parlamentul Greciei, a ales ca Preşedinte al ţării pe Primul Ministru, Constantin Caramanlis.Inalta funcţie,va fi luată în primire pe data de 19 Iulie, când expiră mandatul de 5 ani al Preşedintelui Constantin Tsatsoa, în vârstă de 81 ani. Revenit în viaţa politică a Greciei în 1974, după căderea dictaturii coloneilor, Caramanlis, a orientat politica Greciei, spre o democraţie de tip apusean. In vârstă de 73 ani, cu relaţii în lumea vestică, noul Preşedinte, va continua politica dusă în calitatea sa de Prim Ministru, dintre care cel mai important eveniment este intrarea Greciei în Piaţa Comună Europeană.

Grecia, are însă multe probleme de rezolvat: pe plan economic, o inflaţie care a atins anul trecut cifra de 24 la sută şi o balanţă de plăţi deficitară de 2,5 miliarde dolari. Pe plan politic are de rezolvat conflictul cu Turcia, în problema Ciprului, iar intern, încetarea politicii rasiste de genocid cultural, moştenit de la regimurile trecute, dintre care cea mai afectată este populaţia aromână din Grecia, căreia îi este interzisă cultura în limba proprie. Anii petrecuţi în Franţa în timpul exilului, ca şi problema bascilor din Spania, ar fi motive de reflecţie pentru noul Preşedinte.

AFGANISTAN

In localităţile Jalabad şi Ghazni, au avut loc încăerări între trupele guvernamentale afgane şi trupele de ocupaţie sovietice. Bătaia a început după ce soldaţii afgani au fost duşi să vizioneze un film rusesc,despre Lenin şi alţi conducători sovietici. Revoltaţi de nerusinarea cu care ruşii îi umileau, ostaşii au protestat că filmul are scopul "spălării creierului". Comandanţii militari afgani, de sub conducerea lui Barbak Karmal, au cerut acestuia ca asemenea filme să fie interzise în Afganistan. S'o creadă ei! . . . .

GERMANIA DE EST

In prima săptămână a lunei Mai din anul acesta, oficialităţile din Germania comunistă din Răsărit, au anunţat moartea înurma unui accident a Ministrului de Finanţe Siegfried Boehm. In urma unor informaţii din surse sigure, ziarul "SUEDDEUTCHE ZEITUNG" din Germania de Apus, desminte această ştire, dând în vileag că fostul Ministru de finanţe n'a murit datorită vreunui accident ci a fost împuşcat de propria lui soţie, care apoi s'a sinucis, ea murind imediat, iar el, în spital, pe ziua de 5 Mai.

STATELE UNITE

După scufundarea vasului de patrulare bahamian FLAMINGO de către avioane de vânătoare cubaneze, pe motivul că unele vase de pescuit cubane fuseseră prinse pescuind în apele din spaţiul limitat bahamian, un nou incident de proporţii internaţionale s'a desfaşurat în această regiune. Un helicopter american ce se găsea în misiune de patrulare, a fost interceptat de două avioane cubaneze de vânătoare, unul din ele sburând pe deasupra helicopterului american la o distanţă de 30-40 metri, celălalt apropiindu-se din spate la o distanţă de aproape 15 metri de dedesubtul helicopterului, trăgând focuri în faţa lui. Datorită forţei cauzate de sborul celor două jeturi, helicopterul a fost scuturat puternic fiind ameninţat să se prăbuşească.

Departamentul de Stat al Statelor Unite a înaintat un drastic protest guvernului lui Fidel Castro, care dealtfel fusese informat pe cale oficială asupra sborului şi rutei helicopterului american ce se găsea într'o misiune de cercetare a apelor în urma Exodului de cubani ce-şi părăsesc ţara cu miile în diferite bărci cu motor şi vapoare neadecvate pentru asemenea transporturi.

Aceste şicane sunt dirijate de către guvernul lui Castro în conflict direct cu toate legile maritime şi aviatice internaţionale, pe care acest guvern dovedeste că le sfidează. Dar când oare au respectat comuniştii vre-o lege internaţională, pe care ei au semnat-o ?

IRAN

Ministrul de Externe al Iranului Sadegh Ghotbzadeh a declarat corespondentului agenţiei de presă "American Press" că "Iranul încearcă mai presus de toate să convingă Moscova să-şi retragă trupele din Afganistan. . . Dacă aceste eforturi nu vor avea succes, atunci Iranului nu-i rămâne altă soluţie decât să vină în ajutorul răsculaţilor din Afganistan, cu toate mijloacele disponibile".

In acelaşi timp Primul Ministru al Iranului Bani-Sadr, după cum anunţă postul de radio de stat din Teheran, ar fi declarat că: "In prezent se află în Iran 96 de americani care ar fi fost introduşi recent pe teritoriul iranian cu misiunea de a provoca în următoarele săptămâni acte de sabotaj".

Pe lângă aceasta, s'a făcut cunoscut că încă doi americani ar fi fost arestaţi de către gărzile revoluţionare şi au fost internaţi în închisoarea din Evin, unde se află deţinută de mai multă vreme şi ziarista americană Cynthia Dwyer, acuzată de a fi spioană şi agentă C.I.A.

SIRIA

Pe data de 4 Mai a fost comunicat oficial, că trupe de elită Siriene, au fost debarcate în Iran. Sursele de inteligenţă franceze, anunţă, că deja două companii de infanterie mecanizată siriană sunt în poziţie, împreună cu trupele Iraniene, la frontiera Irakului, de unde se bănuieşte că un atac militar al noului grup (F.U.N.) de guerilă, condus de fostul comandant al armatei Iraniene, va fi desláşuit în cursul lunilor viitoare, contra regimului revoluţionar din Iran.

ARABIA SAUDITĂ

Supăraţi pe englezi că au permis să ruleze un film despre felul cum a fost executată o prinţesă arabă, care a păcătuit în dragoste, film, care viza direct familia regală, acestia au cerut Marei Britanii să-şi retragă ambasadorul.

BELGIA

In cadrul conferinţei Miniştrilor de Externe şi Miniştrilor Apărării puterilor NATO, ce a avut loc timp de trei zile în Capitala Belgiei, Bruxell, a fost dat un comunicat comun prin care se cere imediata retragere a trupelor sovietice din Afganistan şi la fel, imediata eliberare a celor 53 de americani ai Ambasadei Statelor Unite din Iran.In cadrul acestui comunicat comun al Miniştrilor ţărilor pactului NATO, se condamnă întrebuinţarea forţei armate de către Rusia în Afganistan, specificându-se că aceasta, pune în pericol pacea lumei şi este,spunem noi,în contradicţie cu principiile advocaţite de către Organizatia Naţiunilor Unite, în cadrul careia, singura ţară din lume, adică Rusia Sovietică, datorită ramolitului Preşedinte al Statelor Unite depe acea vreme, Franklin Delano Roosevelt se bucură în acest for internaţional, de trei voturi. Ceea ce este, o absolută aberaţie, căci, în imperiul moscovit, nu există o Ucraină liberă şi nici Rusia Albă.

CHINA

Geng Biao

Pe data de 25 Mai, a sosit la Washington, într'o vizită de 10 zile, Vice-Prim Ministrul Geng Biao, cu misiunea de a aranja o cât mai strână colaborare militară între China şi Statele Unite. Este pentru prima dată, când o personalitate ca Geng, secretar general al partidului comunist chinez, însărcinat cu problemele militare, vizitează America. După vizita oficială cu Harold Brown, secretarul apărării naţionale al Statelor Unite, delegaţia chineză va vizita instalaţiile militare din Colorado şi California, incluzând şi baza navală de port avioane din San Diego.

Pe aerodromul din Pekin, înainte de a pleca, Geng Biao, a declarat, că va face tot ce stă în putinţă de a obţine din partea Statelor Unite, armament şi avioane de tip nou, ca să poată face faţă agresiunii sovietice. El a menţionat: " că acum este timpul ca administraţia Carter, să nu mai oprească vânzarea de armament, regimului actual al Chinei".

POLONIA

Pe data de 19 Mai, a avut loc la Varşovia, Polonia, o întâlnire între Leonid Brejnev, preşedintele Uniunii Sovietice, şi Valery Giscard d'Estaing, preşedintele Franţei. Intâlnirea dintre cei doi preşedinţi, a fost aranjată de şeful partidului comunist polonez, Edward Gierek. Acest lucru, a fost văzut şi comentat de ziarele din Vest, ca un succes sovietic, în a face o spărtură în blocul aliaţilor NATO-ului. Justificaţia dată de Franţa, este, că în felul acesta se poate continua, relaţiile aproape rupte, cu Uniunea Sovietică.

LIBIA

Agenţia de presă libiană JANA a anunţat că 25 de americani au fost expulzaţi din Libia, pe motivul de a fi spioni şi de a fi întreţinut legături cu anumite organizaţii teroriste anti-guvernamentale.

Departamentul de Stat american din Washington, negând aserţiunile guvernului libian, a afirmat că expulzarea celor 25 de americani este un act revarsând caurmare la expulzarea din Statele Unite a patru diplomaţi libieni, acuzaţi de Preşedintele Carter de a fi "eventuali asasini".

COREEA DE SUD

Revolta studenţilor din Seoul, Coreea, îndreptată împotriva guvernului militar, s'a răspândit aproape în întreaga peninsulă. Sute de studenţi, agitaţi de agenţii comunişti din Nord, s'au ciocnit cu trupele guvernamentale, în alte 10 oraşe. Acestia au fost în stare să ocupe capitala unei provincii,oraşul Kwangiu, cu o populaţie de 800.000 de oameni. In cele 9 zile – 20 şi 29 Mai– în luptele cu demonstranţii pro-comunişti, peste câteva sute de persoane au fost omorîte şi alte sute de nevinovaţi. rănite. Criza internă, a dus la demisia guvernului Preşedintelui Choi Kyu Hah, lăsând loc liber militarilor, de a lua puterea şi restaura liniştea. Printre primele măsuri luate, a fost introducerea "legii marţiale" şi închiderea, temporar, a universităţilor. Ridicolul acestei situaţii, reiese, că în acest timp, aveau loc întâlniri oficiale cu reprezentanţii Coreei de Nord, în vederea unificării celor două ţări. Criza politică (cauzată de comunişti) a făcut ca aceste discuţii să fie amânate până pe data de 24 Iunie a.c.

FRANŢA

La sfârşitul lunii Aprilie, a avut loc în capitala Franţei, întâlnirea delgaţiilor a 22 partide comuniste pentru a protesta împotriva instalării de arme nucleare în Europa de Vest. Ţinută cu uşile închise, această întâlnire urmărea în realitate acordul partidelor participante la ocuparea Afganistanului de trupele sovietice şi a fost iniţiată la sugestia ruşilor de către partidele comuniste polonez şi francez. Au refuzat participarea nouă partide comuniste printre care Italia, Spania, România şi Jugoslavia.

TIBET

Relaţiile Chino - Tibetane, s'au îmbunătăţit în ultimul timp a declarat Dalai Lama, dar de întors încă nu se întoarce în Tibet. Adevărat înţelept!

ISRAEL

Din Ierusalim, agenţia de presă REUTER transmite că Rabinul militant Meir Kahane împreună cu un suporter al său au fost arestaţi de către forţele de securitate israeliene, înurma unor informaţii că aceştia plănuiau un atac de răzbunare împotriva arabilor, după spusele poliţiei.

Kahane

Kahane, fondatorul organizaţiei "A-Jewish Defense League" care în prezent conduce o mişcare extrem naţionalistă în Israel, a complotat -se afirmă- o răzbunare privată în legătură cu uciderea a 6 evrei în Hebron de către forţele de guerilă palestiniene.

Actualitatea internațională

TITO A MURIT

Josip Broz Tito a murit la 4.5.1980 ora 15.05, după 122 de zile de grea suferință. Tito a avut aproape 88 de ani. El a fost mareșal, comandant al partizanilor în timpul războiului, președintele Jugoslaviei și președinte al ligii comuniștilor din Jugoslavia. El a fost un învingător al lui Hitler ca și un învingător al lui Stalin.

Moartea sa, ca și viața își va pune amprenta pe situația internațională, el fiind un simbol nu numai pentru Jugoslavia ci și pentru Europa și Lumea a 3-a. In 1947, cu tot riscul invaziei sovietice reușește să scoată Jugoslavia de sub tirania lui Stalin, rezistând presiunilor sovietice și internaționalei comuniste. Normal, rezistența sa s'a datorat și sprijinului acordat de USA, lucru recunoscut și de Tito. *In 1959*, Tito împreună cu Nehru, președintele Indiei și cu Nasser, președintele Egiptului, realizează al doilea mare act al vieții sale: înființează "blocul liber" sau blocul țărilor nealiniate cum i se spune în limba română. Iată, Jugoslavia, țară comunistă, aliată cu "nealiniații", cu cei liberi, pe care Tito avea să-i învețe și să le arate pericolul expansiunii sovietice, pe care el îl cunoștea.

Tito a împiedecat pe Ruși să ajungă la Adriatică și la Mediterană și să pătrundă mai puternic spre centrul Europei. Tito a asigurat României o graniță, singura graniță sigură dinspre care nu vin barbarii.

JOSIP BROZ TITO

Jugoslavia a devenit un model la care se gândeau mulți din țara noastră, ca o cale spre o oarecare libertate și o viață mai umană. Dar în România deși a existat poporul gata de orice pentru calea lui Tito, nu s'a găsit un Tito. Ceausescu a spulberat și ultima licărire de speranță.

Tito a creat un socialism propriu, a dat țăranilor pământ, a asigurat libertatea călătoriilor în străinătate și spre Est și spre Vest, a asigurat libertatea de comerț a populației cu străinătatea, cu Vestul, dreptul de a munci în Vest, dreptul de a avea și manevra valută occidentală, dreptul de a trăi unde vreai și de a te întoarce acasă când vreai. Jugolsavii au adus și aduc în RSR produse pe care le cumpără în Vest și le vând populației țării noastre, dornice de a avea ceea ce asprul regim tiranic a lui Ceausescu nu le poate oferi. Tot Tito a arătat că soția, deși fostă camaradă de arme, ca partizană, nu trebue să participe la putere. Dar dela Tito conducerea comunistă RSR nu a vrut să învețe nimic.

Acum ce va urma? Tito a asigurat unitatea popoarelor Jugoslaviei: Sârbii, Croații, Slovenii, Macedonenii, Bosnecii, Herțegovenii și Albanezii. Mai adăugăm Românii din Banatul sârbesc și Ungurii. Acești Români sunt singurii români pe care îi întâlnim în Vest și pe care îi auzim că se duc acasă și se înapoiază după sărbători. Sunt Români neaoși care vorbesc limba românească țărănească bănățeană ca în Banat la noi. Cât timp a trăit Tito, el însuși croat, unitatea Jugolsvei a fost asigurată. Acum unitatea este privită cu înfricoșare. Rușii vor încerca, ca peste tot în lume, să folosească naționalismul croat și religia catolică pentru instigarea la separatism. Va încerca desigur Rusia să-i instige pe Macedoneni contra puterii centrale, va zăngăni chiar Rusia armele împreună cu Bulgarii la graniță pentru cucerirea Macedoniei. S'a mai zăngănit. Se crede că noii conducători, conducerea colectivă, și forțele armate de 220.000 de oameni, ca și încercatul popor jugoslav vor ști să zădărnicească manevrele sovietice de dezmembrare a Jugoslaviei, manevrele care au o singură menire: subjugarea popoarelor și pătrunderea la Adriatică. Auzim că poporul jugolsav și armata au executat o repetiție generală de apărare a Jugoslaviei în cazul în care s'ar produce un atac din afară.

Cât privește mișcarea nealiniată, parțial a întrat deja sub influența sovietică prin invazie directă ca și prin Fidel Castro. Depinde de popoarele lumei a 3-a si de ajutorul ce-l va da lumea vestică, existența pe mai departe a lumii nealiniate.

Pentru România, situația va fi ca și pana acum, daca politica jugoslavă va fi continuată ca pe timpul lui Tito. Poporul român însă a pierdut o speranță de mai bine. Acum temerile sunt mai mari acasă și nu numai acasă. Ne temem cu toții pentru viața țării noastre căci nu știm ce plan uneltesc Brejnev și Ceaușescu.

Victor MARIAN

Efemeride

Universalizarea acțiunilor și a individului este unul dintre cele mai importante rezultate ale evoluției 1945-1980. Ce se întâmplă astăzi în Orientul Mijlociu sau aievea, ce fac Rușii, ce face Vestul etc., ne vizează pe toți. De aci, obligația dar și dreptul fiecăruia de a se interesa asupra a ce se petrece în orice colț al globului pământesc și de a-și aduce contribuția după propriile puteri. Suma contribuțiilor milioanelor de oameni va hotărî viitorul. Această uriașă forță umană trebue deszăvorâtă, în special, în punctele cheie și ajutată să se orienteze, să acționeze si să învingă. Aceasta este misiunea strategiei ce trebue să ducă categoric și rapid la desființarea tiraniei si a oricărei amenințări de agresiune din partea URSS.

In acest sens o eficientă strategie, respectiv o strategie a păcii și libertății, trebue să țină seama de condițiile existente pe plan mondial, de contradicțiile din interiorul fiecărui sistem, de cerințele strategiei globale și de factorii ce asigură victoria.

Condițiile existente sunt rezultatul, în principal, al evoluției 1945-1980, care la rândul lor vor influența în continuare evoluția societății. Acestea sunt: explozia înmulțirii populației, reducerea bogățiilor naturale și în primul rând a materiilor prime și a energiei, creșterea consumului și a risipei, sporirea sărăciei și spectrului foamei, împărțirea lumii în trei blocuri, din care, două opuse, dezvoltarea națiunilor, desființarea sistemului colonial, tendințele reînființării pe alte căi a sistemului colonial, reducerea trecătoare a importanței religiei cu trecerea la o explozie a reînvierii credinței în Dumnezeu, posibiltatea revoluției religioase, dezvoltarea sentimentului dreptății sociale, realizarea revoluției stiințifice, inegalitatea dezvoltării economice între Nord și Sud, transformarea Rusiei dintr'o țară într'un imperiu cu tentacule mondiale, transformarea cursului revoluționar al societății într'o armă criminală și de cucerire externă, amenințarea războiului atomic, cucerirea spațiului extraterestru ce nu are granițe dar care poate servi la distrugerea oricărui teritoriu dintre granițe, posibilitatea revoluției în orice colț de pe pământ, inclusiv în URSS, organizarea politică a lumii nu s'a sfârșit și se forțează în mod natural o reorganizare.

Contradicțiile ce trebue avute în vedere pentru succes sunt multe. Amintim câteva doar din cele ce vin în directă relație USA-URSS, principala relație în cadrul confruntării Est-West. Politica Interna: USA-democrație, nivel de trai ridicat, dinamism; URSS-tiranie, mizerie, dezvoltare statică. Politica externă: USA-tip clasic, static, relații pe baza dreptului internațional; URSS-agresivitate, dinamism, relații pe baza unei ideologii. Politica generală: în cadrul fiecăreia din cele două mari puteri există contradicții între politica internă și cea externă. Domeniul hotărîtor: USA-economia; URSS-politica. Ne oprim aici. Din aceste contradicții putem vedea deja unde se poate plasa lovitura principală. Dar o eficientă strategie lovește nu numai pe plan extern, ci, așa precum vedem din practica sovietică, lovește mai ales pe planul intern al adversarului, activitate care poate fi calificată amestec în treburile interne, dacă nu ar primi un acoperiș, pe care Rușii îl califică ideologic-revoluționar. Antisovietic, în URSS, acoperișul se cheamă uman-revoluționar! Si este superior.

Strategia antisovietică trebue să fie strategie globală, cel puțin tot atât de complexă ca cea sovietică, cu părți corespunzătoare pentru fiecare din strategiile sovietice, să fie flexibilă, dinamică, ofensivă, să aibă inițiativă în lume cât și pe teritoiul URSS și să se impună cu superioritate. Componentelor strategiei globale existente, militară, ideologică, psihologică, subversivă, economică, industrială și științifică, trebue să i se adauge încă două strategii hotărîtoare pentru succes: națiunea și Biserica. Rusia cu foarte bună știință nu face politică țipătoare nici cu naționalismul și nici credința în Dumnezeu, dar le folosește din umbră cu abilitate acolo unde este cazul contra USA și Israel, ca în Orientul Mijlociu. O strategie antisovietică tocmai aici își poate asigura succesul în interiorul URSS și în țările subjugate din Estul Europei. Trilogia națiune-credință-libertate formează coloana vertebrală a existenței oricărei țări și popor și, respectiv, poate forma coloana vertebrală a strategiei antisovietice. Această trilogie, plus strategia economică și militară trebue să constituie forța fundamentală indestructibilă a strategiei antisovietice.

Factorii ce asigură victoria unei strategii antisovietice se bazează pe legile naturii și pe legile dezvoltării societății. Folosind cu abilitate acesti factori, în concordanță cu cerințele firesti [illegible], victoria este sigură, căci nenaturalul, artif[illegible]icialul, respectiv, tirania, minciuna, agresiu[illegible]nea și dominarea unor forțe străine de neam si[illegible] țară nu pot dura. In rândul factorilor naturali [illegible] situam, în primul rând, factorul om, ca factor hotărîtor. De aci, educația, contribuția fiecăruia și suma contribuției milioanelor de oameni.

CRONICA VREMII

DIPLOMAȚIA AMERICANĂ

Ion BOIERU

Cu vreo doi ani în urmă, am înțeles mai bine structura ideologică a diplomaților din Departamentul de Stat american. Si, am rămas dezamăgit. Totul era bazat pe rutină, birocrație și prudență.

În fața unor documentări masive, privind obiectivele, manierele și agresiunile sovietice, pretutindeni în lume, un funcționar de pe eșalonul cel mai înalt al Departamentului, a conclus cu sugestia: ''Să ne rugăm luiDumnezeu''.

Mi-a plăcut nuanța religioasă a conclusiei sale, dar m'a înspăimântat perspectiva politică din care privea lucrurile.

Acum, citesc un articol în New York Times (Aprilie 22, 1980) scris de un alt fost demnitar în Departamentul de Stat: Leslie H. Gelb.

Articolul se referă la un conflict surd între diplomația departamentului și politica Casei Albe. După autor, ''departamentul de stat este ignorat'' de Casa albă, iar poziția lui Carter, vizând utilizarea forței în caz de necesitate, este neavenită și infructuoasă. Amenințarea singură, cu forța, nu va impresiona pe Sovietici, spune autorul.

De fapt, între Departamentul de Stat și Casa albă există diferențe de vederi, între care cel mai serios este ''orizontul timpului''.

''Diplomația este pregătită (instruită) să gândească în termeni de luni și ani'', și în fața crizei actuale, Departamentul de stat (diplomația) crede că ar fi necesare să înceapă curând și, în mod serios, discuții cu Sovietele, pentru a evita adâncirea crizei actuale și pierderea încrederii aliaților.

Aceasta este esența articolului. In chestia de conflict dintre Departamentul de stat și Casa Albă, nu ne putem amesteca, căci nu-i cunoaștem dedesupturile și nici nu este treaba noastră.

Treaba noastră este mai serioasă, căci ne interesează poziția ideologică a diplomației americane. Această poziție ne pare slabă, inconsistentă, în afară de realități și formalistă.

O diplomație, un corp diplomatic, sau politica de relații cu alte state, nu este o valoare în sine, nici un scop în sine. Orice diplomație este un instrument național și statal, care își are izvorul în conducerea politică a unei țări. Ea reprezintă o națiune, în afară de granițele sale statale, și face cunoscute, valorile ei culturale și civilizatorii, altor națiuni. Ea stabilește punți de legătură între națiuni, și încearcă să consolideze raporturi politice -pe plan extern, care să asigure buna desfășurare a existenței sale istorice, alături de alte țări prietene, sau din afara sferei de prietenie.

Diplomația se face în numele națiunii, care are un centru de polarizare politică. Din acest centru, emană toate directivele de activitate ale diplomaților. Acești diplomați, la rândul lor, în deplină cunoștiință a realităților, în mijlocul cărora trăiesc, sunt surse de îmbogățire spirituală și politică, pentru conducerea lor politică, centrală, deci pentru națiunea întreagă. Căci ei fac cunoscute realitățile altor națiuni, sub toate aspectele.

Funcțiunea istorică și politică a diplomației este excepțional de importantă pentru viața istorică a unei națiuni. Dar, ea nu se poate realiza, în afară de interesele vitale ale națiunii. Aceste interese vitale, sunt în răspunderea directă a conducerii centrale politice, care singură are o privire de ansamblu, nu fragmentară.

Ori din articolul lui Leslie Gelb, reiese că, și astăzi, diplomația Departamentului de Stat se consideră ca o entitate în sine, și încă una superioară, care vede peste luni și ani evenimentele și situațiile internaționale. S'ar putea să fie adevărat ceeace spune articolul, dar noi ne îndoim că diplomația americană, așa cum este prezentată înacest articol, ar avea perspectiva optimă a realităților contemporane.

Această diplomație -ca entitate în sine și abstractă- operează de mai multe decenii, în relațiile cu Rusia Sovietică, și a dus tratative ''serioase'' și îndelungate, chiar obositoare, cu Rusia Sovietică.

Dacă ne găsim în situația de azi, cu o Rusie Sovietică, agresivă, cuceritoare de teritorii și colonizare de popoare întregi, pe întreagă suprafața globului, aceasta, credem, noi, este tocmai datorită lipsei de perspective ale diplomației americane.

Este firesc ca președintele american să privească la sondagiile de opinie publică, când ia atitudine față de agresiunile sovietice. El n'o face, cum crede autorul, pentru rațiuni electorale.

Dar, întrebăm pe diplomații Departamentului de Stat, ce au făcut ei să pregătească opinia publică, națiunea americană, în fața pericolului sovietic, care a ajuns astăzi la puncte limită ?

Această diplomație a oprit undeva în lume, ocuparea vreunei țări, sau înarmarea fabuloasă a armatei sovietice ?

In fața obiectivelor sovietice, diplomația americană s'a prezentat cu o mentalitate defetistă, pacifistă, cu o morală de compromis și speranțe perpetue, fără să opună un dinamism și atitudine care să mențină raporturile de forță, care existau îndată după cel de al doilea război mondial.

Rusia Sovietică s'a ridicat la rangul de supraputere, și din cauza slăbiciunilor diplomației americane, care n'a pus în lumină elementele caracteristice ale intențiilor sovietice și ale structurii ideologiei marxiste.

Diplomația americană, așa cum o vede Leslie Gelb, în articolul său, și-a epuizat toate mijloacele de persuasiune, față de soviete, și riscă să îndepărtăze și pe aliații firești ai Americii. Numai o mutație esențială, totală, de perspectivă, poate aduce diplomația americană, la îndeplinirea rolului ei istoric și național.

Au fost și există încă diplomați americani, de mare valoare, conștienți de pericolele care amenință America și lumea liberă, dar ei sunt striviți de ''diplomația Departamentului'', care este închistată în forme și principii anacronice.

Astăzi, trăim o epocă atomică, nucleară și nu mai putem fi la discreția unor tratative și tergiversări, care pot fi fatale unei existențe naționale.

Deciziile de salvare nu pot fi luate în conciliabule prelungite și diplomatice, ci de puterea centrală, prin spontanietate și curaj.

In epoca noastră, nucleară, tratatele de pace, de dezarmare și tratativele ''serioase'', pe care le preconizează Gelb, nu sunt decât trepte și șanse de înarmare pentru Moscova.

Moscova n'a respectat și nu respectă niciodată ''petecele de hârtie'', dar știe de frică, de forță, atunci când are în fața o forță reală, după cum este firesc să știe oricine. Rusia Sovietică respectă forța. Care este forța pe care i-o opune diplomația americană ? Firește, forța națională, reală, de care dispune președintele. Dacă președintele ridică posibilitatea întrebuințării forței militare, înseamnă că națiunea este amenințată.

Adică, diplomația a devenit falimentară, căci n'a putut evita crizele succesive și crescânde în intensitate și complexe, de acum 40 de ani și până astăzi.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE ȘI COMENTARII

..."AM FOST, DAR N'AM SĂ MĂ MAI DUC"...

De curând, am primit o scrisoare din partea unei cititoare a ziarului nostru, care după mulți ani trăiți peste hotare și-a luat, cum s'ar zice, ''inima'n dinți'' și s'a aventurat să facă și ea, ca mulți alții, o călătorie în România, cu toate că nu mai avea acolo în viață, nici un membru apropiat al familiei, împinsă fiind numai de dorul, simplu de înțeles dealtfel de către toți desțărații, de a revedea plaiurile natale.

Ne permitem deci ca mai jos, să dăm pentru cititorii noștri, cu permisiunea dânsei, câteva fragmente din această scrisoare, fără nici un alt fel de comentariu din partea noastră, considerând că ar fi absolut de prisos. Totodată, la dorința dânsei, nu vom menționa nici un nume și nici localitatea ce-a vizitat.

''. . . Am fost în România anul acesta, dar vă asigur că m'am jurat să nu mă mai duc niciodată cât oi mai trăi. Si iată de ce: am fost tratată nu ca un excursionist, ci ca un borfaș de rând. Inspecția ce mi-s'a făcut la cele două valize ce duceam cu mine și care conțineau doar lucruri de ordin strict personal, inclusiv 22 pachete de țigări canadiene, pentru uzul personal, ca una care sunt o pasionată fumătoare, a fost cel mai mare chin prin care am trecut în viață-mi. Interogatoriul ce mi-s'a luat în timpul inspecției valizelor, e o poveste, cred eu, demnă de Păcală al nostru: ''N'ai cadouri''?. . . ''N'am''! . . . ''Nu-mi vinde mie baloane de săpun capitaliste că, uite aici, ai 22 pachete de țigări''. . . ''Sunt fumătoare și sunt absolut pentru mine, cât îmi voi petrece vacanța în România'' . . .''Nu crezi că e prea mult pentru numai trei săptămâni?. . .

Insfârșit, ca să nu mai lungesc povestea, i-am dat 5 pachete de țigări și m'am ''eliberat'' de el. Nici prin gând nu mi-a trecut că va trebui să fac față altor împrejurări absolut nevisate. Am tras la o fostă colegă a mea depe vremea când am trăit în România. Nu cred însă c'au trecut mai mult de trei ore, de când mă adăspostisem în casa ei, când am auzit bătăi în ușă. Si aici începe tragedia excursiei mele în România. Cei doi veniți, căutau să-i demonstreze prietenei mele că nu are dreptul să mă adăpostească în casa ei, conform legilor în vigoare, dat fiind faptul că nu suntem rude apropiate, și ca atare, eu , va trebui să locuiesc la Hotelul orașului. Cum, la plecarea mea în vizită în România, oficiul de turism prin care am întreprins această deochiată călătorie m'a asigurat că acea lege numai este în vigoare, le-am spus acest lucru dându-le și numărul de telefon pentru a se convinge de cele declarate de mine și apoi le-am mai spus că mă voi prezenta imediat la Consulatul canadian, ca cetățean al Canadei, pentru a protesta de șicanele la care sunt pusă, adăugând: ''fiți siguri că nici un român-canadian nu va mai pune piciorul în România''. ''Nu-i nevoie'', mi-a răspuns unul din ei, (care se vede, erea ''șeful''), ''Oficiul respectiv de turism ne este cunoscut și dacă v'a asigurat de acest lucru, trecem cu vederea de data aceasta. . . Dar să știți că legea n'a fost contramandată, și-i vom anunța și pe ei''.

Ca să fac povestea pățaniei mele cât mai scurtă, vă mai spun, cu mâna pe inimă că, tot timpul cât am stat în România, am fost urmărită mereu de unul din acești doi indivizi, pe stradă, la cinematograf, în prăvălii, peste tot apărea ca o umbră. . . Si fiindcă veni vorba de ''prăvălii'', vă pot spune că lipsește nu numai untul și carnea, dar chiar hârtia higenică de toaletă. Plecând pentru câteva zile din localitatea respectivă, la înapoiere am aflat că, atât gazda mea cât și toate persoanele cu care am stat de vorbă, au fost chemate la miliție și au fost interogate. . .

O notă de încheiere acum. In vizită la niște prieteni din copilărie, am pronunțat și numele lui Nicolae Ceaușescu în timpul convorbirii, ca să fiu pusă la punct imediat și să mi se spună că: ''în această casă, acest nume nu poate fi pronunțat, în afară de cazul că i se spune ''IMBECILUL''.

PRIMITE LA REDACTIE

ZIARE și REVISTE

TITLUL	ANUL	NR.	
Boian News Service	33	717	1980
BIRE	14	619	1980
Carpații	25	22	1980
Drum	16	1	1980
Exilul Solidar	8	89	1980
Limite	-	29	1979
Micro-Magazin	33	716	1980
Porunca Vremii	12	133	1980
Presa Liberă Română	25	3	1980
România Democrată	935	34	1980
Solia	45	5	1980
Stindardul	36	139	1979
Tara și Exilul	16	4	1980
Unirea	31	4	1980
Vatra	30	153	1980